DUTCH BIRDING

VOLUME 16 • NO 4 • 1994

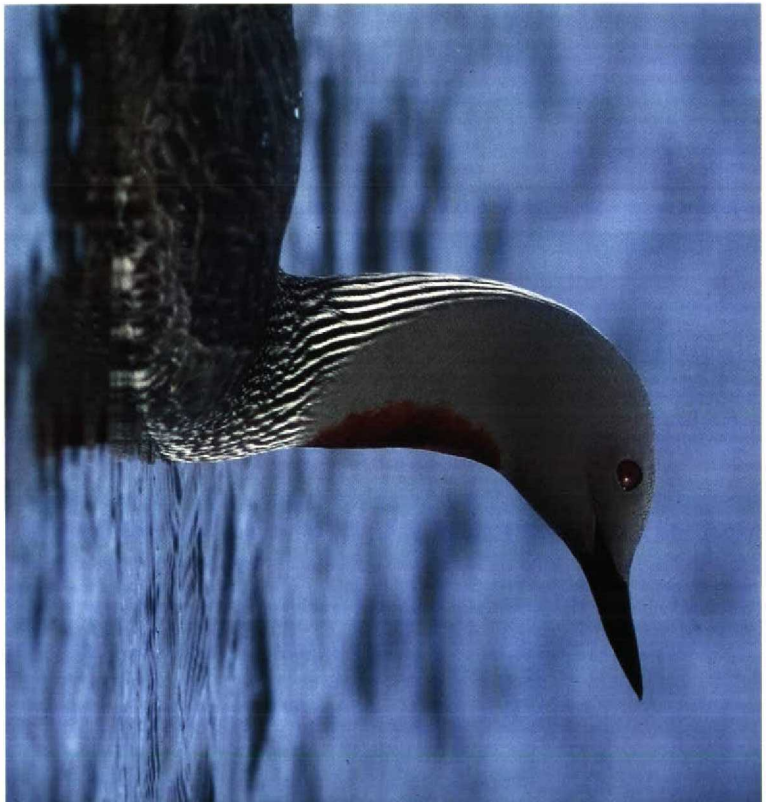

Dutch Birding

Internationaal tijdschrift over Palearctische vogels

Hoofdredacteur Arnoud van den Berg (023-378024)

Adjunct hoofdredacteur Enno Ebels (030-961335)

Uitvoerend redacteur André van Loon (020-6997585)

Fotografisch redacteur René Pop (010-4508879)

Redactieraad Marc Argeloo, Ferdy Hieselaar, Graham Holloway, Peter Meininger en Frank Rozendaal

Redactie-adviesraad Christine Barthel (Duitsland), Peter Barthel (Duitsland), Gerald Driessens (België), Klaas Eigenhuis (Nederland), Dick Forsman (Finland), Ted Hoogendoorn (Nederland), Lars Jonsson (Zweden), Killian Mullarney (Ierland), Hans Schekkerman (Nederland), Hadoram Shirihai (Israël) en Peter Symens (Saudiarabië)

Redactie: Dutch Birding, Postbus 116, 2080 AC Santpoort-Zuid, Nederland (fax 023-376749)

Fotoredactie: Dutch Birding, p/a René Pop, Floris Burgwal 54, 2907 PH Capelle aan den IJssel, Nederland

Abonnementenadministratie: Dutch Birding Association, p/a Anja Nusse, Symfoniestraat 21, 1312 ET Almere, Nederland

Bestuur: Dutch Birding Association, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Nederland

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna: CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Nederland

Redactiemedewerkers Ruud van Dongen, Gerald Driessens, Hans Gebuis, Hans van der Meulen, Peter de Rouw en Jaap Schelvis

Productie en lay-out André van Loon en René van Rossum

Advertenties Peter Meijer (03480-31905, fax 03480-20394)

Abonnementen 1994: NLG 52.50 (Nederland), BEF 1150.00 (België), NLG 60.00 (overige landen binnen Europa) en NLG 70.00 (landen buiten Europa, luchtpost). Girorekening (Nederland) 01 50 697; girorekening (België) 000 1592468 19; bankrekening 54 93 30 348 van ABN•AMRO (Bilthoven). Alle rekeningen zijn ten name van de Dutch Birding Association.

Dutch Birding is een tweemaandelijks tijdschrift met nummers in februari, april, juni, augustus, oktober en december. Het publiceert originele artikelen en mededelingen over morfologie, systematiek, voorkomen en verspreiding van vogels in de Benelux, Europa en elders in het Palearctische gebied. Het publiceert tevens bijdragen over vogels in het Aziatisch-Pacifische gebied en andere gebieden.

De Nederlandse, Engelse en wetenschappelijke vogelnamen volgen: de *Lijst van Nederlandse vogelsoorten 1994* door A B van den Berg (1994, Santpoort-Zuid); *The 'British Birds' list of English names of Western Palearctic birds* door British Birds (1993, Blunham); de door C S Roselaar samengestelde lijst in de *Geïllustreerde encyclopedie van de vogels* door C M Perrins (1991, Weert); en *Distribution and taxonomy of birds of the world* door C G Sibley & B L Monroe Jr (1990, New Haven).

Manuscripten behoren te worden uitgevoerd in machineschrift met een dubbele regelafstand en een ruime marge aan beide zijden. De tekst dient bij voorkeur tevens op diskette te worden ingeleverd (in Macintosh of in MS-DOS format). Meer informatie hierover is verkrijgbaar bij de redactie.

Een lijst met tarieven voor de betaling van auteurs, fotografen en tekenaars is verkrijgbaar bij de redactie.

Dutch Birding Association

Bestuur Gijsbert van der Bent (voorzitter, 01718-13606), Chris Quispel (secretaris, 071-124825), Arnold Veen (penningmeester), Arnoud van den Berg, Roy de Haas en Peter Meijer

Bestuursmedewerkers Theo Admiraal, Gerald Driessens, Ron van den Enden, Hans Gebuis, Ger Meesters, Anja Nusse, Ferry Ossendorp, Wim van der Schot en Kees Tiemstra

Dutch Birding Travel Reports Service (DBTRS) Ib Huysman, Postbus 737, 9700 AS Groningen, Nederland, telefoon 050-145925, fax 050-144717

Telefoonlijnen Nederland: 06-320 321 28 (vogellijn 50 cpm); 078-180935 (inspreeklijn); België: 03-4880194 (vogel- en inspreeklijn)

Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA)

Leden Edward van IJzendoorn (voorzitter, 023-391446), Karel Mauer, Jan van der Laan, Kees Roselaar, Jelle Scharringa (secretaris, 030-532801), Hans Schekkerman, Gerard Steinhaus en Wim Wiegant (archivaris)
De CDNA is een commissie van de Dutch Birding Association en de Nederlandse Ornithologische Unie

© 1994 Stichting Dutch Birding Association. Het copyright van de foto's en tekeningen blijft bij de fotografen en tekenaars. ISSN 0167-2878.

Drukkerij Albêdon/Klop BV, Postbus 3211, 2220 CE Katwijk, Nederland

DUTCH BIRDING SERVICE KIJK EN VERGELIJK !

DUTCH BIRDING in samenwerking met SIGHTS OF NATURE

BAUSCH & LOMB ELITE LEVENSLANGE GARANTIE	**NLG**
10 x 42 (rubber) lederen etui	BEL VOOR PRIJSOPGAVE
8 x 42 (rubber) lederen etui	BEL VOOR PRIJSOPGAVE
LEICA 30 JAAR GARANTIE	
10 x 42 BGA (rubber) + speciale tas	BEL VOOR PRIJSOPGAVE
ZEISS WEST 30 JAAR GARANTIE	
10 x 40 BGAT (rubber) + speciale tas	BEL VOOR PRIJSOPGAVE
7 x 42 BGAT (rubber)	BEL VOOR PRIJSOPGAVE
8 x 56 BGAT (rubber)	BEL VOOR PRIJSOPGAVE
15 x 60 BGAT (rubber) kompleet	BEL VOOR PRIJSOPGAVE
10 x 25 B + speciale tas	BEL VOOR PRIJSOPGAVE
8 x 20 B	BEL VOOR PRIJSOPGAVE
OPTOLYTH 30 JAAR GARANTIE	
Alpin 10 x 40 (rubber) + speciale etui	845
Alpin 10 x 50 (rubber) + etui	950
Alpin 12 x 50 (rubber) + etui	970
Alpin 8 x 40 (rubber) + speciale tas	745
Touring 10 x 40 BGA (rubber) + speciale tas	BEL VOOR PRIJSOPGAVE
Touring 7 x 42 BGA (rubber) + speciale tas	BEL VOOR PRIJSOPGAVE
Royal 9 x 63 (rubber)	1495
Telescoop TBS 80 (groen rubber) body	1626
20 x WA lens	425
30 x WA lens	485
22 x 60 zoom	577
Telescoop TBS 80 (groen rubber) fluorite	BEL VOOR PRIJSOPGAVE
OPTICRON 5 JAAR GARANTIE (JAPANS)	
10 x 40 ZWCF (rubber) WA	355
10 x 50 ZWCF (rubber) WA	365
8 x 42 ZCF Dioptron WA	595
10 x 42 ZCF Dioptron WA	595
10 x 50 ZCF Dioptron WA	625
Telescoop (45°, 60 mm) + 20-60 x zoomlens	1045
JAPANSE / RUSSISCHE VERREKIJKERS	
8 x 30 Tento USSR + etui	110
20 x 70 ZCF + etui	625
7-15 x 35 ZCF + kompas	335
8 x 21 mini (rubber) + kompas	315
STATIEVEN	
Slik SL 67	495
505 QF (3800 gram)	538
Slik SEC 16 (met pistoolgreep, 2800 gram)	415
Autoraamstatief	135

Prijzen miv. BTW en porto *Wijzigingen voorbehouden*

INFORMATIE: ROY DE HAAS ☎ 036 - 5362819

Bovenstaande artikelen kunnen besteld worden door het vereiste bedrag over te maken op giro 4148343 tnv Dutch Birding Association, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Nederland, ovv het/de gewenste artikel(en). De bestelling wordt binnen drie weken goed verpakt per post thuisbezorgd.

DE PUTTER

Swift

"AUDUBON SOCIETY" de int. Ornithologen vereniging heeft Swift toestemming gegeven de naam "Audubon" te gebruiken, mits deze kijkers voldoen aan de specificaties voor een ideale natuurkijker. Verkrijgbaar in respectievelijk 8,5 x 44 BWCF, 7 x 35 DCF (waterproof) en 10 x 50 BWCF. Vraag naar onze gratis katalogus.

technolyt
Industrieweg 35 1521NE Wormerveer
Tel. 075-282204/285767 Fax 075-213663

Costa Rica
For the ultimate in birding

RANCHO NATURALISTA
Premontane Rainforest, 3000' elev
or TARCOL LODGE
Pacific coast river mouth, near Carara
All inclusive, from $436/person/week
D. 1425, Box 025216, Miami, Fl 33102
Tel/Fax (506) 267-7138, COSTA RICA.

The first in a new series of

Videoguides for Birdwatchers

by **Andy Butler**

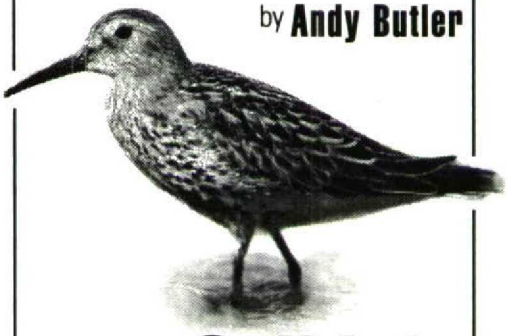

Calidris Sandpipers

Filmed over a 3 year period in North America, Europe & Hong Kong. This 1 hour video covers all 23 species of Calidris and related Sandpipers shown in a wide range of plumages.
See review in this issue.

Price £17.50
+ £2.00 p+p UK & Europe
Allow 21 days for delivery.
Write for details of sales outside Europe.
Full refund if disatisfied
(if returned within 14 days, less p+p).

To order your copy, complete the form below and send it to: **Nature Vision, PO Box XG55, Leeds LS15 8XU. West Yorks. England.**

NATURE VISION

Name (block capitals)
Mr/Ms/Mrs

Address

I enclose a Eurocheque, bankers draft or international money order for £19.50 (inclusive of £2.00 p+p) payable to Nature Vision.

Please debit my
Visa ☐ Access ☐ Mastercard ☐
Card No.

Signature Expiry Date

Calvin Sandborn ©NV

Rare birds in the Netherlands in 1992

Wim M Wiegant, Gerard H Steinhaus & CDNA

This is the 13th annual report on rare birds in the Netherlands to be published in Dutch Birding (a Dutch-language version of this report appears in Limosa). It comprises records from 1992 as well as belated and reconsidered records, dating from 1991 back to 1938, which have been evaluated by the Dutch rarities committee, the Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna (CDNA). Several records for 1992 and earlier years are, for various reasons, still under consideration. A complete review of all rarity records from 1800-1980 will be published in due course.

Details included for each accepted record are, if available: province and locality; date(s); number of birds if more than one, plumage and sex; type of record if trapped, photographed, sound-recorded or found dead (and where specimen is stored); names of up to three observers and relevant references in the literature, which normally includes (inter)national, not regional journals. Numbers after each (sub)species' name refer to the total number of individuals *1* since 1 January 1980 but excluding *2* the current year. (Sub)species marked with * are new to the Dutch list.

The following CDNA members voted on some or all of the records in this report: Arnoud B van den Berg, Pieter W Bison, Rolf A de By, Edward J van IJzendoorn, Karel A Mauer, Cock Reijnders, C S (Kees) Roselaar, Jelle Scharringa, Hans Schekkerman, Gerard H Steinhaus and Wim M Wiegant.

Records should be sent to CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Netherlands (preferably by using standard forms which can be obtained free of charge from CDNA). More information on the procedures of the CDNA can be found in Dutch Birding 9: 141-143, 1987; 11: 83-85, 1989; 12: 201, 1990; 13: 41, 1991; 14: 73, 85, 198, 1992; 15: 31, 145, 1993.

The year 1992 produced two new taxa for the Netherlands, a Booted Eagle *Hieraaetus pennatus* and a soft-plumaged petrel *Pterodroma feae/madeira/mollis*. The most notable other rarities include the second to fourth Falcated Ducks *Anas falcata*, the second Ring-billed Gull *Larus delawarensis*, the third Ross's Gull *Rhodostethia rosea*, the second and third Pied Wheatears *Oenanthe pleschanka* and the third Cirl Bunting *Emberiza cirlus*. Of particular interest were a long-staying Stone-curlew *Burhinus oedicnemus*, an influx of up to five Sociable Plovers *Chettusia gregaria*, spring records of Snowy Owls *Nyctea scandiaca* and the sixth Eyebrowed Thrush *Turdus obscurus*.

Systematic list of accepted records

* **soft-plumaged petrel** *Pterodroma feae/madeira/mollis* 0,1

NOORDHOLLAND Camperduin, 24 October (N F van der Ham, L Stegeman, K J Eigenhuis et al; Groenendijk 1992).

This is the first record of a soft-plumaged petrel. The bird was independently seen by two groups of keen seawatchers. The CDNA did, however, not accept their identification as Cape Verde Petrel *Pterodroma feae*. A paper on this record will be published in Dutch Birding.

Mediterranean Shearwater *Puffinus yelkouan mauretanicus* 25,3

NOORDHOLLAND Camperduin, 14 July (A Schaftenaar), 18 July (N F van der Ham), 22 July (N F van der Ham, M O Bleijerveld), 25 July, photographed (D J Moerbeek, A Vink et al; van Dongen et al 1992), 26 July (N F van der Ham, M O Bleijerveld), 27 July (W E M van der Schot, J Swaab, A Vink), 28 July, two (N F van der Ham), 29 July (N F van der Ham, J W de Roever, T O V Muusse); Camperduin, 14 October (N F van der Ham, R E Brouwer).

1990 NOORDHOLLAND Camperduin, 17 August, two (B Winters, N F van der Ham); Camperduin, 18 September (L Stegeman, M Platteeuw, N F van der Ham).

Camperduin is the place, July-August the period, and Nick van der Ham the observer to seek the company of to see this species. The July records at Camperduin are considered to refer to at least two individuals. The August 1990 Camperduin record was previously reported to concern one bird (van den Berg et al 1993).

European Storm-petrel *Hydrobates pelagicus* 39,0

1990 ZUIDHOLLAND Katwijk aan Zee, 3 March, found

dead (skin lost), photographed (C Schoonenberg).

Since 1983, there are three records in November, three in December and one in March; the remaining records are from September-October.

Atlantic Great Cormorant *Phalacrocorax carbo carbo* 4,1
1991 ZEELAND Noord-Beveland, 1 September, ring number read (F Arts).

This is only the ninth record of this subspecies. The bird was colour-ringed at Colchester, Essex, England.

Squacco Heron *Ardeola ralloides* 11,2
FLEVOLAND Oostvaardersplassen, 15 June, adult, summer plumage (M Platteeuw, K Koffijberg et al).
ZEELAND Tholen, 21-30 June, adult, summer plumage, photographed (M van Dijl, M Berlijn).

Nine of the 13 post-1980 records are from June.

Cattle Egret *Bubulcus ibis* 31,7
LIMBURG Broekhuizenvorst, 14 May, two (J J F M Jansen).
FLEVOLAND Praamweg, 28 May, two, summer plumage (M Berlijn); Lelystad, 18-19 July, adult (R E van der Vliet, R de Lange, M Deenik).
ZEELAND Serooskerke, Walcheren, 16 August (J Tramper, R Sponselee, G A Davidse).
ZUIDHOLLAND Alblasserwaard, 7-8 November (E van Boheemen, A Ouwerkerk, K Ouwerkerk).

This was the best year ever. The previous best year was 1989 (five records). In 1980-91, two to five birds were seen each year, with the exception of 1983 (none) and 1984 (one).

Glossy Ibis *Plegadis falcinellus* 10,2
GRONINGEN Lauwersmeer, 3 May, adult, summer plumage (L J R Boon, H van der Jeugd, M Olthoff).
NOORDHOLLAND Texel, 9-13 May, adult, summer plumage (A Wassink, H J Lichtenbeld, N Marra sr).

Two spring records in one year is remarkable. The only other spring record since 1980 concerned a long-staying individual in the Oostvaardersplassen, Flevoland, from 13 May to 13 August 1983.

Greater Flamingo *Phoenicopterus ruber* 47,18
GELDERLAND Rhenen, 12 April, six adults (A Schaftenaar, J J Bakhuizen, R de Beer et al).
GRONINGEN Eemshaven, 5 May, immature (L J R Boon, A van Dijk, E B Ebels et al); Eemshaven 1-11 August, adult (K Scholten, S Luinenburg).
ZEELAND Philipsdam, 22 July, two adults and one juvenile, photographed (A B van den Berg, W Hoogendoorn); Philipsdam, 22 August, seven adults (H van Wijk, E van Boheemen).
1991 ZEELAND Philipsdam, 16 September to 11 January 1992, eight adults and one juvenile, photographed (T O V Muusse, M Muusse et al).
1985 ZUIDHOLLAND Oostvoornse Meer, date extension: two of the three birds stayed until at least 16 March (A Ros; cf Blankert et al 1987).

It is likely that the Rhenen birds were *en route* from Zeeland to Zwillbrockervenn, Nordrhein-Westfalen, Germany, where some of them breed (Joop Treep in litt, van den Berg 1993). The CDNA would appreciate receiving information on the two colour-ringed birds that stayed at the Keersluisplas, Flevoland, for some weeks in 1989. Interestingly, the begging juvenile on 22 July must have originated from somewhere else than Zwillbrockervenn where the juveniles did not leave before August (Joop Treep in litt). This was the last year for which this species was considered by the CDNA (van den Berg et al 1993).

Whistling Swan *Cygnus columbianus columbianus* 2,1
GRONINGEN Eenrum, 9 December (H A Diephuis, J W de Jong).

Normally, this subspecies winters in Japan and the western USA. Apparently, individuals occasionally travel with Bewick's Swans *C c bewickii* to their wintering sites in western Europe. For instance, it has been recorded in Britain and Ireland eight times during 1958-92 (Rogers et al 1993).

Ross's Goose *Anser rossii* 3,0
FRIESLAND Workumerwaard, 15 February to 16 March, adult, white morph (E B Ebels, E Douwma, P Rousset et al).
ZUIDHOLLAND Stellendam, 30 December, adult, white morph (M P Teeuw, E van Boheemen, A Ouwerkerk).

These records are considered to refer to the same returning individual that was first seen in 1988.

Black Brant *Branta bernicla nigricans* 48,0
NOORDHOLLAND De Cocksdorp and Oost, Texel, 28 March to 7 May, photographed (R E Brouwer, K J Eigenhuis, E B Ebels et al); De Cocksdorp, Texel, 19 October to 26 February 1993 (A Wassink, M Berlijn, J Scharringa et al).
1990 GRONINGEN Noordpolderzijl, 10 November, adult (A van Dijk).

The Texel records are considered to refer to the same individual that was present there in 1991 (cf van den Berg et al 1993).

American Wigeon *Anas americana* 12,1
ZUIDHOLLAND Ackerdijkse Plassen, 11 February, adult male (M van der Klift, T O V Muusse).
GELDERLAND Ingen, 9 February to 18 March, male (A Vink, M Berlijn, E B Ebels et al).
1991 NOORDBRABANT Megen, 5 January, first-winter male (G W M van Aalst, M Berlijn, J van 't Hof et al).

The Ingen bird is considered to be the same individual that was present there in March 1991 (cf van den Berg et al 1993).

Falcated Duck *Anas falcata* 1,3
NOORDHOLLAND Amsterdamse Waterleidingduinen, 22-28 January, adult male, photographed (F G S M Hieselaar, M Berlijn et al; Anonymus 1992, van den Berg 1992a).
OVERIJSSEL Rutbeek, 2 February, adult male (B Hulsebos).

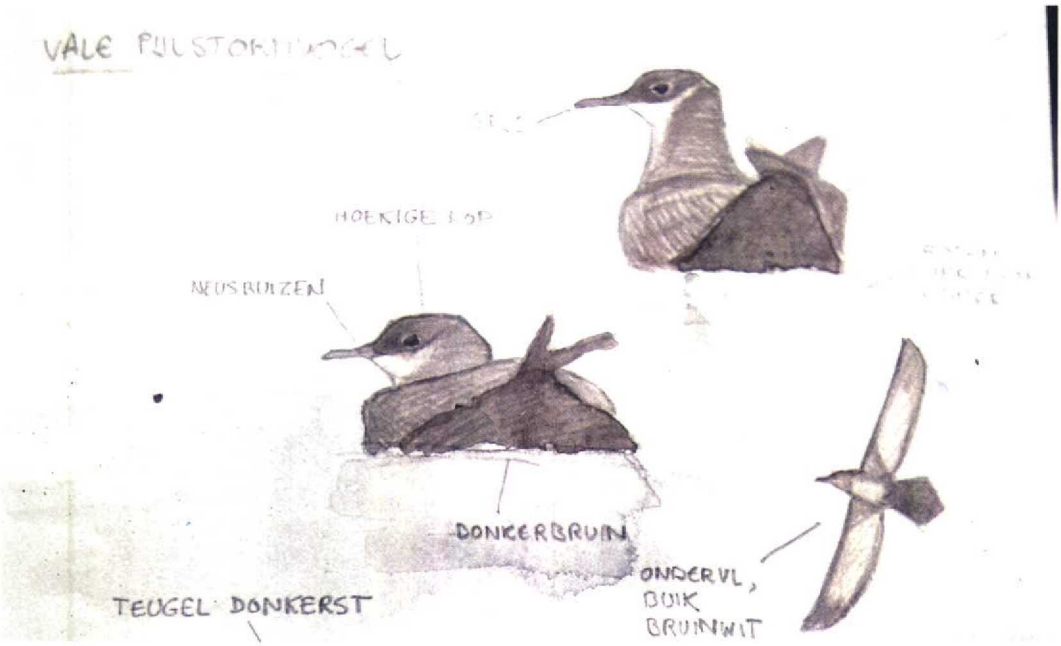

FIGURE 1 Mediterranean Shearwater / Vale Pijlstormvogel *Puffinus yelkouan mauretanicus*, Hondsbossche Zeewering, Camperduin, Noordholland, 25 July 1992 *(Dirk J Moerbeek)*

93 Ross's Gull / Ross' Meeuw *Rhodostethia rosea*, IJmuiden, Noordholland, 23 November 1992 *(Hans Gebuis)*

94 Snowy Owl / Sneeuwuil *Nyctea scandiaca*, Maasvlakte, Zuidholland, February 1992 *(René Pop)*
95 Ross's Gull / Ross' Meeuw *Rhodostethia rosea*, IJmuiden, Noordholland, November 1992 *(Carl Derks)*
96 Snowy Owl / Sneeuwuil *Nyctea scandiaca*, Schiermonnikoog, Friesland, 28 June 1992 *(Theo Bakker)*

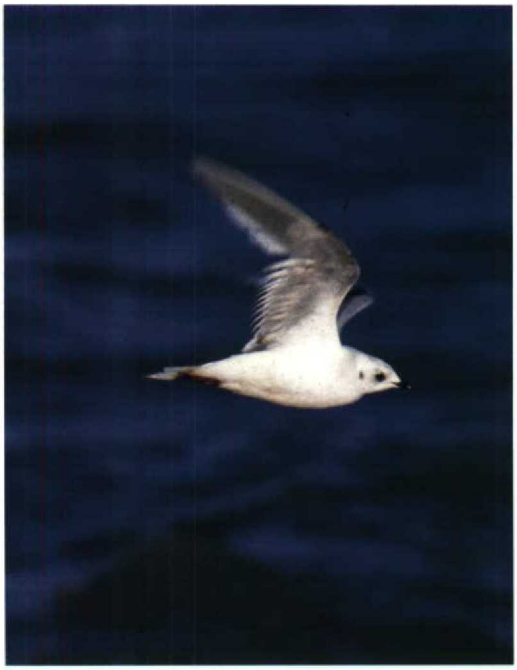

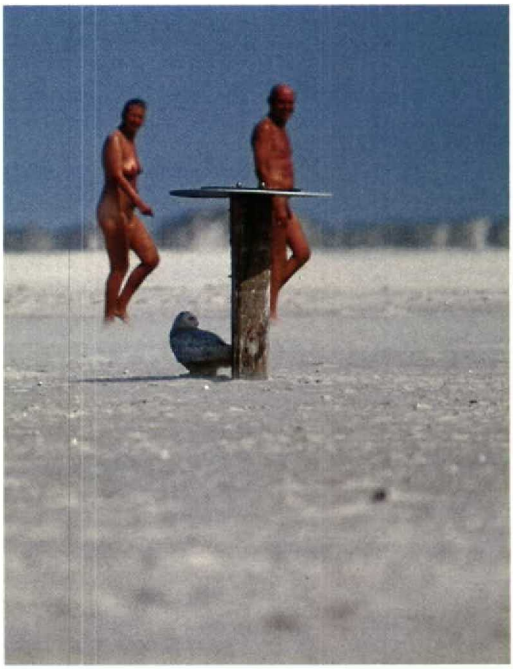

ZEELAND Philipsdam, 7 June, adult male (R Keizer, J Scharringa et al).

These records have been accepted by the CDNA because it is of the opinion that a truly wild origin of at least some of the birds can not be excluded. The CDNA still awaits information on a bird at Hillegom, Zuidholland, from 16 March to 18 April (van Dongen et al 1992).

Blue-winged Teal *Anas discors* 9,2
GRONINGEN Eemshaven, 29 May to 15 June, adult male, photographed (J Schelvis, S de Bruin, P Rousset et al).
ZEELAND Middelplaten, Veerse Meer, adult male, 31 December (V Stork, T Koppejan, S Lubbers).

Six of the 11 records since 1980 are between 21 April and 12 May.

White-headed Duck *Oxyura leucocephala* 6,0
1991 ZEELAND Philipsdam, 7 November to 6 January 1992, immature or female, photographed (M van Dijl, T O V Muusse et al).
ZUIDHOLLAND Stellendam, 14-29 December, photographed (M van Dijl et al).

The Philipsdam record was previously reported for 10-24 November (van den Berg et al 1993). The previously rejected Stellendam record has been accepted after receiving additional descriptions and a photograph. Possibly, both 1991 records refer to the same bird.

Golden Eagle *Aquila chrysaetos* 2,1
GELDERLAND Erlecom, 29 May, immature (A Vink, B Gaxiola, W M Wiegant).

This is the first record since 1981. There are now 10 records, with six in October-January, three in April-May and one in July. Several *Aquila* eagles were submitted to the CDNA but this was the only one that could be accepted.

*** Booted Eagle** *Hieraaetus pennatus* 0,1
UTRECHT Leersum, 30 May, dark morph, photographed (A Dees; Dees et al 1994).

This is the first record. The bird was seen flying overhead by a single observer.

Baillon's Crake *Porzana pusilla* 10,2
OVERIJSSEL Weerribben, 13 June, two, sound-recorded (D Woets).

The CDNA still awaits a description or sound-recording from a bird at Wageningen, Gelderland, on 16-17 May (cf van Dongen et al 1992) which was seen by many birders.

Stone-curlew *Burhinus oedicnemus* 13,1
NOORDHOLLAND Callantsoog, 4 June to 4 October, sound-recorded (K J Eigenhuis, R E Brouwer).
1990 NOORDHOLLAND Wijk aan Zee, 21 May (C Reijnders, R Reijnders).

The Callantsoog bird was not mated. Since the last confirmed breeding record in 1957, no breeding attempt has been recorded. The 1990 bird might have been the same individual as the one observed a week earlier at nearby Castricum, Noordholland (van den Berg et al 1992).

Pacific Golden Plover *Pluvialis fulva* 2,1
FRIESLAND Niekerk, 25 September, trapped and photographed (A Veenstra).

This bird was trapped coincidentally, together with a group of Northern Lapwings *Vanellus vanellus*. It was identified as an American/Pacific Golden Plover *Pluvialis dominica/fulva* but measurements and photograph showed that it was a Pacific.

American/Pacific Golden Plover *Pluvialis dominica/fulva* 2,0
1991 FRIESLAND Schiermonnikoog, 8 August, adult (M Olthoff).
ZEELAND Middelburg 13-15 September, adult, photographed (J M Walhout, E J van IJzendoorn et al).

On first decision, the Middelburg bird was accepted as a Pacific Golden Plover *P fulva* but the CDNA now considers its specific identity as uncertain (cf Eigenhuis et al 1994).

Sociable Plover *Chettusia gregaria* 8,5
OVERIJSSEL IJsselmuiden, 28 June to 1 July, adult, summer plumage (M Berlijn, R A de By, J W de Roever et al).
GELDERLAND Velddriel, 2 July, adult, summer plumage (F van Binsbergen); Ubbergen, 23-24 August, juvenile, photographed (J Jacobs, M Hornman, G Driessens); Buren, 25-27 September, adult, winter plumage (P van Scheepen); Nijkerk, 22 November, adult, winter plumage (A ten Hoeve).

A record year for this species. It can not be ruled out, however, that only three or four birds were involved. The previous best year was 1981 with three records.

Pectoral Sandpiper *Calidris melanotos* 40,6
FRIESLAND Oudega, Smallingerland, 16-18 May, photographed (K H Scholten, L J R Boon, G Tuinstra et al).
ZUIDHOLLAND Foppenpolder, Maassluis, 23-27 July, photographed (P van Rij; van Dongen et al 1992); Vlaardingen, 24-27 July, adult, summer plumage, photographed (M van Dijl).
NOORDHOLLAND Julianadorp and Sint Maartensvlotbrug, 13-23 September, up to three, photographed (P Knolle, K J Eigenhuis, N F van der Ham et al; van Dongen et al 1992).
1990 FLEVOLAND Oostvaardersplassen, 22 September (P Edelaar).

The records of three birds at two sites in Noordholland are considered to concern the same three individuals. An average year for this species, considering that the number of records tends to increase each year (van den Berg et al 1993). The CDNA still awaits information on two birds at Julianadorp from late August to 4 September (cf van Dongen et al 1992).

Broad-billed Sandpiper *Limicola falcinellus* 47,0
1991 GRONINGEN Rottumerplaat, 1 September (N de Vries, T S Haanstra).

This was the first year since 1981 that this species has not been recorded. The number of records has dropped quite sharply after the favourite spring haunt in recent years in the Lauwersmeer, Groningen, gradually became overgrown.

Long-billed Dowitcher *Limnodromus scolopaceus* 7,1
GRONINGEN Lauwersmeer, 21-23 August, adult, winter plumage (K Scholten, S Luinenburg, H van Schuppen).

The bird confused its observers by showing a complete winter plumage whereas in other years, August records referred to individuals having at least remnants of the summer plumage.

Marsh Sandpiper *Tringa stagnatilis* 82,22
UTRECHT Rhenen, 24-26 April, adult, summer plumage (M Berlijn, R M van Dongen).
GELDERLAND Wilp, 26 April, adult, summer plumage, (R Keizer, D C Uit de Weerd et al).
FLEVOLAND Oostvaardersplassen, 6 May, adult, summer plumage (R Keizer, H Dulfer); Oostvaardersplassen, 18-19 May, adult, summer plumage (G O Keijl et al); Oostvaardersplassen, 22 June to 30 July, three adults (J J F M Jansen, K J Eigenhuis et al); Lepelaarsplassen, 1-5 August, adult, summer plumage (M Berlijn, R Keizer).
GRONINGEN Groningen, 7 May, adult, summer plumage (S de Bruin); Lauwersmeer, 19 July to 19 September, three (J J F J Jansen, T Bakker, P Rousset).
FRIESLAND Workumerwaard, 8-21 June (O W Zijlstra, J de Jong, R E Brouwer); Oudega, Smallingerland, 12 June, two adults (M J Swart, J M Swart, G Molenaar); Schiermonnikoog, 27-28 August, adult (T Bakker).
ZEELAND Selenapolder, 9 August (A P Wieland); Philipsdam, 21-25 August, one adult and two juveniles (M van Dijl, S Tas).
NOORDHOLLAND Anna Paulowna, 18-21 August, two juveniles (K J Eigenhuis, F Kalsbeek et al).
1991 GELDERLAND Nijkerk, 29 April (A ten Hoeve, R van der Vliet, T de Wijze).
FRIESLAND Oudega, Smallingerland, 16-19 June (T de Groot).
GRONINGEN Lauwersmeer, 27-28 July (A Poelmans).
FLEVOLAND Oostvaardersplassen, 19 July, adult (J J F J Jansen); 8 August, adult (M Berlijn et al).
1986 FRIESLAND Workumerwaard, 17 August (H-J Udding).

From 1 January 1993, this species is no longer considered by the CDNA. The species' last year of which records were considered turned out to be a record year, with two remarkable groups of three birds.

Terek Sandpiper *Xenus cinereus* 8,2
ZEELAND Wissekerke, 10 May, adult, summer plumage, photographed (R Sponselee, G A Davidse, P L Meininger et al).
NOORDHOLLAND De Cocksdorp, Texel, 21 May, adult (A Wassink).

Like in nine of all 11 records, these two birds stayed for one day only.

Long-tailed Skua *Stercorarius longicaudus* 86,7
ZEELAND Vlissingen and Domburg, 21 August, juvenile (P A Wolf, J M Walhout); Westkapelle, 4 September, adult and juvenile (R Sponselee, M van Steenis).
ZUIDHOLLAND Scheveningen, 3 September, adult (T O V Muusse); Scheveningen, 4 September, juvenile (T O V Muusse).
FRIESLAND Waddenzee near Schiermonnikoog, 15 September, juvenile (A de Bruin); Schiermonnikoog, 16 September, juvenile (K van Dijken).
1991 GRONINGEN Lauwersoog, 7 September, juvenile (A van Dijk).
1990 ZUIDHOLLAND Katwijk aan Zee, 23 September, juvenile, found dead (skin lost), photographed (C Schoonenberg, P Imthorn, G van der Bent).

From 1 January 1993, this species is no longer considered by the CDNA.

Ring-billed Gull *Larus delawarensis* 1,2
NOORDBRABANT Zundert, 18-19 April, adult, summer plumage, photographed (D J Moerbeek, W Hoogendoorn et al; van Dongen et al 1992, Moerbeek & Hoogendoorn 1993).

This is the second record for both Belgium and the Netherlands. The bird was found during a count of Mediterranean Gulls *L. melanocephalus*. This record coincided with a record influx of this species in France (Moerbeek & Hoogendoorn 1993).

Iceland Gull *Larus glaucoides* 33,4
ZUIDHOLLAND Scheveningen, 18-21 January, first-winter or second-winter, photographed (J Regeer, G van der Bent, M Berlijn et al; van Dongen et al 1992, Lichtenbeld 1992); Katwijk aan Zee, 5 March, second-winter, photographed (K J Eigenhuis, R van Rossum; van Dongen et al 1992).
NOORDHOLLAND IJmuiden, 5-7 February, first-winter or second-winter (K J Eigenhuis, R Keizer et al); Bloemendaal aan Zee, 9 February, second-winter (E J van Huijssteeden, F Dorel).

A good year for this species. Other good years since 1980 were 1981 (4), 1983 (10), 1984 (4), 1988 (3), 1989 (3) and 1991 (3).

Ross's Gull *Rhodostethia rosea* 2,1
NOORDHOLLAND IJmuiden, 21-27 November, photographed and video-taped (D J Moerbeek et al; Anonymus 1992, Anonymus 1993a, Berlijn 1992, Moerbeek 1993).

This was by far the best-watched bird of the year. It was the first 'twitchable' since the adult on Vlieland, Friesland, in 1958. During the weekend, it attracted at least 400 observers, including birders from Belgium, England, France and Germany.

Gull-billed Tern *Gelochelidon nilotica*
ZEELAND Breskens, 14 May (P A Wolf, J M Walhout, K J Eigenhuis et al); Breskens, 18 May (R Sponselee, R

97 Eagle Owl / Oehoe *Bubo bubo*, Ermelo, Gelderland, May 1992 *(Aart Smit)* **98** Eyebrowed Thrush / Vale Lijster *Turdus obscurus*, Callantsoog, Noordholland, 18 October 1992 *(Danny Ellinger)* **99** Squacco Heron / Ralreiger *Ardeola ralloides*, Rammegors, Zeeland, June 1992 *(Hans Gebuis)* **100** Sociable Plover / Steppekievit *Chettusia gregaria*, Ubbergen, Gelderland, August 1992 *(Hans Gebuis)*

101 Pied Wheatear / Bonte Tapuit *Oenanthe pleschanka*, first-winter female, Katwijk, Zuidholland, November 1992 *(Hans Gebuis)*

102 Pied Wheatear / Bonte Tapuit *Oenanthe pleschanka*, first-winter male, Petten, Noordholland, October 1992 *(René van Rossum)*

Jansen); Breskens, 28 May (K J Eigenhuis et al).
GRONINGEN Rottumerplaat, 15 May to 2 June (G Kasemir, D Lutterop); Eemshaven, 31 May to 6 June, photographed (G J van den Berg, M van Dijl, S Tas et al); Lauwersmeer, 1 July, adult, summer plumage (A van Kleunen, J van Vianen et al).
NOORDBRABANT Dinteloord, 7 June, first-summer (E M Ouwendijk).
ZUIDHOLLAND Wassenaar, 14 June (A Remeeus); Lisse, 1-2 August (T J C Luijendijk).
NOORDHOLLAND Petten, 5 July (N F van der Ham); Petten, 1 August (N F van der Ham); Burgervlotbrug, 6 August, two adults (R Keizer, N F van der Ham, B Schep).
FLEVOLAND Oostvaardersplassen, 26-27 July, two adults, photographed (P I Waanders, A Schaftenaar, R de Beer; Lichtenbeld 1992).
1991 NOORDHOLLAND IJmuiden, 1-29 July (K J Eigenhuis et al).

From 1 January 1993, this species is no longer considered by the CDNA. Inundation of bulb-fields in Noordholland during summer to kill parasites, has increased the chances to find this species away from its late-summer roost at Balgzand, Noordholland. Like in 1991, many sightings were not reported to the CDNA (cf van den Berg et al 1993, van Dongen et al 1993)

Roseate Tern *Sterna dougallii* 12,1
NOORDHOLLAND Egmond aan Zee, 19 May, adult, summer plumage (W van Splunder, N F van der Ham, S Lagerveld).

Since 1982, this species has been recorded every year, with the exception of 1986 and 1988.

Whiskered Tern *Chlidonias hybridus* 46,15
FRIESLAND Oudega, Smallingerland, 18 May, three (K H Scholten, G Tuinstra).
NOORDHOLLAND Texel, 18 May (A Wassink).
GRONINGEN Lauwersmeer, 28 May, three (R O Winters, R Mulder, J Bisschop et al).
NOORDBRABANT Budel-Dorplein, 28 May to 2 June, three (T O V Muusse, W Poelmans).
GELDERLAND Millingen aan den Rijn, 30 May, adult, summer plumage (J F Bekhuis).
OVERIJSSEL Vriezenveen, 31 May (T Kruissink, R Brunink, J Wessels et al).
FLEVOLAND Oostvaardersdijk, 9 July (R O Winters); Oostvaardersdijk, 14-16 July, adult, summer plumage (M Berlijn, J Boshuizen, A H V Eggenhuizen et al); Oostvaardersdijk, 27-28 August, photographed (K A Mauer).
1991 NOORDHOLLAND Egmond aan Zee, 4 July (S Lagerveld, N F van der Ham).

This was the best year since 1980. Other good years were 1981 (nine, in May) and 1991 (eight).

Brünnich's Guillemot *Uria lomvia* 1,1
NOORDHOLLAND Texel, 18 April, found dead, specimen in Zoölogisch Museum at Amsterdam, Noordholland (C S Roselaar).

This is the seventh record of this arctic species. Other accepted records were in 1919, 1924, 1967, 1974, 1979 and 1981, all during December-March. The only one ever seen alive concerned a moribund individual at Brouwersdam, Zuidholland, in February 1979 (van den Berg & Bos 1979).

Black Guillemot *Cepphus grylle* 17,4
NOORDHOLLAND Camperduin, 14 January (N Dijkstra, N F van der Ham, J Bijleveld et al); Camperduin, 10 and 18-25 October (N F van der Ham, N Dijkstra, J Bijleveld et al).
ZUIDHOLLAND Brouwersdam, 26-27 January, immature (T O V Muusse).
FRIESLAND West-Terschelling, 18 October to 8 November, immature, photographed (E Nieuwstraten, M Zekhuis, H van der Jeugd; van Dongen et al 1992).

A fairly good year for this species which had multiple records since 1980 in 1981, 1985, 1986 and 1990 but none in 1983 and 1988.

Eagle Owl *Bubo bubo* 3,1
GELDERLAND Ermelo, 5-12 May, photographed (A Smit; Lichtenbeld 1992).

An individual seen by many birders at Enschede, Overijssel, on 2-8 June 1992 was subsequently found dead in July and appeared to be ringed. It turned that it had escaped from a private aviary in nearby Gronau, Nordrhein-Westfalen, Germany.

Snowy Owl *Nyctea scandiaca* 2,3
ZUIDHOLLAND Maasvlakte, 8 March to 1 April, adult female, photographed (E van der Burg, K de Vries, A B van den Berg et al; Anonymus 1992a, Anonymus 1992b, van Dongen et al 1992, Ebels 1992).
NOORDHOLLAND Heiloo, 5 April (E J van IJzendoorn, P W Bison) and Assendelft, 15 May (R F J van Beusekom, E J van IJzendoorn), presumably adult female.
FRIESLAND Schiermonnikoog, 28 June, photographed (T Bakker; van Dongen et al 1992, Anonymus 1993a).

Examination of photographs revealed that three different individuals were involved. Initially, there was doubt about the wild origin of the birds because it did not seem a typical invasion winter. Besides, there were rumours of several birds having been released from captivity in December 1991 in Friesland (Ebels 1992). However, it soon became clear that there was an influx of c 20 individuals in western Europe from late February to mid-July (van den Berg 1993).

Alpine Swift *Apus melba* 10,2
ZEELAND Vlissingen, 3 May (E Sanders).
FRIESLAND Bakkeveen, 28 May (K H Scholten, S Luinenburg).

European Bee-eater *Merops apiaster* 103,6
ZEELAND Breskens, 30 April (S Lilipaly, T O V Muusse et al); Breskens, 20 May (P Ruiters, G A Davidse, R Sponselee); Breskens, 24 May (A van Gilst, R Sponselee).
FRIESLAND Schiermonnikoog, 19 May, two (T Bakker).
UTRECHT Lopikerkapel, 23 June (J van Bezooijen, A Brele, W van Zijl).

1990 NOORDBRABANT Bergeijk, 1 July (P M A van de Wielen).
1986 NOORDBRABANT Hooge en Lage Mierde, 30 April (P M A van de Wielen).

From 1 january 1993, this species is no longer considered by the CDNA.

European Roller *Coracias garrulus* 8,1
DRENTHE Doldersummerveld, 7 June (J M Swart, R Bijlsma, A B Swart-Middelhoek et al).

The only records in recent years were in 1980, 1981, 1982 (three records including one with two individuals) and 1988 (two records).

Middle Spotted Woodpecker *Dendrocopos medius* 2,1
LIMBURG Roermond, 10 May (R Bekebrede, W Achthoven).

Short-toed Lark *Calandrella brachydactyla* 6,3
GRONINGEN Lauwersoog, 2 May, photographed (J Bisschop, S Bernardus); Eemshaven, 27 September to 3 October, photographed (H P van der Jeugd, L B Steijn et al; van Dongen et al 1992).
ZEELAND Breskens, 14 May (M A Capello, J M Walhout et al).

The best year ever for this species. There are only two previous field records. Except for one November record, all 12 records date from April-May and September-October.

Red-rumped Swallow *Hirundo daurica* 16,3
UTRECHT Botshol, 30 April to 1 May (D Groenendijk, M Berlijn et al).
GRONINGEN Rottumeroog, 18 May (K van Dijken, W Steenge).
ZEELAND Breskens, 28 May (D J Moerbeek, M A Capello, G A Davidse et al).

Thrush Nightingale *Luscinia luscinia* 15,2
FLEVOLAND Oostvaardersplassen, 30 May, male, singing (A Vink, H Gebuis, P C Groebe et al).
ZUIDHOLLAND Wassenaar, 1-5 June, male, singing, sound-recorded (K J Eigenhuis et al).

All field records since 1980 concern singing individuals observed from late May to early June, with the exception of one in September, while all records of trapped birds date from August-September, with the exception of one in June.

Red-spotted Bluethroat *Luscinia svecica svecica* 18,3
NOORDHOLLAND Den Burg, Texel, 15-16 May, male (H Heessen, M Heessen-Goënga).
GRONINGEN Rottumeroog, 20 May, male (K van Dijken, W Steenge).
ZUIDHOLLAND Goudriaan, 20 May, male (A Ouwerkerk, M P Theeuw et al).
1989 ZUIDHOLLAND Noordeloos, 20 May, male (A Ouwerkerk, R E van der Vliet).

Pied Wheatear *Oenanthe pleschanka* 1,2
NOORDHOLLAND Petten, 23-26 October, first-winter male, photographed (R E Brouwer, H J Endt; Anonymus 1992, Anonymus 1993b, van den Berg 1992b, van Dongen et al 1992).
ZUIDHOLLAND Katwijk aan Zee, 31 October to 4 November, first-winter female, photographed (A van Egmond, R van Rossum, C Zuyderduyn et al; Anonymus 1992, Anonymus 1993b, van Dongen et al 1992, 1993).

These constitute the second and third records. The Katwijk bird was discovered from a restaurant where the birders were enjoying a cup of coffee after a field trip.

Eyebrowed Thrush *Turdus obscurus* 2,1
NOORDHOLLAND Callantsoog, 18 October, photographed (D Ellinger, O Moedt).

The bird was seen for such a short time that it could only be identified with certainty from the single photograph taken. Previous records were in 1843, 1977 (two), 1988 and 1989.

River Warbler *Locustella fluviatilis* 11,2
UTRECHT Utrecht, 25-29 May, singing, photographed (H R Russer et al); Overlangbroek, 28-30 May, singing (A Vink, H Vink-Slotboom, M Berlijn et al).

Aquatic Warbler *Acrocephalus paludicola* 102,2
ZUIDHOLLAND Maasvlakte, 1-3 August (T O V Muusse).
GRONINGEN Lauwersmeer, 22 August, singing (E Klunder, L Scholtens).
1991 GRONINGEN Lauwersmeer, 7 September, juvenile (A van Dijk).
1990 GRONINGEN Lauwersmeer, 2-11 August (G W M van Aalst, L J R Boon et al).
FLEVOLAND Oostvaardersplassen, 28 August (K A Mauer).

From 1 January 1993, this species is no longer considered by the CDNA. The Westplaat at the Maasvlakte, Zuidholland, and the Lauwersmeer, Groningen, are the best places to spot Aquatic Warblers, from early August to the third week of September.

Subalpine Warbler *Sylvia cantillans* 12,2
FRIESLAND Terschelling, 14-17 May, male, singing, photographed (F Majoor, B Rebergen).
GRONINGEN Rottumerplaat, 15 May, male, singing (G Kasemir, D Lutterop).

Nine of the 14 records since 1980 occurred between 4 and 15 May. There were no records in 1989-91.

Barred Warbler *Sylvia nisoria* 82,4
NOORDHOLLAND De Cocksdorp, Texel, 28-30 August, immature, photographed (A Wassink, T O V Muusse; van Dongen et al 1992).
FRIESLAND West-Terschelling, Terschelling, 19-21 October, immature (J J Bakhuizen, K Kraayeveld et al).
NOORDHOLLAND Castricum, 20 August, immature, trapped (W Beentjes, A Wijker); Castricum, 6 September, immature, trapped (A Wijker, H-J Udding).

From 1 January 1993, this species is no longer consi-

103 Western Bonelli's Warbler / Westelijke Bergfluiter *Phylloscopus bonelli bonelli*, Texel, Noordholland, 8 October 1992 *(Arnoud B van den Berg)*

104 Rustic Bunting / Bosgors *Emberiza rustica*, Petten, Noordholland, 26 October 1992 *(Arnoud B van den Berg)*

105 Short-toed Lark / Kortteenleeuwerik *Calandrella brachydactyla*, Eemshaven, Groningen, 29 September 1992 *(Arnoud B van den Berg)*

106 Indigo Bunting / Indigogors *Passerina cyanea*, Amsterdam, Noordholland, March 1989 *(Hans Gebuis)*

dered by the CDNA. The CDNA still awaits information on several trapped birds in this and previous years (cf van Dongen et al 1992, van den Berg et al 1993)

Siberian Lesser Whitethroat *Sylvia curruca blythi/halimodendri* 1,1
NOORDHOLLAND Castricum, 5 November, trapped (A Wijker, H-J Udding).

The previous record of this eastern subspecies also concerned a bird trapped at Castricum in November.

Greenish Warbler *Phylloscopus trochiloides* 5,1
GRONINGEN Rottumeroog, 2 June, photographed (K van Dijken, W Steenge; van Dongen et al 1992).

Pallas's Warbler *Phylloscopus proregulus* 40,2
NOORDHOLLAND De Cocksdorp, Texel, 18-21 October (K van Dijken, E B Ebels).
FRIESLAND Terschelling, 21 October (E Nieuwstraten, M Zekhuis, A van Dijk).

Bonelli's Warbler *Phylloscopus bonelli* 10,1
NOORDHOLLAND De Cocksdorp, Texel, 5-11 October, trapped, photographed, sound-recorded (A Wassink, A B van den Berg; van Dongen et al 1992).

This bird was staying in a birder's garden. The call identified it as the western subspecies *P b bonelli*.

Siberian Chiffchaff *Phylloscopus collybita tristis*
1989 NOORDHOLLAND Texel, 14-22 October, singing, sound-recorded, photographed (H Gebuis et al; van der Burg et al 1990).

From 1 January 1990, this subspecies has not been considered by the CDNA (Dutch Birding 14: 73, 1992). Most likely, however, the CDNA will reinstate this subspecies on its list by 1 January 1994 (cf Br Birds 87: 358-359, 1994). An announcement on this matter will be published shortly.

Iberian Chiffchaff *Phylloscopus (collybita) brehmii* 6,1
FRIESLAND Oudemirdum, Gaasterland, 29 May to 14 June, singing, sound-recorded (O W Zijlstra).

All records refer to singing individuals during April-June.

Eurasian Treecreeper *Certhia familiaris* 37,4
GELDERLAND Rozendaal, 15-27 January (J J F J Jansen et al).
FRIESLAND Vlieland, 9 October, presumed first-winter (J M Walhout, G A Davidse, R Sponselee); Vlieland, 10 October, presumed adult (P A Wolf, J M Walhout G A Davidse); Terschelling, 15 December (A van Kleunen, G J van den Berg, D Groenendijk).
1991 FRIESLAND Beetsterzwaag, 28 January (K H Scholten); Schiermonnikoog, 9 October (T Bakker).
1990 GRONINGEN Groningen, 29 March (M Olthoff); Groningen, 29 March (L J R Boon, A Bosma).
OVERIJSSEL Broekmeden, 6 December (R Jansen).

The records in Groningen on 29 March 1990 refer to two different birds.

Woodchat Shrike *Lanius senator* 27,1
ZUIDHOLLAND Maasvlakte, 10-11 June, second-year male, photographed (M van Dijl, R de Beer, P C Meijer).

In 1980-92, there were, on average, two records each year.

Rosy Starling *Sturnus roseus* 15,1
ZEELAND Middelburg, 10-20 October, juvenile (J Goedbloed, J M Walhout).

Two-barred Crossbill *Loxia leucoptera* 18,0
1990 OVERIJSSEL Boerskotten, 8 August, two, adult females (R Jansen).

These two birds were the first of the 1990-91 invasion, bringing the total to 15 (cf Ebels 1993).

Parrot Crossbill *Loxia pytyopsittacus* 574,3
FRIESLAND Schiermonnikoog, 23-24 May, two, male and female (J F Bekhuis et al).
GELDERLAND Uddel, 3-4 June (J J F J Jansen).
1990 ZUIDHOLLAND Haagse Waterleidingduinen, 17 June, adult male; Katwijk, 20 October, photographed (A Ouwerkerk, A den Hollander).

The June 1990 record preceeds the huge influx of that year by at least three to four months. It seems unlikely that the 1992 records refer to fresh arrivals. Late spring records are extremely rare. From 1 January 1993, this species is no longer considered by the CDNA.

Scarlet Rosefinch *Carpodacus erythrinus* 111,+
1991 FLEVOLAND Blocq van Kuffeler, 22 June to 2 July, adult male (K J Eigenhuis, J van 't Hof).
NOORDHOLLAND Castricum, 23 June (H-J Udding, H Kivit, A Wijker).

From 1 January 1992, this species is no longer considered by the CDNA. The total for 1991 now is 30.

Cirl Bunting *Emberiza cirlus* 0,1
ZEELAND Breskens, 16 May, second-year male, photographed (P van Tuil, E Sanders et al; Eigenhuis 1992, Nieuwstraten et al 1994).

This is the third record. The bird made a short stop during passage and the acceptance was largely based on the only photograph taken. The other two records were in December 1883 and April 1901.

Rustic Bunting *Emberiza rustica* 20,2
FRIESLAND Vlieland, 4-8 October, photographed (E B Ebels, G J ter Haar, M Berlijn; van Dongen et al 1992).
NOORDHOLLAND Petten, 26 October, photographed (J M Walhout, A B van den Berg, R van Rossum; van Dongen et al 1992).

Of the 23 records during 1980-92, 19 date from 25 September to 15 October, two from May, one from the beginning of September, and one from the end of October. The CDNA still awaits information on seven additional birds reported in October (cf van Dongen et al 1992).

Little Bunting *Emberiza pusilla* 35,1
GRONINGEN Groningen, 2 May (A de Bruin).
1991 FRIESLAND Oosterend, Terschelling, 9-11 October (T O V Muusse, A van Kleunen, M Muusse).

The CDNA still awaits information on six birds reported between 25 September and 8 November (cf van Dongen et al 1992).

Indigo Bunting *Passerina cyanea* 2,0
1989 NOORDHOLLAND Amsterdam, 10-23 March, male, photographed (S de Bruin).

This is the second record. The first was a singing adult male in Noordholland in June-July 1983 (Meijer 1984).

Systematic list of records not accepted

This list contains all records not accepted by the CDNA. Records marked with @ were rejected by all committee members in the first or second voting, those with **@-1** by all except one, and the remaining by two or more (with at least two votes against rejection). Most records were rejected if the identification was not fully established (often because of lack of documentation) or when the bird showed signs of captivity, such as dubious rings, excessive wear or aberrant behaviour. Species for which the CDNA unanimously decided that all records refer to birds of captive origin are indicated with *. These include records of birds of which all ancestors are assumed to be of captive origin (introduced species of British category C).

Cattle Egret *Bubulcus ibis* Noorden (Zuidholland) 31 May **@-1** (poor decription). **Sacred Ibis*** *Threskiornis aethiopicus* Hilversum (Noordholland) 9 September @ (considered of captive origin; wild origin of this species is considered highly unlikely; further records of this species will not be considered by the CDNA). **Lesser Canada Goose** *Branta canadensis* ssp Bantpolder (Friesland) 8 March (description not sufficient). **Wood Duck*** *Aix sponsa* De Ronde Venen (Zuidholland) 30 December to 4 January 1993 (adult male; identification accepted but considered escaped; wild origin of this species is considered highly unlikely). **Steller's Eider** *Polysticta stelleri* Schiermonnikoog (Friesland) 19 October @ (male in eclipse; photographic evidence insufficient to justify identification). **Steppe Eagle** *Aquila nipalensis* Vlieland (Friesland) 23 May (adult; description insufficient and partly wrong); Culemborg (Zuidholland) 30 June (immature; description incomplete). **Lesser Spotted Eagle** *Aquila pomarina* Groningen (Groningen) 20 May (adult; description considered marginally insufficient for identification); Praamweg (Flevoland) 15 August (description does not exclude smaller raptors). **Golden Eagle** *Aquila chrysaetos* Katwijk (Zuidholland) 26 June (immature; description not convincing); Dwingelo (Drenthe) 16 September (other species not excluded). **Booted Eagle** *Hieraaetus pennatus* De Hamert (Limburg) 10-19 April (withdrawn by observer). **Eleonora's Falcon** *Falco eleonorae* Kats (Zeeland) 14 May @ (adult; description of this passing bird lacks plumage details necessary for a first record). **Demoiselle Crane** *Anthropoides virgo* Heusden (Noordbrabant) 6 June @ (identification accepted but known to be of captive origin). **Little Bustard** *Tetrax tetrax* Oldelamer (Friesland) 13 January (description incomplete). **Great Knot** *Calidris tenuirostris* Vlissingen (Zeeland) 30 April @ (photograph shows a Red Knot *C canutus*). **Long-toed Stint** *Calidris subminuta* IJmui-

den (Noordholland) 27 September @ (photographs show a Little Stint *C minuta* with pale legs; cf Limicola 7: 112, 1993). **Long-tailed Skua** *Stercorarius longicaudus* IJmuiden (Noordholland) 30 October (adult; description incomplete). **Great Black-headed Gull** *Larus ichthyaetus* Hoek van Holland (Zuidholland) 18 February @ (third-year; poor description: size not given, wing inadequately described). **Bonaparte's Gull** *Larus philadelphia* Tholen (Zeeland) 20 May @ (description incomplete). **Ring-billed Gull** *Larus delawarensis* Kreekraksluizen (Zeeland) 4 January (first-winter; Herring Gull *L argentatus* not excluded). **Iceland Gull** *Larus glaucoides* Broekhuizenvorst (Limburg) 27 February to 4 March @ (considered a leucistic Herring *L argentatus* or Yellow-legged Gull *L cachinnans*). **Roseate Tern** *Sterna dougallii* between Breskens and Vlissingen (Zeeland) 23 May (adult, summer plumage; description incomplete); Kerkwerve, Schouwen (Zeeland) 15 August (adult; description incomplete). **European Bee-eater** *Merops apiaster* Engbertdijksvenen (Overijssel) 19 August (hardly any description). **Crag Martin** *Ptyonoprogne rupestris* Breskens (Zeeland) 14 May (incomplete description of a rapidly passing bird observed by many birders; white tail-spots were not seen). **Red-rumped Swallow** *Hirundo daurica* Breskens (Zeeland) 19 May (description incomplete). **Barn Swallow** *Hirundo rustica savignii* Breskens (Zeeland) May @ (virtually impossible to separate in the field from rusty-coloured nominate Barn Swallow *H r rustica*). **Short-toed Lark** *Calandrella brachydactyla* Texel (Noordholland) 14 May @ (incomplete description of a passing bird). **Yellow Wagtail** *Motacilla flava pygmaea* Kornwerderzand (Friesland) 29 May @ (three, male and two females; description incomplete). **Bluethroat** *Luscinia svecica magna* Krimpen aan de Lek (Zuidholland) 6 June @ (the CDNA concluded that this subspecies can not be identified in the field). **Rock Thrush** *Monticola saxatilis* Baarle-Nassau (Noordbrabant) 13 May (description incomplete). **Melodious Warbler** *Hippolais polyglotta*, Maasvlakte (Zuidholland) 14 May @ (description perfectly fitting Icterine Warbler *H icterina*). **Semi-collared Flycatcher** *Ficedula semitorquata* Westvoorne (Zuidholland) 15 May @ (female; description, although quite convincing, not containing enough details for a first record). **Eurasian Treecreeper** *Certhia familiaris* Oostvaardersdijk (Flevoland) 7 January (description incomplete); Schaarsbergen (Gelderland) 4 March (trapped; no measurements nor photographs taken; description of sound not conclusive); Limburg, 16 April to 31 May, locality withheld, breeding (photographs not conclusive for identification, no description of song). **Lesser Grey Shrike** *Lanius minor* Appelscha (Friesland) 29 January (description incomplete).

1991

Lesser Flamingo *Phoenicopterus minor* Zierikzee (Zeeland) 13 April **@-1** (identification accepted; considered of captive origin; wild origin of this species is considered highly unlikely). **Glossy Ibis** *Plegadis falcinellus* Middelburg (Zeeland) 5 August. **Ross's Goose** *Anser rossii* Schouwen (Zeeland) 22 February; Stellendam (Zuidholland) 2 March (Snow Goose *A caerulescens* not excluded). **Golden Eagle** *Aquila chrysaetos* Rotterdam (Zuidholland) 30 November (description quite detailed but lack of consecutive observations leaving the CDNA unconvinced). **Gull-billed Tern** *Gelochelidon nilotica* Schagerbrug (Noordholland) 19 August (no description submitted). **Olive-backed Pipit** *Anthus hodgsoni* Holwerd (Friesland) November @ (considered Rock Pipit *A petrosus*). **Azure Tit** *Parus cyanus* Texel (Noordholland) 14 October @ (description does not fit this species, it probably concerned a leucistic Blue Tit *Parus caeruleus* or, possibly, 'Pleske's Tit' *P cyanus x caeruleus*). **Pallas's Rosefinch** *Carpodacus roseus* Lauwersoog (Groningen) 30 April to 1 May @ (photographed, identification accepted but bird not considered to be of genuinely wild origin since there is much trade in this species). **Black-faced Bunting** *Emberiza spodocephala* Pingjum (Friesland) 12-14 December @ (photographed; considered unknown cage-bird, possibly a hybrid Greenfinch *Carduelis chloris* x Linnet *C cannabina*). **Red-headed Bunting** *Emberiza bruniceps* Vlieland (Friesland) 19 May (photographed; poor description, insufficient photograph). **Parrot Crossbill** *Loxia pytyopsittacus* Oirschot (Noordbrabant) 30 March @ (two adult males; no description).

1990

Wood Duck *Aix carolinensis* Katwijk (Zuidholland) August to 10 September @ (adult male; identification accepted; considered of captive origin; wild origin of this species is considered highly unlikely). **Little Crake** *Porzana parva* Eemshaven (Groningen) 2 September @ (no description). **Booted Eagle** *Hieraaetus pennatus* Glimmen (Groningen) 1 May @ (virtually no description). **Parrot Crossbill** *Loxia pytyopsittacus* Terschelling (Friesland) 12 to 15 August @ (two juveniles; photographed, presumably relatively large-billed Crossbill *L curvirostra*).

1989

White-headed Duck *Oxyura leucocephala* Vlieland (Friesland) 8 July @ (adult male; description fitting Ruddy Duck *O jamaicensis*).

1988

Eagle Owl *Bubo bubo* Valkenburg aan de Geul (Limburg) December (incomplete description of a bird found dead by police officers).

1977

Western Reef Heron *Egretta gularis* Woerden (Zuidholland) 1-2 August @ (description incomplete).

1972

Solitary Sandpiper *Tringa solitaria* Den Haag (Zuidholland) 2 September @ (photographed; the CDNA can not find any reason why this bird should not be a Green Sandpiper *T ochropus*).

1938

Bonaparte's Gull *Larus philadelphia* Texel (Noordhol-

land) October @ (old, second-hand description insufficient).

Acknowledgements

We are grateful for the help and advice of all the experts consulted. Information on previous records is partly based upon van den Berg (1994).

References

Anonymus 1992. Western Palearctic news. Birding World 5: 89-91, 414-416.

Anonymus 1993a. 1992: the Western Palearctic year. Birding World 6: 16-27.

Anonymus 1993b. European news. Br Birds 86: 278-293.

van den Berg, A B 1992a, 1993. Recent WP reports. Dutch Birding 14: 62-65, 110-113, 149-152, 185-189; 15: 230-235.

van den Berg, A B 1992b. DB Actueel: Hoogtepunten in Nederland in september-oktober 1992. Dutch Birding 14: 199-200.

van den Berg, A B 1994. Lijst van Nederlandse vogelsoorten 1994. Santpoort-Zuid.

van den Berg, A B & Bos, J L M 1979. Levende Dikbekzeekoet *Uria lomvia* langs Brouwersdam in februari 1979. Dutch Birding 1: 109-111.

van den Berg, A B, de By, R A & CDNA 1989, 1991, 1992, 1993. Rare birds in the Netherlands in 1988-1991. Dutch Birding 11: 151-164; 13: 145-159; 14: 73-90; 15: 145-159.

Berlijn, M 1992. DB Actueel: Ross' Meeuw te IJmuiden. Dutch Birding 14: 243-244.

Blankert J J, Moerbeek, D J & CDNA 1987. Rare birds in the Netherlands in 1985. Dutch Birding 9: 46-54.

van der Burg, E, van Dongen, R M & Driessens, G 1990. Recente meldingen. Dutch Birding 12: 41-50, 262-273).

Dees, A J, Russer, E P, Russer, H R, Prinsen H & Snethlage, M 1994. Dwergarenden bij Leersumse Veld in mei 1992 en bij Keersluisplas in april 1993. Dutch Birding 16: 102-105.

van Dongen R M, Gebuis H, de Rouw, P W W & Driessens, G 1992-1993. Recente meldingen. Dutch Birding 14: 65-69, 114-119, 152-160, 190-198, 234-242; 15: 37-42.

Ebels, E B 1992. DB Actueel: Sneeuwuil op Maasvlakte. Dutch Birding 14: 70-72.

Ebels, E B 1993. Invasie van Witbandkruisbekken in Nederland en Westeuropa in 1990-91. Dutch Birding 15: 206-214.

Eigenhuis, K J 1992. DB Actueel: Vrouwtje Cirlgors bij Trektelpost Breskens. Dutch Birding 14: 120.

Eigenhuis, K J, Driessens, G & Moerbeek, D J 1994. Identiteit van Aziatische Goudplevier bij Middelburg in september 1991. Dutch Birding 16: 69-71.

Groenendijk, D 1992. DB Actueel: Donsstormvogel langs Camperduin. Dutch Birding 14: 242-243.

Lichtenbeld, H J 1992. Veldwaarnemingen CLXXII-CLXXVI. Vogeljaar 40: 94-96, 190-192, 287-288.

Meijer, P C 1984. Indigogors in Robbenoordbos in juni-juli 1983. Dutch Birding 6: 65-66.

Moerbeek, D J 1993. Ross' Meeuw te IJmuiden in november 1992. Dutch Birding 15: 7-13.

Moerbeek, D J & Hoogendoorn, W 1993. Ringsnavelmeeuw in Belgisch-Nederlands grensgebied in april 1992. Dutch Birding 15: 249-254.

Nieuwstraten, E, van Tuil, P & Sanders, E 1994. Cirlgors te Breskens in mei 1992. Dutch Birding 16: 117-119.

Rogers, M J & Rarities Committee 1993. Rare birds in Great Britain in 1992. Br Birds 86: 447-540.

Wim M Wiegant, Beatrixlaan 2, 6706 AX Wageningen, Netherlands
Gerard H Steinhaus, Brugakker 11-42, 3704 WC Zeist, Netherlands
CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Netherlands

Mededelingen

Geese and ducks in captivity in the Netherlands in 1991

In anticipation of new EC rules and changes in Dutch legislation, in 1991 the Dutch Pheasants and Waterfowl Association, *Aviornis International Nederland*, made an inventory of European species of geese and ducks kept and reared by its members (table 1). About one-third of the association members responded. Therefore, the numbers of each species should probably be multiplied by three to get a more realistic impression of the actual numbers present in captivity in the Netherlands. Besides, an unknown number of goose and duck breeders are not a member of this association.

It should be pointed out that the situation may change drastically in a few years and, in general, the numbers have increased since 1991. For instance, among fowlers it is known that Baikal Teals *Anas formosa* taken from the wild were imported in considerable numbers into western Europe until 1981 when in Belgium and Germany the first successful captive breeding took place. As a result, rearing has become easy, and large numbers are now captive-bred while hardly any are taken from the wild. A similar story applies to Bufflehead *Bucephala albeola* which was first bred in captivity in the late 1970s in England. It is perhaps encouraging that nowadays large numbers of such globally threatened species as Marbled Duck *Marmaronetta angustirostris*, Baikal Teal and White-headed Duck *Oxyura leucocephala* can be reared.

In general, the most abundant species are not only the cheapest but also the most likely ones to escape. These are, in order of decreasing abundance, Wood Duck *Aix sponsa* 5048, Red-crested Pochard *Netta rufina* 2664, Hooded Merganser *Mergus cucullatus* 2379, Fulvous Whistling Duck *Dendrocygna bicolor* 2250, Common Eider *Somateria mollissima* 2157, Ferruginous Duck *Aythya nyroca* 2126, Red-breasted Goose *Branta ruficollis* 2111, Smew *M albellus* 1977, Marbled Duck 1697, Baikal Teal 1553, Blue-winged Teal *A discors* 1432, Common Goldeneye *B clangula* 1413, Common Shelduck *Tadorna tadorna* 1404, Bufflehead 935 and Barrow's Goldeneye *B islandica* 920. For the expectancy of possible new species for the Dutch list, the high number of Hooded Merganser is significant, as is that of, for example, Wood Duck, Marbled Duck, Bufflehead and Barrow's Goldeneye.

From 1995, Dutch legislation requires that all species of the inventory are ringed, on penalty of attachment. In addition, nearly all these birds are wing-clipped and, therefore, it is unlikely to encounter them in the wild. Different regulations occur, however, in countries neighbouring the Netherlands, where they are not necessarily ringed.

Species which can (still) be hunted in the Netherlands under certain conditions during at least a period of the year were not taken into account in the inventory. Moreover, some other species recorded in Europe are missing such as Ross's Goose *Anser rossii*, Falcated Duck *A falcata*, Lesser Scaup *A affinis* and Black Scoter *Melanitta americana*. Possible future vagrants, like White-winged Scoter *M deglandi*, were neglected as well. It seems quite possible that these species' young will not be ringed by members of the association. In this respect, it is noteworthy that, in recent years, numbers of Ross's Goose raised in captivity have increased and that, as such, it may now even be more common than Snow Goose *A caerulescens* (PAM).

Aviornis International was founded on 14 October 1973 at Tienen, Brabant, Belgium. One of its aims was to prevent the extinction of rare waterfowl, gamefowl and pigeons by captive breeding on a scientific basis using a computerized ringing system, and in co-operation with legislators and conservation organizations. Moreover, the association publishes a bimonthly magazine *Aviornis International* and organizes meetings.

Samenvatting

GANZEN EN EENDEN IN GEVANGENSCHAP IN NEDERLAND IN 1991 In 1991 heeft Aviornis Internationaal Nederland onderzocht welke aantallen Europese ganze- en eendesoorten door haar leden in gevangenschap werden gehouden en gekweekt (tabel 1). Van soorten die (nog) niet op de Nederlandse lijst voorkomen zijn vooral de hoge aantallen van Carolinaëend *Aix sponsa*, Marmereend *Marmaronetta angustirostris*, Buffelkopeend *Bucephala albeola*, IJslandse Brilduiker *B islandica* en Kokardezaagbek *Mergus cucullatus* opmerkelijk. De aantallen van iedere soort schommelen van jaar tot jaar aanzienlijk en in het algemeen zullen ze sinds 1991

TABLE 1 Numbers of adult and, within parentheses, young geese and ducks reported in captivity in the Netherlands in 1991 by about one-third of members of Aviornis International Nederland / aantal adulte en, tussen haakjes, jonge ganzen en eenden in gevangenschap in Nederland in 1991, opgegeven door ongeveer een derde deel van leden van Aviornis Internationaal Nederland

Fulvous Whistling Duck / Rosse Fluiteend *Dendrocygna bicolor*	319	(1931)
Lesser White-fronted Goose / Dwerggans *Anser erythropus*	335	(451)
Snow Goose / Sneeuwgans *A caerulescens*	229	(202)
Red-breasted Goose / Roodhalsgans *Branta ruficollis*	1102	(1009)
Ruddy Shelduck / Casarca *Tadorna ferruginea*	194	(444)
Common Shelduck / Bergeend *T tadorna*	459	(945)
Wood Duck / Carolinaëend *Aix sponsa*	1149	(3899)
American Wigeon / Amerikaanse Smient *Anas americana*	180	(549)
Baikal Teal / Siberische Taling *A formosa*	524	(1029)
American Black Duck / Zwarte Eend *A rubripes*	39	(29)
Blue-winged Teal / Blauwvleugeltaling *A discors*	384	(1048)
Marbled Duck / Marmereend *Marmaronetta angustirostris*	492	(1205)
Red-crested Pochard / Krooneend *Netta rufina*	942	(1722)
Ring-necked Duck / Ringsnaveleend *Aythya collaris*	224	(532)
Ferruginous Duck / Witoogeend *A nyroca*	626	(1500)
Common Eider / Eider *Somateria mollissima*	785	(1372)
King Eider / Koningseider *S spectabilis*	32	(42)
Spectacled Eider / Brileider *S fischeri*	22	(32)
Steller's Eider / Stellers Eider *Polysticta stelleri*	24	(28)
Harlequin Duck / Harlekijneend *Histrionicus histrionicus*	59	(67)
Long-tailed Duck / IJseend *Clangula hyemalis*	43	(62)
Common Scoter / Zwarte Zeeëend *Melanitta nigra*	65	(44)
Surf Scoter / Brilzeeëend *M perspicillata*	25	(27)
Velvet Scoter / Grote Zeeëend *M fusca*	70	(65)
Bufflehead / Buffelkopeend *Bucephala albeola*	411	(524)
Barrow's Goldeneye / IJslandse Brilduiker *B islandica*	426	(494)
Common Goldeneye / Brilduiker *B clangula*	565	(848)
Hooded Merganser / Kokardezaagbek *Mergus cucullatus*	742	(1637)
Smew / Nonnetje *M albellus*	738	(1239)
Red-breasted Merganser / Middelste Zaagbek *M serrator*	205	(298)
Goosander / Grote Zaagbek *M merganser*	85	(124)
White-headed Duck / Witkopeend *Oxyura leucocephala*	290	(325)

zijn toegenomen. Vanaf 1995 dienen alle in gevangenschap gehouden exemplaren van de in tabel 1 genoemde soorten van een ring voorzien te zijn. Dat geldt niet voor de in de tabel ontbrekende soorten, waartoe niet alleen soorten behoren die ten minste gedurende een deel van het jaar bejaagd mogen worden maar ook (mogelijke) dwaalgasten als Ross' Gans *Anser rossii*, Bronskopeend *Anas falcata*, Kleine Topper *Aythya affinis*, Amerikaanse Zeeëend *Melanitta americana* en Pacifische Grote Zeeëend *M deglandi*.

Bertus van der Laar, Aviornis Internationaal Nederland, Arthur van Schendelstraat 27, 5421 RE Gemert, Netherlands
Piet A Maas, Noordweg 432, 4333 KL Middelburg, Netherlands
Paul Vossen, Heugemerweg 51C25, 6221 GE Maastricht, Netherlands
Arnoud B van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands

Kleine Trap bij Grijpskerke in november-december 1993

Op 5 december 1993 om 11:15 ontdekte Jan Goedbloed langs de Hondegemseweg bij Grijpskerke, Zeeland, een Kleine Trap *Tetrax tetrax*. Deze waarneming kon vrijwel direct worden bevestigd door Tobi Koppejan en Erik Sanders. Naar later bleek had een plaatselijke jager hier al op 29 november een 'hoender met veel wit in de vleugels' gezien. Aangenomen mag worden dat dit dezelfde vogel is geweest. De Kleine Trap bleef in de directe omgeving aanwezig tot en met 14 december en kon door vele vogelaars worden waargenomen. De vogel bevond zich in weilanden, akkers of ruig begroeid terrein, was onrustig en schuw, vloog vaak spontaan op en liet zich meestal alleen van grote afstand bekijken.

GROOTTE & BOUW Compact. Ongeveer als Wilde Eend *Anas platyrhynchos*, in vlucht als kleine gans. Snavel kort en stevig, bovensnavel sterk gekromd.
KOP Lichtbruin.
BOVENDELEN Bruin, donkerder dan kop, maar stuit en bovenstaartdekveren wit.
ONDERDELEN Nek en hals vlekkerig of gestreept bruin, tekening doorlopend tot voorbij borst. Flank vuilwit. Buik en anaalstreek wit.
VLEUGEL Dekveren als bovendelen, grote dekveren en toppen van slagpennen zwart. P7 (handpennen van binnen naar buiten genummerd) op foto's niet opvallend korter dan p8-9. Rest vleugel wit. In zit wit van vleugels zichtbaar.
STAART Bruin, aan randen iets lichter en naar eind toe donkerder.
NAAKTE DELEN Snavel grijsachtig met donkere punt. Oograng zwart met oranjegele iris en zwarte pupil. Poot grijs.

107 Kleine Trap / Little Bustard *Tetrax tetrax*, Grijpskerke, Zeeland, december 1993 *(Hans Gebuis)*

De niet opvallend kortere p7 wijst op een vrouwtje of eerste-winter mannetje (cf Cramp & Simmons 1980; Dutch Birding 16: 39, plaat 26, 1994).

Dit is het eerste geval van de Kleine Trap voor Nederland sinds de waarneming van een vrouwtje in april 1988 bij Vliegbasis De Peel, Noordbrabant. De laatste 'twitchbare' was in december 1987 bij Urk, Flevoland (cf Dutch Birding 10: 38, plaat 25, 169, plaat 125, 1988). Daarvoor waren er gevallen in januari 1987 bij Bernisse, Zuidholland, in januari 1986, een mannetje, aan weerszijden van het Nuldernauw bij Nijkerk, Gelderland/Flevoland (cf Dutch Birding 8: 74, plaat 52, 1986) en in februari-maart 1983 bij Lage Zwaluwe, Noordbrabant (de Knijff & Vink 1985; Dutch Birding 5: 33, plaat 18, 1983). Alle overige gevallen (c 31) betreffen vondsten van voor 1960 (cf van den Berg 1994).

De Kleine Trap broedt in Frankrijk, op het Iberisch schiereiland, in Noord-Marokko, zeer lokaal in Zuidoosteuropa en vrij talrijk ten oosten van de Zwarte Zee (Cramp & Simmons 1980). Hoewel de dichtstbijzijnde broedgebieden in Noord-Frankrijk liggen hebben de (winter)gevallen vermoedelijk vooral betrekking op oostelijke broedvogels uit Zuidoosteuropa en ten noorden van de Zwarte en Kaspische Zee in Oekraïne, Kazachstan en Rusland, die wat grijzer gekleurd zijn en vroeger wel als aparte ondersoort werden beschouwd (cf Commissie Nederlandse Avifauna 1970, Cramp & Simmons 1980).

Summary

LITTLE BUSTARD NEAR GRIJPSKERKE IN NOVEMBER-DECEMBER 1993 From 29 November to 14 December 1993, a Little Bustard *Tetrax tetrax* was observed near Grijpskerke, Zeeland. This is the sixth record in the Netherlands since 1980 and the first since 1988.

Verwijzingen

van den Berg, A B 1994. Lijst van Nederlandse vogelsoorten 1994. Santpoort-Zuid.
Commissie Nederlandse Avifauna 1970. Avifauna van Nederland. Tweede druk. Leiden.
Cramp, S & Simmons, K E L 1980. The birds of the Western Palearctic 2. Oxford.
de Knijff, P & Vink, A 1985. Kleine Trap bij Lage Zwaluwe in februari en maart 1983. Dutch Birding 7: 96-98.

Erik Sanders, J van Reigersbergstraat 267, 4336 XH Middelburg, Nederland
Tobi Koppejan, Pieter Gootjesstraat 3, 4333 CT Middelburg, Nederland

World Series of Birding in New Jersey in 1994

Op 14 mei 1994 vond de 11e jaarlijkse *World Series of Birding* plaats. Tijdens deze vogelrace gaat het erom binnen 24 uur het grootste aantal soorten te zien of te horen binnen de grenzen van de staat New Jersey, USA.

Het oppervlak van New Jersey is bijna tweederde van dat van Nederland en het wordt begrensd door Delaware, Pennsylvania, New York en de Atlantische Oceaan. Hier ligt een groot aantal vogelgebieden (Boyle 1986, Sibley 1993), waarvan het beroemdste, Cape May in het uiterste zuidwesten, om middernacht als traditioneel eindpunt van de race fungeert. Men mag 24 uur eerder overal in New Jersey met de *big day* beginnen. Aan het eind van de rit blijken behalve vogels ook humor en slaapgebrek kenmerkend voor deze gebeurtenis. Net als in Nederland is de tweede decade van mei de beste periode omdat dan veel doortrekkers aanwezig zijn terwijl alle zomervogels zijn gearriveerd en een aantal wintervogels nog niet is vertrokken.

In 1994 namen 51 gesponsorde teams deel die elk minimaal uit drie en soms uit meer dan 30 personen bestonden. Iedere sponsor betaalt een bedrag van minimaal USD 1200 en bovendien dient ieder team als inschrijvingsgeld USD 75 per persoon te betalen. De vogelrace genereerde vorig jaar meer dan USD 350 000, bestemd voor vogelbeschermingsfondsen die door de New Jersey Audubon Society worden geselecteerd. Behalve de officiële teams volbrengt ieder jaar ook een groot aantal personen zonder sponsor op eigen gelegenheid de race. Door al deze vogelaars worden ieder jaar voor en tijdens de race interessante waarnemingen verricht. In 1994 waren dat bijvoorbeeld de vijfde Swainsons Zanger *Limnothlypis swainsonii* en de derde Leconte's Gors *Ammodramus leconteii* voor Cape May County en de eerste succesvolle broedpoging van de Raaf *Corvus corax* voor New Jersey sinds een halve eeuw.

Iedere deelnemer moet zich aan bepaalde spelregels houden. Die dienen ertoe om verstoring van vogels te voorkomen en de competitie eerlijk te laten verlopen. Zo is het verboden om met electronische apparatuur vogels aan te trekken of tot zingen te bewegen. Ook moet 95% van de soorten door ieder teamlid zijn waargenomen, dienen alle teamleden de gehele dag binnen schreeuwafstand van elkaar te blijven en mag geen gebruik worden gemaakt van luchtvaartuigen. Bekeuringen voor verkeersovertredingen hebben diskwalificatie tot gevolg. Tijdens de race zijn vooraf geregelde ontmoetingen met andere vogelaars en het gebruik van telefoon en radio niet toegestaan, maar logboeken van reservaten mogen wel worden geraadpleegd. Als men bij toeval een ander team ontmoet, mag niet om informatie worden gevraagd. Een tijdens de race ontdekte dwaalgast valt buiten deze regels, want het delen van informatie over zulke soorten wordt fundamenteel geacht voor de ethiek van het vogelen. Een dergelijke *outlaw bird* kan echter niet worden geteld door het team dat erin heeft toegestemd de informatie van een ander team te ontvangen.

Dit jaar werd de race met een record-aantal van 218 soorten gewonnen door de *Butcherbirds* alias de *Iraqi's* (David Womer, Chris Aquila en David Dendler), die door het tijdschrift Birder's World werden gesponsord. Dit uit New Jersey afkomstige team bereikte in 1993 nog de vijfde plaats met 203 soorten. De tweede plaats werd met 210 soorten gedeeld door het team van Carl Zeiss met als captain de oprichter, organisator en voormalig winnaar van de race, Pete Dunn, en het team van Kowa-Optimed uit Canada, dat in 1993 de race won met 215 soorten. Het Bausch & Lomb-team, in 1993 tweede met 210 soorten, bereikte nu met 206 soorten de vierde plaats. De *Transatlantic Vagrants*, gesponsord door Phillips Petroleum, werden samen met de *Sapsuckers* van Cornell Laboratory of Ornithology vijfde met 200 soorten.

Het team van de *Transatlantic Vagrants* bestond uit Mark Constantine, Bruce Mactavish, Anthony McGeehan en Arnoud van den Berg (die in 1993 en 1994 inviel voor Killian Mullarney) en was het enige Europese team. De beste man, Bruce Mactavish, woont echter niet in Europa maar in Newfoundland, Canada. Dit team nam reeds voor het vijfde achtereenvolgende jaar deel aan de race (cf Constantine 1992, McGeehan 1993) en kon in het eerste jaar ten behoeve van het fonds voor wijlen Peter Grant USD 12 000 bijeenbrengen. Hun resultaten zijn dankzij de informatie van met name Bill Boyle ieder jaar verbeterd: 20e met 166 soorten in 1990, 19e met 165 in 1991, 14e met 184 in 1992, achtste met 190 in 1993 en vijfde met 200 in 1994. De verwachtingen voor 1995 zijn dan ook hoog gespannen.

Ook het uit tieners bestaande door de American Birding Association gesteunde team toonde grote progressie, van 171 soorten in 1993 naar 193 in 1994. Een speciale prestatie werd geleverd door het Swarovski-team met captain

108 Leconte's Gors / LeConte's Sparrow *Ammodramus leconteii*, Higbee Beach, Cape May, New Jersey, USA, 9 mei 1994 *(Arnoud B van den Berg)*

109 Monnikszanger / Hooded Warbler *Wilsonia citrina*, Belleplain, New Jersey, USA, 8 mei 1994 *(Arnoud B van den Berg)*

Rick Blom dat uitsluitend in Cape May County 179 soorten bereikte. Andere teams wisten de aandacht te trekken door de gekozen teamnaam, zoals *Hepatic Teenagers, Wandering Tattlers, The Oil Slicks, Beasts of Birdin', Birders for Bucks, Dollar Birds* en *The Good Migrations*. Roger Tory Peterson, die tijdens de eerste race in 1984 samen met Pete Dunn en Pete Bacinski tot het winnende team behoorde, was nu de oudste deelnemer en verrijkte met zijn speech de prijsuitreiking op 15 mei. De hoofdprijs bestaat uit een wisselbeker en een Bausch & Lomb-telescoop voor ieder teamlid. Er is ook een prijs voor het beste *out-of-state* team, die jaren achtereen door het Canadese team is gewonnen. In totaal werden in 1994 door de 51 teams tijdens de *big day* 265 soorten gezien.

Als men geïnteresseerd is om aan de race deel te nemen kan men zich wenden tot Pete Dunn, Cape May Bird Observatory, PO Box 3, Cape May Point, New Jersey 08212, USA.

Summary

World Series of Birding in New Jersey in 1994 On 14 May 1994, the 11th Annual World Series of Birding traditionally took place within the boundaries of New Jersey, USA. This big day bird race is organized by the New Jersey Audubon Society to raise funds for bird conservation (last year, the bird race generated more than USD 350 000). The team sponsored by Birder's World won the event with a new record of 218 species. Second to sixth were Carl Zeiss (210), Kowa-Optimed (210), Bausch & Lomb (206), Cornell Laboratory of Ornithology (200) and Phillips Petroleum, the only European team (200). The 51 teams participating in the event achieved a cumulative total of 265 species.

Verwijzingen

Boyle, B 1986. A guide to bird finding in New Jersey. New Brunswick.

Constantine, M 1992. The joy of birding: Transatlantic Vagrants on TV. Birding 24: 118-121.

McGeehan, A 1993. Birding from the hip: letter from America. Birdwatch nr 14: 19.

Sibley, D 1993. The birds of Cape May. Cape May.

Arnoud B van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands

Cirlgors op Maasvlakte in april 1994

In de middag van 23 april 1994 was Sylvia Stuurman op de Westplaat, Maasvlakte, Zuidholland, in de bosjes langs het pad naar de observatiehut aan het kijken naar kleine zangvogels, die hier die middag in groten getale aanwezig waren. Om ongeveer 15:00 ontdekte zij, teruglopend vanaf de schuilhut, een gors in een struik aan de noordkant van het pad. Van korte afstand en met de zon in de rug vielen haar vooral een sterk geelzwart getekende kop, een olijfgroene borst en een groengrijze stuit op. Na de vogel ter plekke vergeleken te hebben met een illustratie uit een vogelgids (Heinzel et al 1973) was zij ervan overtuigd een mannetje Cirlgors *Emberiza cirlus* gevonden te hebben.

Thuis gekomen informeerde zij telefonisch Erwin van Domburg die haar aanraadde onmiddellijk de Dutch Birding-inspreeklijn te bellen. EvD besloot samen met Maarten Haverkamp naar de vogel te gaan zoeken. Rond 18:00 arriveerden zij op de Westplaat waar zij Rob Bouwman en Marten van Dijl ontmoetten. Deze waren al de gehele dag op de Maasvlakte en werden via hun semafoons op de hoogte gesteld van de waarneming. Tegen 19:00 vond RB de Cirlgors terug langs het pad. De vogel bevond zich ongeveer op dezelfde plek als eerder die middag en werd door alle vier aanwezigen goed gezien. Na enige tijd vloog hij laag over het pad om in het helm op de dijk te verdwijnen. Om 20:00 werd de gors voor het laatst gezien. Hierna is de vogel, ook de volgende ochtend, niet meer teruggevonden, ondanks een intensieve zoekactie waaraan 10-tallen vogelaars deelnamen.

De beschrijving is gebaseerd op veldnotities van Rob Bouwman, Marten van Dijl en Sylvia Stuurman.

GROOTTE & BOUW Vergeleken met Geelgors *E citrinella* wat kleiner en compacter lijkend.
KOP Markant getekend. Opvallende zwarte oogstreep, met zowel boven als onder oog brede, gele streep. Kin en keel zwart, naar binnen toe soort snorstreep vormend. Kruin grijzig met fijne, donkere lengtestrepen.
BOVENDELEN Achterhoofd grijzig; duidelijk minder getekend dan kruin. Mantel en schouder kastanjebruin met donkere lengtestrepen. Stuit groengrijs, ongetekend lijkend.
ONDERDELEN Bovenborst geel (gele band vormend) met daaronder olijfgroene brede band. Buik geel, ongetekend. Flank kastanjebruin.
STAART Donker met witte buitenste staartpennen.
NAAKTE DELEN Oog donker. Snavel grijs. Poot niet goed gezien.
GEDRAG Onopvallend. Rustig zittend, hoog aan buitenkant of laag aan binnenkant van struik. Soms klein stukje vliegend en tot drie keer toe verdwijnend in lage vegetatie of helm. Eén keer zelfs c 45 min niet meer gezien maar daarna enkele 10-tallen meters verder weer opduikend. 's Middags rustig zittend in struik, goed te benaderen (Sylvia Stuurman pers meded).
GELUID Niet gehoord.

De combinatie van de geel en zwarte koptekening en de groengrijze stuit wijzen op een mannetje Cirlgors en sluiten elke andere gors uit (cf Harris et al 1989). De tamelijk felgele delen en het scherp begrensde zwart in de kop wijzen op een adult mannetje in zomerkleed.

Dit is het vierde geval van deze soort voor Nederland en het tweede recente geval (cf Nieuwstraten et al 1994).

Ik dank Rob Bouwman, Erwin van Domburg, Maarten Haverkamp en Sylvia Stuurman voor hun medewerking aan deze mededeling.

Summary

CIRL BUNTING AT MAASVLAKTE IN APRIL 1994 In the afternoon of 23 April 1994, a male Cirl Bunting *Emberiza cirlus* was discovered at the Maasvlakte, Zuidholland. Unfortunately, only few birders were able to see the bird, because it did not reappear after 20:00. This is the fourth record for the Netherlands. Previous records date from December 1883, April 1901 and May 1992.

Verwijzingen

Harris, A, Tucker, L & Vinicombe, K 1989. Vogeldeterminatie: handboek voor het identificeren van vogels. Baarn.
Heinzel, H, Fitter, R S R & Parslow, J F 1973. De Europese vogels in kleur. Amsterdam.
Nieuwstraten, E, van Tuil, P & Sanders, E 1994. Cirlgors te Breskens in mei 1992. Dutch Birding 16: 117-119.

Marten van Dijl, Reeweg Oost 20, 3312 CR Dordrecht, Nederland

Bill colour of female Pallas's Reed Bunting

The colour of the lower mandible of summer female Pallas's Reed Bunting *Emberiza pallasi* is usually described as pale pinkish (eg, Lewington et al 1991, Alström & Olsson 1994). During July 1991, I observed several female Pallas's Buntings at Novaya River, c 60 km north-west of Khatanga, Taimyr, Russia. All females had a black lower mandible, like the males. At short range, some birds showed some dark blue-grey at the base of the lower mandible.

Reference

Alström, P & Olsson, U 1994. Identification of Pallas's Reed Bunting. Birding World 7: 15-20.

Lewington, I, Alström, P, & Colston, P 1991. A field guide to the rare birds of Britain and Europe. London.

Arie Ouwerkerk, Willem Marisstraat 3, 2951 SX Alblasserdam, Netherlands

110 Pallas's Reed Bunting / Pallas' Rietgors *Emberiza pallasi*, female, Novaya river, Taimyr, Russia, July 1991 *(Arie Ouwerkerk)*

Per Alström (in litt) has commented as follows: 'Since the colour of the lower mandible of male Pallas's Reed Bunting changes from pale pinkish in the non-breeding season to blackish in the breeding season (though in some individuals it remains pinkish), it seems possible that some females also get an all dark lower mandible in summer. I have not seen any females with all black lower mandibles, though I have seen many in late spring and summer with the lower edge of the lower mandible dark. The bird on the photo does not seem to me to have an all black bill; the base of the lower mandible seems to be paler than the tip, though, admittedly, not pale pinkish.' EDITORS

Recensies

K Baker 1993. *Identification guide to European non-passerines. BTO Guide 24.* British Trust for Ornithology, The Nunnery, Thetford, Norfolk IP24 2PU, UK. 332 pp. ISBN 0-903793-18-0. GBP 15.00.

This guide is primarily aimed at use by ringers to identify age and sex of birds in the hand. The format and layout closely follows the well-known *Guide to the identification and ageing of Holarctic waders* by Prater, Marchant & Vuorinen (1977) (BTO Guide 17). The species list is preceded by a short introduction on terminology, measuring methods, moult and feather abrasion. The guide contains brief descriptions of 119 species belonging to 24 non-passerine families (except waders) on identification (very brief), ageing, moult, sexing, biometrics and geographical variation. The text is clearly written and illustrated with many instructive drawings. Although the title promises a guide complementary to Svensson's (1992) famous *Identification guide to European passerines* with respect to the range of species, quite the opposite is true. The selection of species is in fact truly British. The proverb 'European' in the title is clearly an overstatement. The descriptions of two-third of the species included in the guide heavily rely on information from three Finnish books on the identification of raptors (Forsman 1984), wildfowl (Salminen 1983) and gulls, terns and skuas (Hario 1986), respectively. Remarkably, this is only briefly mentioned in the acknowledgements and hardly repeated elsewhere in the book. In fact, much of the drawings and text are directly taken from these Finnish sources and many errors resulted from the translation process. A detailed discussion of these errors can be found in the review by Jukka Haapala (Finnish Ringing Centre and

Zoological Museum Helsinki) in Limicola 8: 86-87, 1994. To conclude, this guide, although carefully produced in the best BTO tradition, has rather limited use for ringers outside Britain. Much more work is needed in co-operation with other European specialists to produce a guide which is really complementary to the aforementioned 'Svensson'. However, the range of species covered includes many marine waterbirds and therefore this guide might be also suitable for those involved in counts of tideline corpses on the coasts of the North Sea. TOM M VAN DER HAVE

P BERTHOLD 1993. *Bird migration. A general survey.* Oxford Ornithology Series. Oxford University Press, Walton Street, Oxford OX2 6DP, UK. 239 pp. ISBN 0-19-854691-2, GBP 17.50 (paperback); or ISBN 0-19-854692-0, GBP 35.00 (hardback).

Dit boek is de Engelse vertaling van het in 1990 verschenen Duitse origineel *Vogelzug – eine kurze, aktuelle Gesamtübersicht.* Het boek geeft, zoals de titel al aangeeft, een algemeen overzicht, gebaseerd op al eerder in ornithologische tijdschriften gepubliceerde informatie, en is daardoor vooral gericht op de niet-professioneel geïnteresseerden in de verschillende aspecten van vogeltrek. De uitgebreide lijst van verwijzingen biedt eveneens een goede ingang in de wetenschappelijke literatuur op dit gebied.

Na enkele korte inleidende hoofdstukken over het ontstaan van vogeltrek en de historie van het wetenschappelijk onderzoek aan vogeltrek volgen meer uitgebreide hoofdstukken over *1* de huidige methodes voor het bestuderen van vogeltrek; *2* de vele soorten trekverschijnselen die kunnen worden waargenomen; *3* de fysiologische achtergrond en controle van migratie (vethuishouding, gedrag, hormonale regulering etc); en *4* oriëntatie. In een synopsis wordt, met behulp van de in de voorafgaande hoofdstukken besproken onderzoeksresultaten, de algemene 'migratielevensweg' geschetst van een 'typische trekvogel', vanaf enkele weken na het uitvliegen tot en met de terugkeer naar het broedgebied in het volgende voorjaar. Het zal geïnteresseerden die eerder artikelen van Berthold of zijn collega's hebben gelezen niet verbazen dat deze typische trekvogel een niet nader gespecificeerde *Sylvia* zanger is, trekkend van Europa naar Afrika. Hoewel deze synopsis heel lezenswaardig is, doet deze extra aandacht voor zijn eigen onderzoeksobjecten weinig recht aan de grote hoeveelheid kennis die ook voor andere vogelgroepen beschikbaar is (bijvoorbeeld steltlopers) en die alleen in de eerdere hoofdstukken aan bod komt. Er volgen twee hoofdstukken over de bedreigingen van trekvogels onderweg en over (mogelijke) veranderingen in en evolutie van trekverschijnselen, recent en in de toekomst. Het boek wordt besloten met twee merkwaardige 'hoofdstukken' van maar liefst twee, respectievelijk één, pagina's over de relatie tussen de mens en vogeltrek (jacht, schade, ziekten) en over huidige en toekomstige milieucrises en vogeltrek. Deze onderwerpen, hoezeer ook van belang wellicht, komen enigszins uit de lucht vallen en worden zo kort aangestipt dat ze beter achterwege hadden kunnen blijven.

Niettemin is dit boek een aanrader voor wie zich wil verdiepen in de biologische achtergronden van het verschijnsel vogeltrek. Ook de prijs is heel schappelijk, hetgeen lang niet van alle in het laatste decennium uitgegeven boeken over dit onderwerp gezegd kan worden. ANDRÉ J VAN LOON

A BUTLER 1994. *Videoguides for birdwatchers: Calidris sandpipers.* VHS-video. 1 h. Verkrijgbaar bij: Nature Vision, PO Box XG55, Leeds LS15 8XU, UK. GBP 17.50 (+ GBP 2.00 verzendkosten).

Welke hulpmiddelen hebben wij nog nodig om vogels zo goed mogelijk te identificeren? Als het om strandlopers gaat, is er het fantastische boek 'Shorebirds' (Hayman et al 1986). Maar nu is er meer!

Andy Butler werkte drie jaar aan de voorbereiding van een serie videoguides waarvan de eerste, over de strandlopers van het genus *Calidris* en enige nauw verwante genera, nu verschenen is; en deze blijkt in een enorme behoefte te voorzien! Er zijn opnamen van 23 soorten, waaronder uiteraard de bij ons voorkomende Kleine *C minuta*, Paarse *C maritima*, Bonte Strandloper *C alpina* etc, maar ook door Nederlandse vogelaars fel begeerde soorten zoals Grijze *C pusilla*, Alaska- *C mauri*, Taiga- *C subminuta* en Bonapartes Strandloper *C fuscicollis* staan er op.

De meeste vogels zijn gefilmd op locatie in Groot-Brittannië, Hong Kong, de Verenigde Staten, en zelfs een enkele soort in Nederland. De voor ons relevante verenkleden zijn alle te zien en waar nodig zijn er opnamen gemaakt van specifieke kenmerken. Je kunt daarmee antwoord krijgen op de vraag of de 'webjes' bij de Grijze Strandloper in het echt nu wel of niet gemakkelijk te zien zijn. Het lijkt mij niet gemakkelijk, ook al laat de video het prachtig zien.

Andy laat ons de vogels op verschillende afstanden zien. Juist daardoor kan men een indruk van de 'jizz' van de soort krijgen, hetgeen helpt bij het ontdekken van een bijzondere strandloper in een groep.

Een buitengewoon onderdeel vormen de opnamen van de Lepelbekstrandloper *Eurynorhynchus pygmeus* in Hong Kong. Terwijl het water ons uit de mond loopt, zien wij enkele exemplaren van deze soort op een kenmerkende manier foerageren tussen Breedbekstrandlopers *Limicola falcinellus* en Woestijnplevieren *Charadrius leschenaultii*. 'Picking' en 'probing' als foerageertechnieken zullen wij niet meer vergeten.

De video zou aan instructiewaarde hebben gewonnen als er gebruik gemaakt was van enkele didactische hulpmiddelen, zoals pijltjes, een verhelderende tekening etc. Niettemin is elke vogelaar van welk niveau dan ook erbij gebaat deze bijzondere videoband aan te schaffen. Het vormt een belangrijke ondersteuning bij het herkennen van deze lastige soorten. Er volgen videogidsen over ruiters en sterns. Zeer aanbevolen! PETER C MEIJER

DBA-nieuws

DBA-vogelweek op Texel in oktober 1994 Ook dit jaar wordt de traditionele DBA-vogelweek gehouden op Texel, Noordholland, en wel van zaterdag 15 oktober tot en met zondag 23 oktober 1994. Iedere vogelaar kan aan deze week deelnemen. Voor onderdak moet men zelf zorgen. Het is de bedoeling dat overdag het eiland intensief wordt uitgekamd op bijzondere soorten. Café-restaurant 'De Toren', tegenover de vuurtoren van De Cocksdorp, fungeert zoals altijd als het middelpunt van de communicatie door middel van het informatiebord naast de ingang. Het mag er primitief uitzien maar het functioneert goed.

De Izabelklauwier *Lanius isabellinus* van vorig jaar heeft er mogelijk voor gezorgd dat dit jaar meer mensen dan in 1993 de hele week zullen meemaken. Het programma is wat tijdstippen betreft dan ook vooral gericht op deze groep 'weekgangers'. Er zijn drie avondlezingen gepland die alle om 20:00 aanvangen en waarvoor de entree NLG 5.00 bedraagt. Op zaterdagavond 15 oktober is er een lezing door Enno Ebels waarbij deze in woord en beeld iets zal laten zien over vogelen in Japan. Deze lezing zal plaats vinden in het Eierlandse Huis, Klimopstraat 3, De Cocksdorp. Ook voor maandagavond 17 oktober is het Eierlandse Huis gereserveerd. Het programma voor deze avond is echter nog niet bekend. Via de Dutch Birdingvogellijn (06-32032128; 50 cpm) en via het informatiebord wordt nader nieuws nog doorgegeven.

De 'big day', wegens succes vorig jaar nu geprolongeerd, is gepland voor donderdag 20 oktober. Teams van twee, drie of vier personen kunnen zich vooraf telefonisch opgeven bij Gijsbert van der Bent (01718-13606). De aangemelde teams krijgen een checklist en de spelregels. 's Avonds worden de resultaten besproken en voor de winnende teams is er een prijs. Daarna zal Arnoud van den Berg de Texelgangers trakteren op een 'mystery bird-competitie' en bovendien aan de hand van dia's iets vertellen over 'big days' elders in de wereld. Arnoud was in 1993 en 1994 deelnemer aan de jaarlijkse 'big day' in New Jersey, VS, een gigantisch gebeuren waarvan de opbrengst ten goede komt aan vogelbescherming. Let wel, deze bijeenkomst van donderdagavond zal plaatsvinden in Hotel Nieuw Breda, Postweg 134, De Cocksdorp. Deze gelegenheid ligt op c 5 km van het dorp, vlakbij het vliegveld.

Ook dit jaar wordt iedereen verzocht de op het eiland geldende regels en voorschriften te eerbiedigen. Laat u van uw meest vriendelijke en tactische kant zien. Onze contactpersoon op Texel zal er dan voor zorgen dat ook vogels op 'problematische' plekjes door iedereen gezien kunnen worden. GIJSBERT VAN DER BENT

Aankondigingen & verzoeken

Coastal calendar 1995 The Northern Ireland Regional Office of the Royal Society for the Protection of Birds (RSPB), with a lot of help from their friends, has produced a very special 1995 calendar. It is linked directly to the RSPB's Save Our Shorebirds Campaign but is very much a celebration of the province's coastline and its birds. Each month is illustrated with a high quality image by the photographers Arnoud van den Berg, Chris Gomersall, Anthony McGeehan, René Pop and Steve Young and an original vignette by Killian Mullarney. This will become a collectors item – so don't miss the boat! The calendar costs only GBP 4.95 (plus GBP 0.55 p & p) and is available from: RSPB, Belvoir Park Forest, Belfast, BT8 4QT Northern Ireland, UK.

Pittas Johannes Erritzoe is working on a new book, *The pittas of the world*. The book is intended to summarize for each species all published and unpublished information. A colour plate is planned for each of the 31 species. The author would welcome any unpublished or published information on pittas, eg, photographs, trip reports, field observations with notes on habitats, identification tips, vocalizations, breeding records, descriptions of nest sites and nests, descriptions of juvenile plumages, behavioural notes, food etc. Also, information on current status and population sizes as well as possible threats for the survival of a species will be particularly useful. Even notes from captive birds will be of interest.

Loaned photographs will be returned in due course and all contributions will be gratefully acknowledged in the book with full name and address. Please send any information to: Johannes Erritzoe, Taps Old Rectory, House of Bird Research, 6070 Christiansfeld, Denmark, fax +45-75573255.

Taigaboomkruipers in Zuid-Limburg Voor een te publiceren overzicht van het voorkomen en mogelijke broedgevallen in 1993 en 1994 van Taigaboomkruipers *Certhia familiaris* in de Boswachterij Vaals, Zuid-Limburg, en eventueel in andere hellingbossen, worden vogelaars verzocht hun waarnemingen op een gedetailleerde kaart (verkrijgbaar bij Frans Schepers) in te tekenen, vergezeld van datum, tijd, gedrag, kenmer-

ken, roep, zang, waarnemingsafstand, aanwijzingen voor broeden, etc. De waarnemingen kunnen worden gestuurd aan: Frans Schepers, Ophoven 56, 6133 XW Sittard, Nederland, telefoon 046-528863 (privé) of 043-897252 (werk).

Vogels in en om Den Haag Voor de zevende keer is onlangs *Vogels in en om Den Haag* verschenen, uitgegeven door de Haagse Vogelbescherming. Het inventarisatierapport over 1993 geeft een goed beeld van de vogelstand (broedvogels, trekvogels en wintergasten) in en om Den Haag, Zuidholland, inclusief parken, buitenplaatsen en andere groengebieden in Rijswijk, Voorburg, Leidschendam, Wassenaar. Ook is ruimte gereserveerd voor verslagen van vogelwerkgroepen uit de directe omgeving, zoals die van Berkheide, Meijendel, Nootdorp, Vlietland en Zoetermeer. Het rapport is gratis voor leden van de Haagse Vogelbescherming. Niet-leden kunnen *Vogels in en om Den Haag* bestellen door het overmaken van NLG 10.00 (incl verzendkosten) op postbankrekening 35 86 185 tnv penningmeester Haagse Vogelbescherming te Den Haag. Na telefonische afspraak is het rapport ook af te halen (NLG 7.00) bij Haagse Vogelbescherming (ledenadministratie), Rozentuin 31, Voorburg, telefoon 070-3865926.

Complete photographic index to premier birding journals and books In August 1994, Dave McAdams produced the second edition of his annotated index to published bird photographs. The index includes all issues up to early 1994 of Birding World, Birdwatch, British Birds (post-1973), Dutch Birding, Irish Birds, Irish Bird Report, Irish Birding News, Jahresbericht der OAG Helgoland, Limicola, Twitching and Vår Fågelvärld (post-1990). A selection of WP species photographs in 41 books is also included. Details on, for instance, age, sex, subspecies and flight are given with the page number. The 80 pp publication can be obtained for the equivalent of GBP 9.50 or NLG 25.00 (cash or Eurocheque) from David G McAdams, Helenenallee 5, 24937 Flensburg, Germany.

WP reports

This review lists rare and interesting birds reported in the Western Palearctic during **April-July 1994** and focuses on north-western Europe. Additional information covering earlier reports is included as well. Some records of species outside the WP are also mentioned. The reports are largely unchecked and their publication here does not imply future acceptance by the records committee of the relevant country.

The adult **White-billed Diver** *Gavia adamsii* present since 1 February off Rudha Beag, Gruinard Bay, Highland, Scotland, remained until 1 May. The 28th for the Netherlands and the first since 1986 was found dead on Texel, Noordholland, on 15 April and is now in the skin collection of the Zoölogisch Museum at Amsterdam. In Scotland, first-summer birds were seen in Dunnet Bay, Highland, on 13-27 May and at Findhorn, Grampian, on 27 May. The resident **Pied-billed Grebe** *Podilymbus podiceps* at Stithians, Cornwall, England, was paired with a Little Grebe *Tachybaptus ruficollis* and reared three hybrids. The **Black-browed Albatross** *Diomedea melanophris* on Unst, Shetland, Scotland, was regularly seen until late July. On 13 April, the first **Yellow-nosed Albatross** *D chlororhynchos* for the WP was photographed off Halten, Sør-Trøndelag, Norway (Birding World 7: 242, 1994). On 11 May, one was reported inland from Crown Point, Lake Champlain, New York/Vermont, USA. Interestingly, this species was reported in May 1993 at Moncton, New Brunswick, Canada. Off North Carolina, USA, one pale- and two dark-morph **Herald Petrels** *Pterodroma arminjoniana* on 29 May and one or two videotaped **Cape Verde Petrels** *P feae* on 30 May were seen during pelagic trips (Ned Brinkley in litt). In 1993, the endangered **Madeira Petrel** *P madeira* on Madeira reportedly had a successful breeding season with eight fledglings. The total world population of **Bermuda Petrels** *P cahow* is now estimated at 175-200 individuals; in 1993 and 1994, however, breeding success appeared very poor (less than 50% of pairs had one chick hatched). On 13 July, the first **Swinhoe's Storm-petrel** *Oceanodroma monorhis* for the Mediterranean was trapped and ringed on Islote de Benidorm, 2 km off Benidorm, Spain (Birding World 7: 271-273, 1994). On 24 and 26 July, a faithful individual was tape-lured, trapped and released for the fifth consecutive year at Tynemouth, Tyne & Wear, England (cf Dutch Birding 15: 230, 1993). More than 15 **Pygmy Cormorants** *Phalacrocorax pygmeus* were staying in the Hortobágy, Hungary, during late July and early August. In Bulgaria, at least 1950 **White Pelicans** *Pelecanus onocrotalus* were counted on passage during 25-28 April over Burgas Lakes, where a pair displayed on an apparent nesting platform on 31 May. The nesting colony of 50-100 pairs of **Dalmatian Pelican** *P crispus* at Lake Srebarna, Bulgaria, failed to rear any young in 1994. On 30 April, six adult **Pink-backed Pelicans** *P rufescens* were reported at Merzouga Lake, south-eastern Morocco. On 1-2 May, 95 individuals were present at Abu Simbel, Egypt. The first **Green Heron** *Butorides virescens* for France was seen on Hoëdic, Morbihan, on 1 April. The first **Cattle Egret** *Bubulcus ibis* for Poland was dis-

covered at Zator, Upper Silesia, on 29 July and the first for Finland was found on 30 July. On 1 May, for the fourth successive year, a dark-morph **Western Reef Egret** *Egretta gularis* returned to La Capelière, Camargue, Bouches-du-Rhône, France, where it was still present in July. On 16 August, an influx of at least 30 **Little Egrets** *E garzetta* occurred in the south-western Netherlands. In 1993, the first successful breeding of **Great White Egret** *E alba* for Italy occurred at Comacchio, Ferrara. Nowadays, the species is a regular visitor in Poland and, consequently, there are several reports of individuals seen in the Biebrza Marshes. In Egypt, a **Goliath Heron** *Ardea goliath* was present in mangroves along the Red Sea coast 30 km south of Safaga on 5 May. At Abu Simbel, 87 **Yellow-billed Storks** *Mycteria ibis* were counted on 1-2 May. During May-June, at least 10 nests of **Black Stork** *Ciconia nigra* were found in eastern Belgium. In Bulgaria, the breeding population increased from 100-150 pairs in 1980-85 to 300-350 in 1993. At Bireçik, Turkey, 46 adult and 20 juvenile unringed **Bald Ibises** *Geronticus eremita* have now been released from breeding programmes (but no genuinely wild birds are left).

The number of **Barnacle Geese** *Branta leucopsis* breeding in the south-western Netherlands has increased yearly since 1988 from 3, 4, 13, 15, 20 to 28 in 1993 (Limosa 67: 1-5, 1994); it also breeds in small numbers in northern parts of the country. This population originates from injured birds unable to migrate and from a number escaped from captivity. **White-fronted Geese** *Anser albifrons* were also found nesting in the Netherlands in 1994. In Hordaland, Norway, seven **Greenland White-fronted Geese** *A a flavirostris* were seen on 1 May. The second record of **Lesser White-fronted Goose** *A erythropus* for Bulgaria concerned two adults among 25 000 White-fronted Geese *A albifrons* near Shabla on 11 February. In Britain, two March records of **Ross's Goose** *A rossii* were not admitted to any category (not even D) of the British list because 'the species was not considered to be a very likely candidate for natural vagrancy'. In July, up to 70 **Ruddy Shelducks** *Tadorna ferruginea* turned up in Finland, including flocks of eight and 11. Several flocks of up to eight individuals were reported in Denmark, Norway and Sweden during July; in the Netherlands, a flock of 20 was present at Steile Bank, Friesland, on 18 July. The feral population of **Mandarin Duck** *Aix galericulata* in Britain increased to c 7000 individuals occupying a much wider range than in the 1970s including Down, Northern Ireland. A male **Falcated Duck** *Anas falcata* in a flock of 300 Mallards *A platyrhynchos* at Rewa, Gdansk Bay, on 18-20 March 1992 has recently been accepted by the Polish rarities committee. The first-winter male **Baikal Teal** *A formosa* in Schleswig-Holstein, Germany, was trapped and ringed in February 1993 (not 1994), while a ringed male (possibly the same bird) was seen on 10 February 1994 in Jylland, Denmark (cf Dutch Birding 16: 78, 1994). On 26 April, a ringed male was seen at Ilmajoki, Finland. On Tresco Great Pool, Scilly, England, a male **American Black Duck** *A rubripes* paired with a Mallard was present from 1 April to at least early August. The first **Lesser Scaup** *Aythya affinis* for Sweden was a male reported at Getterön, Halland, on 17 May. In Norway, a male **Harlequin Duck** *Histrionicus histrionicus* was present during mid May in Nord-Trøndelag. A male **Black Scoter** *Melanitta americana* stayed at Dunkerque, Nord, France, on 17-18 April. In Sweden, an unringed male **Bufflehead** *Bucephala albeola* was seen near Falköping, Västergötland, on 16 April. In England, a first-summer male at Redcar, Cleveland, on 2-7 June provoked discussion about its origin.

Possibly the first **Honey-buzzard** *Pernis apivorus* for Northern Ireland since 1965 was seen near Moira, Down, on 15 May. The first **Crested Honey Buzzard** *P ptilorhynchus* for the WP was photographed at Eilat, Israel, in late July or early August. An alleged **White-tailed Eagle** *Haliaeetus albicilla* flying over astonished birders at Derby Hill Bird Observatory, Oswego, New York, USA, on 24 April 1993 (not in May; cf Dutch Birding 15: 180, 1993) is now suggested to be an immature **Steller's Sea Eagle** *H pelagicus* (Dick Forsman et al in litt). It is still debatable, however, whether the combination of (adult-like) huge yellow bill and (immature-like) dark plumage rules out White-tailed Eagle (Bill Clark in litt). A previous non-Alaskan USA record of Steller's Sea Eagle, also documented by photographs, concerned an immature first on Kure Atoll and later 115 km east on Midway Atoll, Hawaii, from early February to early May 1978. These records indicate the species' capacity to wander (Ned Brinkley in litt) and may cast a different light on the origin of an individual recorded during 1991-93 in northern Europe. For the sixth season, one returned to Taku Inlet, near Juneau, Alaska, on 27 May and stayed until 16 June. The first **Egyptian Vulture** *Neophron percnopterus* for Belgium was flying over Testelt and Lier, Antwerp, on 15 May. In Poland, a **Griffon Vulture** *Gyps fulvus* was seen at Krasnystaw, Lublin, on 29 March. In the Netherlands, one was reportedly flying over Wageningse Berg, Gelderland, on 21 July and near Rotterdam, Zuidholland, on 22 July. In 1993, the first successful breeding of **Monk Vulture** *Aegypius monachus* since 1950 occurred in Bulgaria. **Short-toed Eagles** *Circaetus gallicus* were reported from Öland, Sweden, on 4 April, in Estonia on 16 April, at Stokke, Vestfold, Norway, on 18 May (a possible first), and at Brecht, Antwerp, Belgium, on 26-28 June. On 21-23 April, an influx of six **Pallid Harriers** *Circus macrouros* occurred in Finland. In Israel, 25 522 **Levant Sparrowhawks** *Accipiter brevipes* were counted on passage at Eilat on 25 April. In Poland, an adult female near Wloclawek on 30 October 1993 has been accepted by the rarities committee. At least two breeding records in south-easternHungary were the first since 1962. As in 1992, **Long-legged Buzzards** *Buteo rufinus* were breeding in the Hortobágy, Hungary. In Norway, an immature **Steppe Eagle** *Aquila nipalensis* was reported in Nord-Trøndelag on 23 April and, in Sweden, one was seen at Nyköping, Södermanland, on 23 May. The first-

111 Great Snipe / Poelsnip *Gallinago media*, Zandvoort, Noordholland, 26 July 1994
(Arnoud B van den Berg; Vrs AW-duinen)

112 Rock Thrush / Rode Rotslijster *Monticola saxatilis*, Noordburen, Noordholland, Netherlands, 13 May 1994
(René van Rossum)

113 Pale Rock Sparrow / Bleke Rotsmus *Carpospiza brachydactyla*, Isikli, Turkey, 23 May 1994 *(Leo J R Boon)*

114 Subalpine Warbler / Baardgrasmus *Sylvia cantillans*, Utsira, Rogaland, Norway, May 1994 *(Håkon Heggland)*

winter **Imperial Eagle** *A heliaca* wintering in the Camargue, Bouches-du-Rhône, France, from 25 November 1993 stayed until 12 March (cf Dutch Birding 16: 33, 1994). On 13 August, an adult returned to spend late summer in the Hakel, Sachsen-Anhalt, Germany (the same bird was staying here in 1992 and 1993). Also in the Hakel, a **Lesser Spotted Eagle** *A pomarina* and a pale and a dark morph **Booted Eagle** *Hieraaetus pennatus* stayed throughout the summer. In Ireland, an **Eleonora's Falcon** *Falco eleonorae* was seen briefly at Copeland Bird Observatory, Down, on 1 May. A **Saker Falcon** *F cherrug* stayed on Gotland, Sweden, from 25 June to late July.

A **Little Crake** *Porzana parva* was calling at night at Mersey Valley, Greater Manchester, England, on 20-24 April. Possibly the first **American Purple Gallinule** *Porphyrula martinica* for Spain was reported at sea off Tabarca, Santa Pola, on 15 March. This spring, numbers of **Corncrake** *Crex crex* in Germany seem to have hit an all-time low; in the Netherlands, less than 10 calling individuals were reported. Apparently, no wild **Siberian White Cranes** *Grus leucogeranus* returned to Bharatpur, Keoladeo Ghana, Rajasthan, India, during the winter of 1993/94 and the western population may now be virtually extinct (a few recently released project birds are still present). In Spain, a **Demoiselle Crane** *Anthropoides virgo* was seen in a flock of 1000 Common Cranes *G grus* near Zaragossa on 5 March. A first-summer bird at Maaninka on 14-24 May was the seventh for Finland. In Turkey, a flock of eight and four additional individuals were seen on agricultural fields near Bulanik on 27 May. The 12th-14th **Little Bustards** *Tetrax tetrax* for Finland were seen at Ahvenanmaa on 8 May, at Korppoo, Jurmo, on 24 May and at Luopioinen on 5 July. On 21 January, a **Great Bustard** *Otis tarda* was present in Haut-Rhin, France. The first 'European' **Oystercatcher** *Haematopus ostralegus* for North America was recorded at Tor's Cove, Newfoundland, Canada, on 22-27 May. Wader species breeding for the first time in Poland concerned a pair of **Black-winged Stilt** *Himantopus himantopus* near Szczecin and two pairs of **Avocet** *Recurvirostra avosetta* in Narew river valley near Wizna. On Scilly, a **Stone-curlew** *Burhinus oedicnemus* was seen on St Agnes on 26 April and on Tresco on 28 April. On 2 May, one was present on Helgoland, Schleswig-Holstein, Germany. In the Netherlands, one carrying a green ring below the joint of each leg and a dark blue ring above the joint on the right leg was staying near Wilp, Gelderland, on 6-7 June; the bird appeared to have been ringed as a fledgling in August 1993 in the Brecklands, Norfolk/Suffolk, England, where 90 breeding pairs were reported. In England, a **Collared Pratincole** *Glareola pratincola* attracted much attention of birders at Cley and Titchwell, Norfolk, on 1-20 July. On 1 June, a **Black-winged Pratincole** *G nordmanni* was seen in the Hortobágy and, from 11 June, one was present at Greetsiel, Niedersachsen, Germany. The first **Killdeer Plover** *Charadrius vociferus* for Sweden was an adult seen south of Kivik, Skåne, on 7-8 June. The third **Greater Sand Plover** *C leschenaultii* for Finland was present at Ahvenanmaa on 6-7 May. In France, one was seen at Parc du Marquenterre Reserve, Somme, on 17 July. In the Netherlands, up to three adult **Pacific Golden Plover** *Pluvialis fulva* were staying between Camperduin and Petten, Noordholland, during 21-27 July. The **American Golden Plover** *P dominica* at Einbeck-Drüber, Niedersachsen, on 22 March was the third for Germany, not the fourth, as stated earlier (cf Dutch Birding 16: 80, 1994). In England, a first-summer was seen on the Kingsbridge Estuary, Devon, on 2-3 May and an adult male summer in Lincolnshire on 24 July. The ninth for Sweden was staying on 23 May near Falsterbo, Skåne, and the fourth and fifth for the Netherlands were on 24-26 May at Grijpskerke, Zeeland, and on 30 May at Olst, Overijssel. In Canada, at least 24 **European Golden Plovers** *P apricaria* remained in a field near St John's, Newfoundland, from 26 April to 4 May. From 26 March, the sixth **Sociable Plover** *Chettusia gregaria* for Switzerland was staying at Fanel and, on 27-30 March, one was present near Potsdam, Brandenburg, Germany. The fifth for Finland was photographed at Pietarsaari on 8 May. In Britain, **Semipalmated Sandpipers** *Calidris pusilla* were reported on Tiree, Strathclyde, on 7 May and at Keyhaven, Hampshire, on 17-18 July. An adult summer **Red-necked Stint** *C ruficollis* stayed at Woodland Beach, Delaware, USA, on 10-16 May. In France, one was reported at Platier d'Oye Reserve, Pas-de-Calais, on 15-21 July. The third and fourth **White-rumped Sandpipers** *C fuscicollis* for Finland were present at Pori on 23-25 May and at Siikajoki on 20-21 July. In England, an adult summer was staying at Rutland Water, Leicestershire, on 21-24 July. The second for the Netherlands was seen at Holwerd, Friesland, on 19-21 August. An adult **Baird's Sandpiper** *C bairdii* was discovered at Stanwick, Northamptonshire, on 31 July. From 6 August, the first **Sharp-tailed Sandpiper** *C acuminata* for Ireland stayed at Tacumshin, Wexford. At Rotnäsudden, Västerbotten, Sweden, 110 **Broad-billed Sandpipers** *Limicola falcinellus*, including a flock of 94, were counted on 28 May. On 9-12 May, the 15th **Buff-breasted Sandpiper** *Tryngites subruficollis* for Sweden stayed together with a **Pectoral Sandpiper** *C melanotos* at Hasslarp, Skåne. Juvenile **Great Snipes** *Gallinago media* at Zandvoort, Noordholland, on 24-26 July and at Workumerwaard, Friesland, from 30 July to 8 August were the 11th and 12th record for the Netherlands since 1977. A **Lesser Yellowlegs** *Tringa flavipes* was present at Cley, Norfolk, on 13-15 May. On 30 June, the eighth for Sweden was seen at Ryholm, Västergötland, and on 19 and 21 July, one was found at Dieksanderkoog, Schleswig-Holstein, Germany.

The first **Long-tailed Skua** *Stercorarius longicaudus* for Saudi Arabia was reported from Karan in the Gulf in late April or early May. On 10 June, an adult was seen at Düden Gölü near the Sultan marshes, Turkey. The eighth **Great Black-headed Gull** *Larus ichthyaetus* for Poland was reported near Kock on 21 May. At the Hortobágy fish-ponds, a first-summer on 19 May, one

or two first-summers on 23 May and a third- or fourth-year on 10 June were the ninth to 11th or 12th records for Hungary; the latter was seen until at least 24 July. In the south-western Netherlands, nearly 190 breeding pairs of **Mediterranean Gull** *L melanocephalus* were counted, of which 170 in three colonies on islands in the Krammer-Volkerak, Zeeland/Zuidholland (largest colony 110 pairs, as in 1993, and all colonies mixed with Black-headed Gulls *L ridibundus*). In England, an adult summer **Franklin's Gull** *L pipixcan* stayed for a few hours at Topsham, Devon, on 25 June. During a survey in Bohai Bay, eastern China, in June 1993, 663 **Saunders's Gulls** *L saundersi* were counted at 12 sites, including four nesting areas (Bull Oriental Bird Club 19: 19, 1994; cf Dutch Birding 15: 68-69, 86, 1993). In Cornwall, England, an adult summer **Bonaparte's Gull** *L philadelphia* was seen near Penzance on 3-8 May. On the border of Cheshire, England, and Clwyd, Wales, a first-winter bird was seen on most days during 1-16 June. The second **Slender-billed Gull** *L genei* for Sweden was present at Lilla Ultuna, Uppland, from 30 April to 1 May and at Enköping on 8 May. The second for Hungary was an adult near Szarvas on 22 June. An **Audouin's Gull** *L audouinii* on 1-11 November 1993 has been accepted as the first for the Czech Republic. At Bodensee, Austria, last year's adult **Ring-billed Gull** *L delawarensis* returned on 29 March and stayed until 19 May (cf Dutch Birding 15: 136, 1993). The third for Belgium was a second-summer bird at Kluizen, Oost-vlaanderen, on 20-21 April. The long-staying 1993 individual at Halmstad, Halland, Sweden, returned on 22 April and remained into August (cf Dutch Birding 15: 182, 1993). Interestingly, during July, there were no reports of this species from Britain. While in recent decades numbers of medium-sized and large European gull species increased significantly, **Baltic Lesser Black-backed Gull** *L fuscus fuscus* is the exception by becoming so rare that it is now regarded as endangered over most of its breeding range. Contrary to the western *L f graellsii* and *L f intermedius*, it demonstrates no intraspecific predation, and lacks effective defence against predation on its chicks by the increasing Herring Gull *L argentatus*, showing a timidity similar to small, inoffensive gull species (Ornis Fennica 71: 1-10, 1994). *L f fuscus* also shows clear differences with *L f graellsii* and *L f intermedius* in, eg, morphology, migration pattern, moulting cycle and its more specialized, tern-like feeding biology and, consequently, it is sometimes considered specifically distinct (cf Ardea 80: 133-142, 1992). In the Netherlands, a female **Mediterranean Yellow-legged Gull** *L cachinnans michahellis* paired with a Lesser Black-backed Gull produced two young at IJmuiden, Noordholland, where it was first breeding in 1987. A first-summer **Kumlien's Gull** *L glaucoides kumlieni* remained on St Mary's, Scilly, into late May. After the first breeding attempt for the Netherlands of **Great Black-backed Gull** *L marinus* in 1993, there were three nests at Veerse Meer, Zeeland, in May 1994; one produced the first nestlings ever. The first **Ross's Gull** *Rhodostethia rosea* for Poland was seen near Nieszawa on 15 January. At Point Lookout, near Jones Beach, New York, USA, one was discovered on 17 March. The first for Spain was an adult winter reported in Guipúzcoa on 6-9 April. In England, one was seen at Hartlepool Headland, Cleveland, on 11 April. In Scotland, a second-summer often frequented ploughed fields at Drimsdale, South Uist, Western Isles, on 12-14 May. From 26 June, a first-summer stayed at Workington Harbour, Cumbria; the only previous summer record for England was one at Christchurch Harbour, Dorset, in June-August 1974. The regular **Lesser Crested Tern** *Sterna bengalensis* on Farne Islands, Northumberland, England, returned on 29 April and, from 18 June, it was incubating an egg in a Sandwich Tern *S sandvicensis* colony on Inner Farne (the chick died on 15 July, five days after hatching); like last year, there were reports of a second bird in Cleveland, Humberside and Tyne & Wear. In France, one was seen in the Camargue in the third week of June. An 'orange-billed large tern' was present for several weeks from mid-June at Baie de Morlaix, Finistère, France. A **Sandwich Tern** ringed as a nestling on 10 July 1971 at Farne Islands was found dead on 30 April 1993 at Eemshaven, Groningen, the Netherlands. The highest count of **Aleutian Terns** *S aleutica* in Hong Kong during 1993 was 130 off Cape D'Aguilar on 22 August; the first Hong Kong record was in August-September 1992 when up to 190 were counted (cf Dutch Birding 14: 232, 1992; 15: 182-183, 1993). In England, a **Bridled Tern** *S anaethetus* stayed at Fairburn Ings, North Yorkshire, and on Foulney Island, Cumbria, during 3-6 June; one flew past Filey Brigg, North Yorkshire, on 19 July. In France, an adult **Inca Tern** *Larosterna inca* seen at Le Tréport, Seine-Maritime, on 16-18 July and at Boulogne, Pas-de-Calais, on 24-26 July is generally regarded as an escape (cf Birding World 7: 258, 270, 1993). In Ireland, a **Whiskered Tern** *Chlidonias hybridus* was present at Dungarvan, Waterford, from 24 April to 1 May. The seventh and eighth for Finland occurred at Vehkalahti on 15 May. The breeding season in Poland was exceptionally good with many new colonies, including the largest with c 100 pairs at Goczalkowice Reservoir, Upper Silesia. In Egypt, only 10 pairs of **African Skimmers** *Rynchops flavirostris* were found nesting near Abu Simbel due to high water levels. At Vardø, Finnmark, Norway, 20 000 **Brünnich's Guillemots** *Uria lomvia* were counted on 4 April. In Halland, Sweden, the first **Tufted Puffin** *Fratercula cirrhata* for the WP was seen at sea near Halmstad on 1 and 8 June.

The **Great Spotted Cuckoo** *Clamator glandarius* discovered on 26 March at Zuidlaardermeer, Groningen, the Netherlands, stayed until 27 April. One was seen flying over Hengistbury Head, Dorset, England, on 20 April. At Bireçik, Turkey, a pair of **Striated Scops Owls** *Otus brucei* was reported at the traditional tea park from 23 May. In Ireland, **Snowy Owls** *Nyctea scandiaca* were seen on Aranmore, Donegal, from 3 May to at least mid June and at The Mullet Peninsula, Mayo, on 10 May. In Germany, **Pygmy Owls** *Glaucidium passerinum* continued to spread to the north-west and

115 Paddyfield Warbler / Veldrietzanger *Acrocephalus agricola*, Lake Durankulak, Bulgaria, 15 May 1994 *(Leo J R Boon)*

116 Rosy Starling / Roze Spreeuw *Sturnus roseus*, Hortobágy, Hungary, 10 July 1994 *(Leo J R Boon)*

this spring the first breeding for Nordrhein-Westfalen (Sauerland) was reported. In the Belgian Ardennes, it was a bad spring for **Tengmalm's Owls** *Aegolius funereus*, perhaps showing even lower numbers than in the spring of 1992. The first **White-throated Needletail Swift** *Hirundapus caudacutus* for Sweden was twitchable from 22 to at least 27 May south of Umeå, Västerbotten. In England, possible **Pacific Swifts** *Apus pacificus* were reported in Dorset on 19 June and in Staffordshire on 20 June. In southern France, a flock of 12 **Little Swifts** *A affinis* was flying past Maubec, 7 km east of Cavaillon, Vaucluse, on 13 May. If accepted, a **Smyrna Kingfisher** *Halcyon smyrnensis* seen at Tiszafüred, Hortobágy, on 21 July will be the first for Hungary (and the first north of Greece). The first two breeding records of **Levantine Little Green Bee-eater** *Merops orientalis cyanophrys* for Egypt were reported in the southern Sinai. In the Netherlands, a **European Roller** *Coracias garrulus* at Zaamslag, Zeeland, on 3-7 June was (only) the ninth since 1980. The second **Eastern Phoebe** *Sayornis phoebe* for the WP was seen on St Kilda, Western Isles, Scotland, on 21 May (the first was in Devon, England, on 22-25 April 1977). An alleged **Desert Lark** *Ammomanes deserti* photographed in Mallorca on 24 March turned out to be a **Bar-tailed Desert Lark** *A cincturus* (Peter Barthel in litt). The third **Lesser Short-toed Lark** *Calandrella rufescens* for Sweden was seen at Holmhällar, Gotland, on 22 May. The third **Crag Martin** *Ptyonoprogne rupestris* for Belgium stayed near Zandhoven, Antwerp, on 4-9 April. In Germany, one was seen at Brühl-Rohrhof on 19 April. The first for Ireland turned up briefly at Ballycotton, Cork, on 29 June. A first-summer male **Citrine Wagtail** *Motacilla citreola* photographed at Salzderhelden, Niedersachsen, Germany, on 26 April showed characters of *M c werae* (which, apparently, has never been documented by photographs in western Europe before). The second for Switzerland was seen on 1-2 May. Four pairs bred at Mechelinki, Gdansk Bay, and the first nests with eggs for Poland were found in late May. Five pairs of **African Pied Wagtails** *M aguimp* were present near Abu Simbel; one pair feeding young on 2 May constituted the first breeding record for Egypt for many decades. In the Netherlands, for the second consecutive year, **Red-bellied Dippers** *Cinclus cinclus aquaticus* bred at Epen, Limburg (cf Dutch Birding 15: 138, 1993) and, reportedly, two pairs were involved. A pair of **Siberian Accentors** *Prunella montanella* visited a bird-feeder in Tappan, British Columbia, Canada, first on 3-5 March and again from 28 March to at least 10 April.

In Israel, at least one **Black Scrub-robin** *Cercotrichas podobe* was present at Eilat in the first half of April. A male **White-throated Robin** *Irania gutturalis* staying from 25 May on Gotska Sandön, north of Gotland, was the sixth for Sweden. The second **Isabelline Wheatear** *Oenanthe isabellina* for Sweden was discovered at Stävlö near Kalmar, Småland, on 6 April and the sixth for Finland at Tampere on 13 April. During June, a black-throated male **Black-eared Wheatear** *O hispanica melanoleuca* held territory at a quarry near Tallya, Zemplen, constituting the 13th and first photographed for Hungary. At least one pair of **Finsch's Wheatear** *O finschii* was nesting at Emona, Bulgaria, following the first records in 1993 (cf Dutch Birding 15: 234, 1993). On Helgoland, a male **Rock Thrush** *Monticola saxatilis* was seen on 3 May. The second for the Netherlands was a female staying at Noordburen, Wieringen, Noordholland, on 12-13 May; the first concerned a male in Groningen on 22-23 April 1951. The third for Finland was seen at Turku on 26-27 June. The first **Dusky Thrush** *Turdus naumanni* for Sweden was reported at Västra Vändfors, north-west of Umeå, on 1 May. A **Dark-throated Thrush** *T ruficollis* was singing in Jämtland, Sweden, on 28 July. The first breeding of **Fieldfare** *T pilaris* for Bulgaria occurred at Shabla Lake in June 1993. The second **American Robin** *T migratorius* for Sweden was reportedly seen at Ödeshög, Östergötland, on 10 April. The first twitchable **Cetti's Warbler** *Cettia cetti* for the Netherlands since 1989 was singing from April to at least 15 June at Veere, Zeeland. In Scotland, a singing **River Warbler** *Locustella fluviatilis* was present in Fife on 16-25 July. In Bulgaria, 8-10 singing **Paddyfield Warblers** *Acrocephalus agricola* were reported at Lake Durankulak on 15 May. In Scotland, an individual in heavy moult was trapped at Graemeshall Marsh, Orkney, on 18 July. A singing **Blyth's Reed Warbler** *A dumetorum* was trapped at Kergord, Shetland, during 23-29 May and another held territory in Berlin, Germany. On 5 June, a singing **Booted Warbler** *Hippolais caligata* was present at Beachy Head, East Sussex, England. In Bulgaria, 10 pairs of **Olive-tree Warblers** *H olivetorum* were counted at Emona. In Rogaland, Norway, good numbers of **Subalpine Warblers** *Sylvia cantillans* occurred during May, with two ringed at Jæren and six on Utsira. In Norfolk, England, **Sardinian Warblers** *S melanocephala* were seen at Holkham Pines on 21 April and at Holme on 15-16 May. Other males in Britain were seen at Llandudno, Gwynedd, Wales, on 17-20 May, at Landguard, Suffolk, on 20 May, on St Kilda on 22 May, on Bardsey, Gwynedd, on 2-11 June and on Fair Isle, Shetland, on 26-27 June. The first **Orphean Warbler** *S hortensis* for Bulgaria was present at Emona on 1 June. **Yellow-browed Warblers** *Phylloscopus inornatus* were seen on Ouessant, Finistère, France, on 24 March and at Galtabäck, Halland, on 31 March. The fifth **Dusky Warbler** *P fuscatus* for Ireland and the second in spring was recorded on Great Saltee Island, Wexford, on 24 May (the fourth was also on Saltee on 8-9 May 1990). It is interesting to note that the first for Ireland, a ringed bird found injured in Limerick on 5 December 1970, had been ringed the previous spring, on 14 May 1970, on the Calf of Man, Britain. From 1 May to 9 June, an **Iberian Chiffchaff** *P collybita brehmii* was singing at The Hague, Zuidholland, the Netherlands. The third **Brown Flycatcher** *Muscicapa dauurica* for the WP on Fair Isle, Shetland, on 1-2 July 1992 has been placed in 'Category D1'. Previous WP records were in Denmark on 24-25 September 1959 and in Sweden on 27-30 September 1986; one trapped on

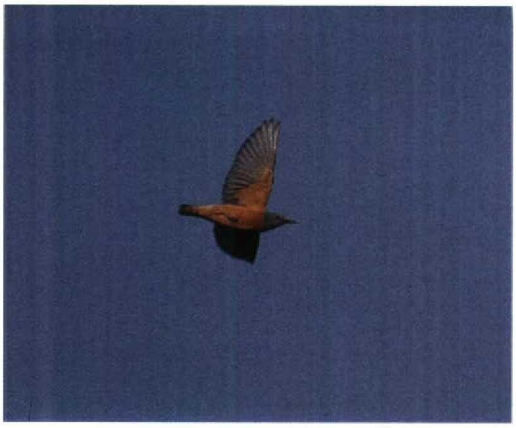

117 Citrine Wagtail / Citroenkwikstaart *Motacilla citreola*, showing characters of *M c werae*, Northeim, Niedersachsen, Germany, 26 April 1994 *(Felix Heintzenberg)* **118** Rock Thrush / Rode Rotslijster *Monticola saxatilis*, Helgoland, Schleswig-Holstein, Germany, 3 May 1994 *(Jochen Dierschke)* **119** Mongolian Finch / Mongoolse Woestijnvink *Bucanetes mongolicus*, Ishakpasa, Sarayi, Turkey, 29 May 1994 *(Leo J R Boon)* **120** Pine Bunting / Witkopgors *Emberiza leucocephalos*, Biebrza, Poland, 18 June 1994 *(Carl Derks)*

Helgoland on 16 August 1982 has not been accepted and probably concerned another species (cf Dutch Birding 4: 97-98, 1982). The first **Mugimaki Flycatcher** *Ficedula mugimaki* for the WP in Humberside on 16-17 November 1991 has also been placed in 'Category D1'.

In the Netherlands, **Eurasian Treecreepers** *Certhia familiaris* were reportedly nesting again near Epen. A **Short-toed Treecreeper** *C brachydactyla* was (still) present at Dungeness, Kent, England, on 4 April (cf Dutch Birding 15: 281, 1993). The **Isabelline Shrike** *Lanius isabellinus* brought in by a cat in Richmond, Greater London, on 21 March apparently died a few days earlier (cf Dutch Birding 16: 82, 1994). The first for Denmark was a female on Anholt, Kattegat, on 9 June. The sixth **Yellow-billed Chough** *Pyrrhocorax graculus* for Poland was seen near Lesko, Bieszczady Mountains, on 6 May. In the Netherlands, from April to at least early August, two rather dark-plumaged **House Crows** *Corvus splendens* were staying with Jackdaws *C monedula* at Hoek van Holland, Zuidholland, along the waterway to Rotterdam. This is the third time that this species has been documented as a potential ship-assisted arrival for Europe; the first was an individual staying for several years from 3 November 1974 at the harbour of Dunmore East, Waterford, Ireland, and the second stayed at Gibraltar from 6 March to 5 April 1991. For many other cases of ship-assisted arrivals in this species, see Bull Br Ornithol Club 114: 90-100, 1994. A record of **Daurian Starling** *Sturnus sturninus* on Fair Isle on 7-28 May 1985 has been deleted from the British list and transferred to 'Category D1' because of the likelihood of captive origin. On 10 April, an

adult **Rosy Starling** *S roseus* was discovered on Isla Plana ó Nueva Tabarca, 5.5 km off Cabo de Santa Pola, Alicante, Spain. From 24 May onwards, an influx occurred in Hungary; in the Hortobágy, 60 birds started to breed at Darassa on 6 June and 300 breeding pairs at four sites were counted on 20 June. Reportedly, the last breeding record for Hungary took place in 1961. Large numbers were also reported in the northeast of Bulgaria during late May and June. After this influx, 50 were present in eastern Slovakia in early June and several adults were reported during the rest of the month from Britain, Denmark, Finland, the Netherlands and Sweden. On 23 May, more than 15 singing **Pale Rock Sparrows** *Carpospiza brachydactyla* were found at Isikli, Turkey. The first **Chaffinch** *Fringilla coelebs* likely to be accepted as almost certainly wild for North America was a female at St John's, Newfoundland, in late May. **Northern African Chaffinches** *F c africana* (or perhaps *F c spodiogenys*) stayed at Fingringhoe Wick, Essex, England, on 9-24 April and on Saltee Islands, Wexford, Ireland, on 25-28 May. The only **Citril Finch** *Serinus citrinella* for Britain collected in Norfolk on 29 January 1904 has been re-identified as a Yellow-crowned Canary *S canicollis*, a cage-bird from tropical Africa. Three **Two-barred Crossbills** *Loxia leucoptera* were reported from Gotland on 4-13 May. The first breeding of **Desert Finches** *Rhodospiza obsoleta* for Egypt occurred in the northern Sinai. In eastern Turkey, **Mongolian Finches** *Bucanetes mongolicus* were again reported at Ishak Pasa Sarayi, Dogubayazit, Upper Aras, in May (cf Dutch Birding 14: 151, 188, 1992; 15: 36, 185, 1993; Limicola 6: 265-286, 1992). **Common Rosefinches** *Carpodacus erythrinus* successfully bred in Bulgaria this spring. The identification of the **Pallas's Rosefinch** *C roseus* on North Ronaldsay, Orkney, from 2 June to 14 July 1988 was not in doubt but the combination of it being a short-distance migrant arriving in summer, the increasing numbers commercially imported into western Europe and the unusually fresh rectrices has led the BOU Records Committee to recommend that the species should not be admitted to any category of the British list. A presumed escaped male **Long-tailed Rosefinch** *Uragus sibiricus* was seen at Dunwich Cliff, Suffolk, on 21 April.

The first-winter male **Black-faced Bunting** *Emberiza spodocephala* at Pennington Flash, Greater Manchester, stayed from 8 March to at least 20 April (cf Dutch Birding 9: 108-113, 1987, 15: 281, 1993, 16: 83, 1994). The first **Pine Bunting** *E leucocephalos* for Poland was paired with a Yellowhammer *E citrinella* and unsuccessfully nested in the Biebrza Marshes from 16 May until at least 24 June. The fourth **Cirl Bunting** *E cirlus* for the Netherlands was a male present at Maasvlakte on 23 April; on the same day, a singing individual was claimed in Zuid-Limburg. If accepted, a **Cinereous Bunting** *E cineracea* reported on Gotska Sandön on 22-25 May would be the first for Sweden. In the Netherlands, **Ortolan Bunting** *E hortulana* has disappeared from its last breeding strongholds. In the spring of 1993, the Belgian population was already reduced to a single pair at Peer, Limburg. On 8-17 April, a **Rustic Bunting** *E rustica* stayed at a bird-feeder in Eugene, Oregon, USA. On 14-28 May, seven were reported from England and Scotland; single males were seen on Helgoland on 24-26 May, on Rottumerplaat, Groningen, the Netherlands, on 12 June, and at Bois d'Amont, Jura, France, on 12-14 July. In Egypt, a male **Black-headed Bunting** *E melanocephala* was reported at Hurghada on 28 April. In Britain, males were seen on Skomer, Dyfed, Wales, on 8 May and near St Ives, Cornwall, on 22 May. The 11th for Denmark was found at Blåvand, Jylland, on 2 June and another turned up on Helgoland on 12 June. In Britain, three Nearctic species have been removed from or not admitted to the list (not even category D) because none were considered as natural arrivals: **Lazuli Bunting** *Passerina amoena* (four records), **Painted Bunting** *P ciris* (six records), and **Yellow-headed Blackbird** *Xanthocephalus xanthocephalus* (five records).

For a number of reports, publications in American Birds, Ardea, Birder's World, Birding World, Birdwatch, Bird Watching, British Birds, Ibis, Limicola, Limosa, Linnut, Bulletin Oriental Bird Club, Ornis, Ornis Fennica, Ornithos, Vår Fågelvärld, Vår Fuglefauna and Winging It were consulted. News from Britain was kindly supplied by Birdline (0891-700-222) and Rare Bird News (0881-888-111). I wish to thank Gerard van Aalst, Mashuq Ahmad, Peter Arctander, Marc Argeloo, Bernadette Balten, Christine Barthel, Peter Barthel, Arjan Brenkman, Egge Boerma, Leo Boon, Rob Bouwman, Kees Breek, Edward S (Ned) Brinkley, Bert de Bruin, Paul Buckley, Han Buckx, Rolf de By, Mario Camici, Bill Clark, Tony Clarke, Fred Cottaar, Carl Derks, Koen van Dijken, Marten van Dijl, Ruud van Dongen, Philippe Dubois, Paul Dumont, Marc Duquet, Enno Ebels, Zoltàn Ecsedi, Sue Ellison, Dick Forsman, Annika Forsten, Steve Gantlett, Hans Gebuis, Andrew Grieve, Chris Hatch, Felix Heintzenberg, Jeff Higgott, Ted Hoogendoorn, Peter Iankov, Bojidar Ivanov, Erling Jirle, Guy Kirwan (OSME), Peter de Knijff, Lasse Laine, Juan Antonio Lorenzo Gutiérrez, Bruce Mactavish, Franko Maroevic, Dave McAdams, Anthony McGeehan, Harm A Meek, Hans Meijer, Peter Meininger, Richard Millington, Dominic Mitchell, Killian Mullarney, Klaus Malling Olsen, Gerald Oreel, Oran O'Sullivan, Patrick Palmen, Brian Patterson, Peter de Rouw, John Ryan, Bjoern Einar Sakseid, Bob Scott, Hadoram Shirihai, Gunter de Smet, Tom van Spanje, Tadeusz Stawarczyk, Gerard Steinhaus, Norman van Swelm, Peter Symens, Kees Verbeek, Graham Walbridge, Richard Wassink, Annelies Westers, Jan Westers, David Wingate, Reuven Yosef, Steve Young and Mark Zekhuis for their help in compiling this review.

Arnoud B van den Berg, Duinlustparkweg 98, 2082 EG Santpoort-Zuid, Netherlands

Recente meldingen

Dit overzicht van recente meldingen van zeldzame en interessante vogels in Nederland en België beslaat voornamelijk de maanden **mei en juni 1994**. De vermelde gevallen zijn merendeels niet geverifieerd en het overzicht is niet volledig. Alle vogelaars die de moeite namen om hun waarnemingen aan ons door te geven worden hartelijk bedankt.

Waarnemers van soorten in Nederland die worden beoordeeld door de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna wordt verzocht hun waarnemingen zo spoedig mogelijk toe te zenden aan: CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Nederland. Hiertoe gelieve men gebruik te maken van CDNA-waarnemingsformulieren die eveneens verkrijgbaar zijn bij bovenstaand adres.

Nederland

DUIKERS TOT VALKEN Een **IJsduiker** *Gavia immer* vloog op 2 mei langs Camperduin, Noordholland. Een zeldzame waarneming betreft die van een **Grauwe Pijlstormvogel** *Puffinus griseus* op 27 mei, eveneens langs Camperduin. Een opmerkelijk groot aantal **Noordse Pijlstormvogels** *P puffinus* werd op 5 juni waargenomen, alweer bij Camperduin; niet minder dan 108 exemplaren werden geteld, waaronder een groep van 30. Op 16 juni werd een exemplaar bij Vlieland, Friesland, gezien. Op 5 juli werden **Vale Pijlstormvogels** *P yelkouan* waargenomen bij, wederom, Camperduin en Westkapelle, Zeeland. Op 28 mei was er een melding van een hoog overvliegende **Roze Pelikaan** *Pelecanus onocrotalus* bij de Bosruiterweg, Flevoland. **Kwakken** *Nycticorax nycticorax* werden gezien op 1 mei in het Geestmerambacht, Noordholland, op 2 mei bij Scheveningen, Zuidholland, op 11 mei in het Westduinpark te Den Haag, Zuidholland, op 13 mei bij Breskens, Zeeland, op 22 mei langs de Oostvaardersdijk, Flevoland, en op 19 juni bij Bergeyk, Noordbrabant. Niet minder dan 35 **Kleine Zilverreigers** *Egretta garzetta* werden doorgegeven. Het grootste aantal verscheen in het Verdronken Land van Saeftinge, Zeeland, waar vanaf 23 juni maximaal 15 exemplaren geteld werden. **Grote Zilverreigers** *E alba* verbleven op 12 mei bij Itteren, Limburg, op 21 en 23 mei langs de Oostvaardersdijk, Flevoland, en op 29 mei bij Haastrecht, Zuidholland. **Zwarte Ooievaars** *Ciconia nigra* werden gemeld op 1 mei bij Dordrecht, Zuidholland, op 5 mei op Texel, Noordholland, op 9 mei bij Lathum, Gelderland, op 11 mei op Terschelling, Friesland, op 16 mei bij Rotterdam, Zuidholland, op 17 mei bij Breskens, op 10 juni bij Alkmaar, Noordholland, op 19 juni bij Lage Vuursche, Utrecht, en op 1 juli bij Vlissingen, Zeeland. Verspreid over de periode, maar vooral begin mei werden in totaal c 35 **Ooievaars** *C ciconia* gezien. Op dezelfde dag dat er een pelikaan werd gemeld, 28 mei, was er ook een melding van een voorbij vliegende **Zwarte Ibis** *Plegadis falcinellus* langs de Oostvaardersdijk. Er waren interessante waarnemingen van twee **Ross' Ganzen** *Anser rossii* op 8 mei bij het Jaap Deensgat in de Lauwersmeer, Groningen, op 17 mei op Schiermonnikoog, Friesland, en op 15 juni op Rottumeroog, Groningen. Op Terschelling werd van 3 tot 10 mei nog één **Witbuikrotgans** *Branta bernicla hrota* waargenomen en tot 10 mei ook nog twee **Zwarte Rotganzen** *B b nigricans*. Een **Roodhalsgans** *B ruficollis* werd op 10 mei op Ameland, Friesland, gezien. Van 20 tot 25 mei verbleef een mannetje **Bronskopeend** *Anas falcata* in de Lauwersmeer en op dezelfde plek zat van 6 tot 12 mei een mannetje **Blauwvleugeltaling** *A discors*. In de stadsgracht van Zierikzee, Zeeland, zwom op 16 mei een **Witoogeend** *Aythya nyroca*. Het vrouwtje **Koningseider** *Somateria spectabilis* werd nog tot 21 juni regelmatig waargenomen bij De Cocksdorp op Texel. Er was een uitzonderlijke waarneming van een **IJseend** *Clangula hyemalis* op 9 juni bij Kloosterhaar, Overijssel. Slechts 28 **Zwarte Wouwen** *Milvus migrans* werden doorgegeven, vooral in het midden van mei. Op 24 juni werd een exemplaar bij Vlissingen gezien. Ook werden nog 25 **Rode Wouwen** *M milvus* gezien, vooral begin mei en op 22 juni nog één bij Schaarsbergen, Gelderland. Een **Slangearend** *Circaetus gallicus* werd op 11 mei gemeld in de Lauwersmeer. Het grootste deel van de 40 gemelde **Grauwe Kiekendieven** *Circus pygargus* werd in de eerste helft van mei gezien. Op 3 mei werd een **Schreeuwarend** *Aquila pomarina* gemeld op Schiermonnikoog. In mei werden in totaal 70 **Visarenden** *Pandion haliaetus* gemeld, waarvan 50 in de tweede decade van mei. Verder werden er nog vier doorgegeven in juni. In mei werden c 30 **Roodpootvalken** *Falco vespertinus* gemeld, waarvan er voor 15 mei al 26 werden gezien. Op 15 juni werd een exemplaar waargenomen op de Strabrechtse Heide, Noordbrabant. Tijdens de eerste helft van mei vond een sterke doortrek plaats van **Smellekens** *F columbarius*, met bijvoorbeeld alleen al op Terschelling 25 exemplaren. Op 1 juni werd daar ook nog een exemplaar gezien. In mei werden zeven **Slechtvalken** *F peregrinus* gemeld. In juni verbleven op twee plaatsen exemplaren bij nestkasten.

HOENDERS TOT ALKEN Van 19 tot 24 mei werd een **Kleinst Waterhoen** *Porzana pusilla* gehoord in de Ooypolder, Gelderland. In tegenstelling tot de **Kwartel** *Coturnix coturnix*, die zeer algemeen was dit jaar, bereikten slechts enkele waarnemingen van **Kwartelkoningen** *Crex crex* het archief. **Kraanvogels** *Grus grus* werden gezien op 7 mei bij Breskens, op 14 mei bij Kinderdijk, Zuidholland, op 29 mei bij Deventer, Overijssel (twee), en op 1 juni op Terschelling. Naast een 12-tal kortstondig aanwezige exemplaren her en der, waren ook standvastigere **Steltkluten** *Himantopus himantopus* aanwezig: tot in juli maximaal zes op het

Rammegors, Zeeland, van 12 mei tot 14 juni maximaal vier langs de Oostvaardersdijk, van 19 mei tot in juli maximaal vijf op de Hellegatsplaten en van 24 mei tot 14 juni maximaal vier op de Dintelse Gorzen, Noordbrabant. Op het Rammegors, op de Hellegatsplaten en langs de Oostvaardersdijk werden broedende exemplaren gezien. Een **Griel** *Burhinus oedicnemus* werd op 22 en 23 mei vastgesteld op slechts luttele meters van de grens bij Lozen in België, net ten zuiden van Budel-Dorplein, Noordbrabant. Op 6 en 7 juni was een in augustus 1993 te Norfolk/Suffolk, Engeland, geringde Griel aanwezig bij Wilp, Gelderland, en op 27 juni vloog er één over Katwijk, Zuidholland. **Morinelplevieren** *Charadrius morinellus* werden gemeld op 12 mei op Texel (drie), op 14 mei op Terschelling en op 30 mei bij de Eemshaven, Groningen (twee). De vierde en vijfde **Amerikaanse Goudplevier** *Pluvialis dominica* voor Nederland werden van 24 tot 26 mei bij Grijpskerke, Zeeland, en op 30 mei in de uiterwaarden bij Olst, Overijssel, gezien. **Breedbekstrandlopers** *Limicola falcinellus* werden opgemerkt op 9 mei in het Wormer- en Jisperveld, Noordholland, en op 23 mei op het schor voor Den Oever, Noordholland. Een mannetje **Grote Grijze Snip** *Limnodromus scolopaceus* was op 7 mei luid baltsend aanwezig langs de Philipsdam, Zeeland. Daarnaast was er een melding van een langsvliegende grijze snip op 12 mei bij het Muiderzand, Flevoland. **Poelruiters** *Tringa stagnatilis* werden waargenomen op 11 mei bij Breskens, op 21 mei bij de Strabrechtse Heide, op 22 mei op Terschelling, op 30 en 31 mei bij de Eemshaven en op 28 juni op het schor voor Wieringen, Noordholland. **Grauwe Franjepoten** *Phalaropus lobatus* verbleven op 9 mei in de Bandpolder, Friesland (twee), op 13 mei in de Lauwersmeer en op 14 mei bij de Eemshaven. Op 4 mei vloog een **Kleinste Jager** *Stercorarius longicaudus* langs Camperduin. Op 4 en 10 juni werd op Vlieland een **Grote Jager** *S skua* gezien. **Grote Burgemeesters** *Larus hyperboreus* werden vastgesteld op 1 mei bij Breskens, op 4 mei bij Camperduin en op 23 mei bij De Cocksdorp. **Geelpootmeeuwen** *L cachinnans* werden aangetroffen op 21 juni bij Delfzijl, Groningen, op 27 juni bij Culemborg, Gelderland, en op 30 juni bij Rhenen, Utrecht. Bovendien werd weer een exemplaar broedend aangetroffen te IJmuiden, Noordholland. **Lachsterns** *Gelochelidon nilotica* werden gezien bij Breskens op 2 (twee), 3 en 12 mei, en bij Scheveningen op 9 mei en 12 juni. **Reuzensterns** *Sterna caspia* vlogen op 1 en 12 mei langs Breskens. Op 29 mei was er één aanwezig op Sint-Philipsland, Zeeland, en van 24 tot 28 juni twee langs de Philipsdam. Tussen 26 en 28 juni kon een bezoek aan de Putten van Camperduin een ontmoeting opleveren met een **Dougalls Stern** *Sterna dougallii*. **Witwangsterns** *Chlidonias hybridus* verbleven van 7 tot 9 mei in het Harderbroek, Flevoland, op 9 mei bij Huizen, Noordholland (twee), op 11 mei bij Scheveningen en in het Lutjebroekerweel, Noordholland, op 12 mei in de Lauwersmeer en van 23 tot 26 mei maximaal twee bij Bergen op Zoom, Noordbrabant. **Witvleugelsterns** *C leucopterus* verbleven op 7 mei in het Harderbroek, op 10 mei bij Breskens en de Kagerplassen, Zuidholland, op 12 mei in de Bandpolder (drie), van 12 tot 14 mei in de Lauwersmeer (twee) en op 14 mei op het Bovenwater, Flevoland. Op 27 mei vloog een **Papegaaiduiker** *Fratercula arctica* langs Camperduin.

GIERZWALUWEN TOT GORZEN **Alpengierzwaluwen** *Apus melba* werden op 9 mei bij Camperduin en op 4 juli bij Vlissingen gemeld. **Bijeneters** *Merops apiaster* werden opgemerkt op 7 mei in de Kollumerwaard, Friesland, op 11 mei bij Breskens (twee), op 18 mei bij Akersloot, Noordholland, en op 29 mei bij Harderwijk, Gelderland (twee). Een van 3 tot 7 juni aanwezige **Scharrelaar** *Coracias garrulus* te Zaamslag, Zeeland, werd op last van een nukkige Zeeuw geheim gehouden. **Hoppen** *Upupa epops* verlevendigden de omgeving op 7 mei bij Hargen aan Zee, Noordholland, op 11 mei op Ameland, op 12 mei op Schiermonnikoog en langs de Trekvogelweg, Flevoland, op 13 en 14 mei op Terschelling en op 23 mei bij Amsterdam, Noordholland. **Kortteenleeuweriken** *Calandrella brachydactyla* werden gemeld van 5 tot 7 mei en op 11 mei op Rottumeroog en op 10 mei op de Maasvlakte, Zuidholland. Na een waarneming van een **Roodstuitzwaluw** *Hirundo daurica* bij Rhenen op 1 mei, werden uitsluitend bij Breskens nog exemplaren gezien en wel op 3, 12 (twee) en 17 mei. Een **Grote Pieper** *Anthus richardi* werd op 10 mei opgemerkt in Waterland, Noordholland. Tot 14 mei kwamen nog vijf meldingen van doortrekkende **Duinpiepers** *A campestris* binnen. Naast, in vergelijking met vorig jaar, een karig aantal van negen doortrekkende **Roodkeelpiepers** *A cervinus*, waren er pleisteraars van 2 tot 12 mei bij Itteren (twee) en van 11 tot 13 mei op Terschelling (twee). In de eerste helft van mei werden weer enkele meer of minder serieus te nemen waarnemingen van **Balkankwikstaarten** *Motacilla flava feldegg* verricht. De enige **Noordse Nachtegaal** *Luscinia luscinia* van dit voorjaar zong van 23 tot 27 mei bij Veenendaal, Utrecht. **Roodsterblauwborsten** *L svecica svecica* lieten zich zien op 5 mei bij Breskens, op 23 mei op Terschelling en op 24 mei op Rottumeroog. Op 12 en 13 mei verbleef een vrouwtje **Rode Rotslijster** *Monticola saxatilis* bij Noordburen, Noordholland. Voor de volledigheid zij hier vermeld dat tot 15 mei nog c 90 **Beflijsters** *Turdus torquatus* werden doorgegeven, waarvan alleen al op Terschelling 70 exemplaren. Op één plek op Terschelling waren nog late waarnemingen van Beflijsters op 7 juni (drie) en op 4 juli. Voor het eerst sinds 1989 verscheen eindelijk een gemakkelijk toegankelijke **Cetti's Zanger** *Cettia cetti* en wel van april tot 15 juni bij Veere, Zeeland. Op 15 mei zong korte tijd een **Krekelzanger** *Locustella fluviatilis* in Groningen, Groningen. Rond midden-juni verbleef een **Orpheusspotvogel** *Hippolais polyglotta* nabij Cotessen, Zuid-Limburg. Na het exemplaar op 30 april en 1 mei op Texel, vertoonde zich op 19 mei een **Baardgrasmus** *Sylvia cantillans* bij Westkapelle. Op 10 mei was er een serieuze claim van een **Kleine Zwartkop** *S melanocephala* op Ameland, maar helaas werd de vogel enkel roepend gehoord. Een **Westelijke Bergfluiter** *Phyllo-*

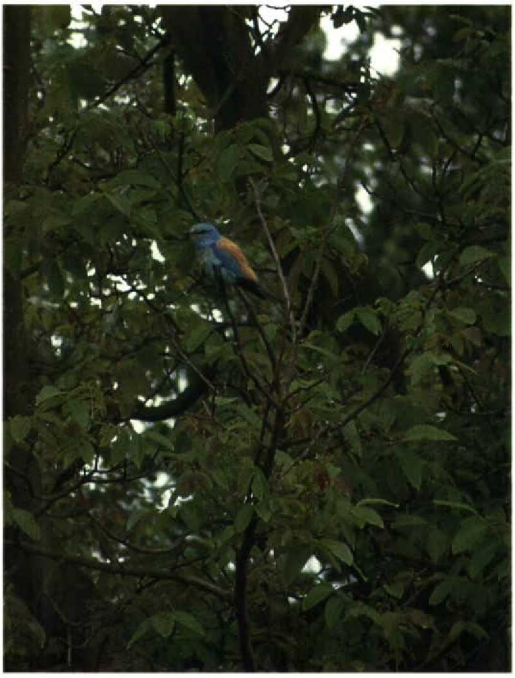

121 Orpheusspotvogel / Melodious Warbler *Hippolais polyglotta*, Cotessen, Limburg, juni 1994 *(Karel Lemmens)* **122** Scharrelaar / European Roller *Coracias garrulus*, Zaamslag, Zeeland, 7 juni 1994 *(Erik Sanders)* **123** Steltkluten / Black-winged Stilts *Himantopus himantopus*, Knardijk, Flevoland, mei 1994 *(Peter van Rij)* **124** Witoogeend / Ferruginous Duck *Aythya nyroca*, Enschede, Overijssel, 10 april 1994 *(Carl Derks)*

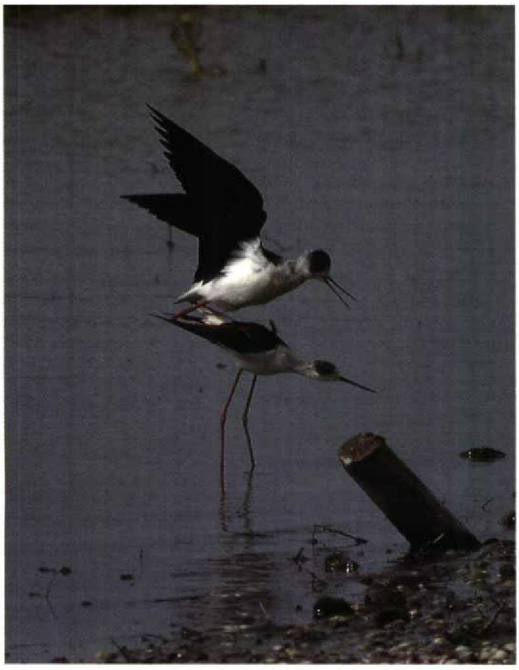

125 Blauwvleugeltaling / Blue-winged Teal *Anas discors*, Lauwersmeer, Groningen, mei 1994 *(Carl Derks)*

126 Witwangstern / Whiskered Tern *Chlidonias hybridus*, Harderbroek, Flevoland, 8 mei 1994 *(Aad van der Spek)*

127 Griel / Stone-curlew *Burhinus oedicnemus*, Wilp, Gelderland, 7 juni 1994 *(Paul Knolle)*

128 Iberische Tjiftjaf / Iberian Chiffchaff *Phylloscopus (collybita) brehmii*, Sorghvlietpark, Den Haag, Zuidholland, 5 mei 1994 *(Henk Harmsen)*

129 Amerikaanse Goudplevier / American Golden Plover *Pluvialis dominica*, Olst, Overijssel, 30 mei 1994 *(Mark Zekhuis)*

scopus bonelli bonelli zong van 29 tot 31 mei in de AW-duinen, Noordholland. **Iberische Tjiftjaffen** *P (collybita) brehmii* werden gehoord van 1 mei tot 9 juni in Den Haag, op 15 mei bij Holten, Overijssel, en op 14 juni op Vlieland. Op 30 mei was een zingende **Kleine Vliegenvanger** *Ficedula parva* aanwezig op Terschelling. Op 1 juni werd in de omgeving van Vaals, Limburg, weer een **Taigaboomkruiper** *Certhia familiaris* gevonden. Breskens blijkt een goede plek om dagtrek van **Wielewalen** *Oriolus oriolus* mee te maken, getuige een totaal van meer dan 30 exemplaren op 7 mei. **Roodkopklauwieren** *Lanius senator* werden gevonden op 8 en 9 mei bij Eersel, Noordbrabant, en op 14 juni langs de Oostvaardersdijk. Een even opvallende als vermakelijke waarneming betreft twee **Huiskraaien** *Corvus splendens* die al vanaf april aanwezig waren langs de Nieuwe Waterweg bij Hoek van Holland, Zuidholland, en de gehele periode te bezichtigen waren. Over de herkomst kan naar hartelust gespeculeerd worden. Aansluitend op de invasie die zich in oostelijk Europa afspeelde, werden **Roze Spreeuwen** *Sturnus roseus* waargenomen op 11 en 12 juni op Texel en op 1 juli bij Vlissingen. Tot 18 mei werden nog c 20 doortrekkende **Europese Kanaries** *Serinus serinus* gemeld. Enkele 10-tallen zingende en doortrekkende **Roodmussen** *Carpodacus erythrinus* werden waargenomen, voornamelijk langs de Noordhollandse kust, op de Waddeneilanden en in Flevoland. Buiten deze streken waren er waarnemingen op 26 mei en 7 juni bij Wassenaar, Zuidholland, van 31 mei tot 14 juni in de Dordtse Biesbosch, Zuidholland, en op 1 juni bij Breskens. Tot 18 mei werden nog eens c 50 doortrekkende **Ortolanen** *Emberiza hortulana* gemeld. Een **Bosgors** *E rustica* was op 12 juni aanwezig op Rottumerplaat, Groningen. Tot en met 17 mei werden c 20 doortrekkende **Grauwe Gorzen** *Miliaria calandra* bij Breskens geteld. Overige waarnemingen buiten het broedgebied waren op 2 mei op de Dintelse Gorzen, op 3 mei op Texel, op 25 mei bij Bergen op Zoom en op 27 mei in de Lauwersmeer.

Ruud M van Dongen, Albertusstraat 4, 5261 AD Vught, Nederland
Hans Gebuis, Boogschutter 30, 3328 KB Dordrecht, Nederland
Peter W W de Rouw, Warande 23, 3705 ZB Zeist, Nederland

België

DUIKERS TOT VALKEN Een onvolwassen **IJsduiker** *Gavia immer* trok op 13 mei langs Knokke, Westvlaanderen. Op 11 juni vlogen twee onvolwassen **Kuifaalscholvers** *Phalacrocorax aristotelis* langs Oostende, Westvlaanderen. Op 12 mei trokken drie adulte **Kwakken** *Nycticorax nycticorax* over Het Zwin bij Knokke en pleisterde één exemplaar bij Knokke, twee onvolwassen vogels waren nog tot ten minste 8 mei aanwezig te Dudzele-Zeebrugge, Westvlaanderen, op 30 mei werd een vogel gemeld te Damme, Westvlaanderen, en op 17 juni werd er één gehoord te Lokeren, Oostvlaanderen. Er zaten **Koereigers** *Bubulcus ibis* in de Achterhaven van Zeebrugge op 22 mei en 12 juni. **Kleine Zilverreigers** *Egretta garzetta* werden opgemerkt te Dudzele-Zeebrugge; bij Genk, Limburg; te Harchies, Hainaut; te Kallo, Oostvlaanderen; te Kalmthout, Antwerpen; te Knokke (één of twee); te Lokeren (twee) en bij Zandvoorde, Westvlaanderen. **Grote Zilverreigers** *E alba* zaten te Zichem-Averbode, Brabant, op 4 mei en te Harchies op 30 mei. Er werden in totaal 31 **Purperreigers** *Ardea purpurea* opgemerkt. **Zwarte Ooievaars** *Ciconia nigra* deden het ook buiten de broedgebieden in de Ardennen lang niet slecht met vogels over Glabbeek, Brabant, op 3 mei, bij Asper, Oostvlaanderen, op 7 mei en over Elignies-lez-Frasnes, Hainaut, Semmerzake, Oostvlaanderen, en Zichem op 29 mei. In de nacht van 29 op 30 mei pleisterde een onvolwassen vogel te Oostmalle-Zoersel, Antwerpen. Twee exemplaren vlogen over Ursel, Oostvlaanderen, op 23 juni, er was een overnachting te Brecht, Antwerpen, in de nacht van 27 op 28 juni en op deze laatste dag vloog er bovendien één over Glabbeek. Een mannetje **Witoogeend** *Aythya nyroca* pleisterde op 11 mei bij Roksem, Westvlaanderen. Op 15 mei vloog een **gier** over Testelt, Brabant, die precies één uur later door zes waarnemers te Lier, c 30 km ten noordwesten van de eerste plaats, werd 'onderschept' en gedetermineerd als adulte **Aasgier** *Neophron percnopterus*. De vogel vloog laag en kon zodoende nog op het nippertje worden gefotografeerd. De relatief gemakkelijk twitchbare en veelvuldig gefotografeerde **Slangearend** *Circaetus gallicus* die op 26 juni werd ontdekt op het Groot Schietveld te Brecht-Wuustwezel, bleef daar tot 28 juni. **Roodpootvalken** *Falco vespertinus* werden waargenomen te Brecht; De Haan, Westvlaanderen (drie); Gent, Oostvlaanderen; Knokke (twee); Lier; Ploegsteert, Hainaut; Sint-Pieters-Kapelle, Westvlaanderen (drie) en Zandvoorde (twee). Voor vraagtekens over zijn herkomst zorgde een **Lannervalk** *F biarmicus*, die op 15 mei kortstondig boven Longchamps, Namur, cirkelde. Verder deden ook andere roofvogels het goed, er werden in de periode 28 **Zwarte Wouwen** *Milvus migrans*, 27 **Rode Wouwen** *M milvus*, 19 **Grauwe Kiekendieven** *Circus pygargus*, 43 **Visarenden** *Pandion haliaetus* en acht **Slechtvalken** *F peregrinus* gemeld.

STELTKLUTEN TOT STERNS **Steltkluten** *Himantopus himantopus* waren aanwezig te Dudzele-Zeebrugge (twee); te Kallo; te Ploegsteert; bij Sint-Kruis-Winkel, Oostvlaanderen; bij Uitkerke, Westvlaanderen (twee) en bij Turnhout, Antwerpen. Een vrouwtje **Griel** *Burhinus oedicnemus* liet zich (ondanks tegenwerking van de plaatselijke boer) goed bekijken bij Lozen, Limburg,

130 Roodmus / Scarlet Rosefinch *Carpodacus erythrinus*, Lepelaarsplassen, Flevoland, juni 1994 *(Peter van Rij)*

131 Huiskraai / House Crow *Corvus splendens*, Hoek van Holland, Zuidholland, 30 juni 1994 *(Arnoud B van den Berg)*

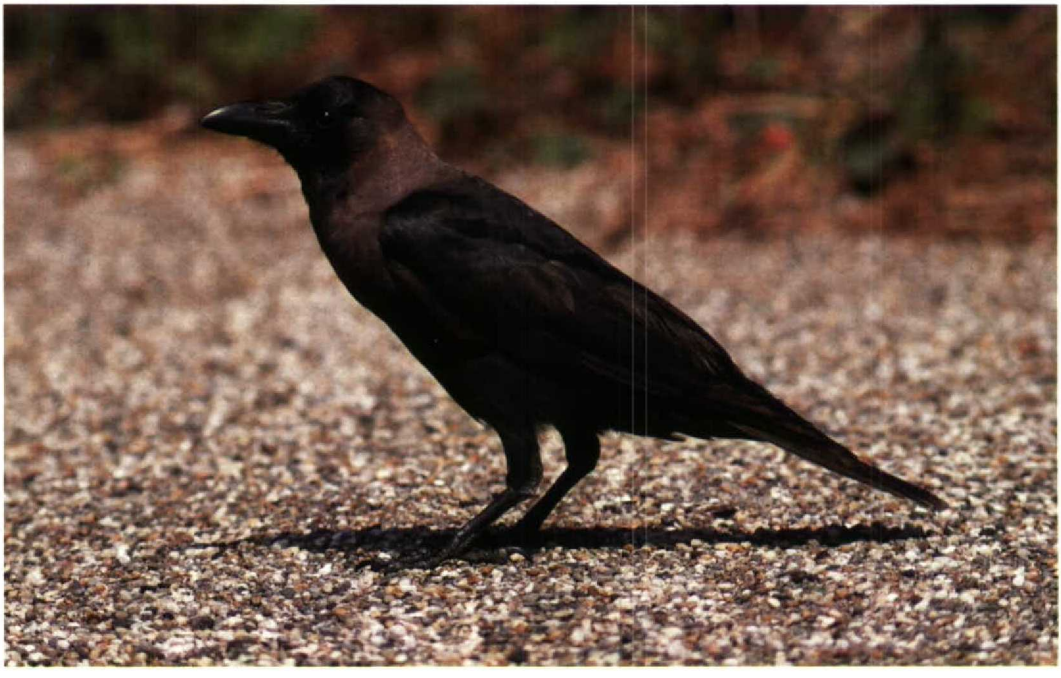

132 Slangearend / Short-toed Eagle *Circaetus gallicus*, Brecht-Wuustwezel, Antwerpen, juni 1994 *(Patrick Beirens)*

133 Rotszwaluw / Crag Martin *Ptyonoprogne rupestris*, Zandhoven, Antwerpen, mei 1994 *(Patrick Beirens)*

van 22 tot 24 mei. Eén van de zware missers was de adult-zomer **Bairds Strandloper** *Calidris bairdii* die in de avond van 13 mei te Pecq-Warcoing, Hainaut, werd gemeld. Op 2 mei pleisterde kortstondig een **Gestreepte Strandloper** *C melanotos* bij Uitkerke. De adulte **Terekruiter** *Xenus cinereus* in zomerkleed die van 13 tot 21 mei bij Semmerzake verbleef, was ons beter gezind. Een **Grote Burgemeester** *Larus hyperboreus* in eerste zomerkleed die op 14 mei te Heist, West-vlaanderen, en op 17 juni in de Voorhaven van Zeebrugge verbleef, was wellicht hetzelfde exemplaar dat reeds eerder aanwezig was. De enige **Lachstern** *Gelochelidon nilotica* vloog langs Bredene op 13 mei. Op 1 mei vlogen twee **Reuzensterns** *Sterna caspia* over Lier en trok bovendien diezelfde dag één exemplaar langs Sint-Agatha-Rode, Brabant. Een ietwat aberrante **Dougalls Stern** *Sterna dougallii* verbleef op 30 juni in de Voorhaven van Zeebrugge. Er werden **Witwangsterns** *Chlidonias hybridus* gezien in de Voorhaven van Zeebrugge op 7 mei; te Orroir, Hainaut (drie) op 14 en 15 mei; te Blokkersdijk van 16 tot 18 mei; en te Pommereoul-Hensies, Hainaut (twee) op 22 mei. De enige **Witvleugelstern** *C leucopterus* werd op 23 mei ontdekt bij Péronnes, Hainaut.

BIJENETERS TOT GORZEN Een groep van niet minder dan 16 **Bijeneters** *Merops apiaster* vloog op 7 mei over Corroy-le-Chateau, Namur. Op 12 mei trok één exemplaar over Het Zwin bij Knokke. Op 2 mei verbleef een **Hop** *Upupa epops* te Wannegem-Lede, Oostvlaanderen. Het totaal van zes **Draaihalzen** *Jynx torquilla* mag pover genoemd worden. Een laag overvliegende **Kortteenleeuwerik** *Calandrella brachydactyla* werd op 12 mei herkend in Het Zwin bij Knokke. Op 4 mei werd een **Rotszwaluw** *Ptyonoprogne rupestris* ontdekt bij Zandhoven, Antwerpen. Ondanks zijn aanwezigheid tot 9 mei resulteerde het private karakter van het terrein erin dat slechts een handvol vogelaars deze waarneming kon bevestigen. **Roodkeelpiepers** *Anthus cervinus* vlogen over Blokkersdijk; Kallo-Doel (drie); Kluizen, Oostvlaanderen; Knokke (zeven); Lier; Mechelen; Neerharen, Limburg; en Oostakker, Oostvlaanderen (twee). Een telling van 200 à 250 **Noordse Kwikstaarten** *Motacilla flava thunbergi* bij Schulen, Limburg, op 7 mei is het vermelden waard. Er was alweer een waarneming van een **Balkankwikstaart** *Motacilla flava feldegg* , en wel bij Mariakerke, Oostvlaanderen, op 10 mei. Een **Roodsterblauwborst** *Luscinia svecica svecica* werd gemeld bij Temse, Oostvlaanderen, op 23 mei. In de Zwinbosjes bij Knokke zat op 14 juni een zingende **Orpheusspotvogel** *Hippolais polyglotta* . Een **Baardgrasmus** *Sylvia cantillans* zou op 1 mei bij Beernem, Westvlaanderen, hebben gezeten. Er waren **Grauwe Klauwieren** *Lanius collurio* te Webbekom, Brabant, op 15 mei, te Genk op 14 mei en bij Schulen op 29 mei. De waarneming van een mannetje **Roodkopklauwier** *L senator* bij Assenede, Oostvlaanderen, op 29 mei behoort tot de (gelukkig slechts enkele) verzwegen gevallen. Vanaf eind mei werden hier en daar kleine groepjes **Kruisbekken** *Loxia curvirostra* opgemerkt. Van de schaarse doortrekkers onder de zangvogels werden in de periode zes **Duinpiepers** *A campestris*, 19 **Beflijsters** *Turdus torquatus*, 14 **Buidelmezen** *Remiz pendulinus* (waaronder vijf te Lier op 28 juni) en negen **Ortolanen** *Emberiza hortulana* gemeld.

Deze waarnemingslijst kwam tot stand met medewerking van Erik Vanloo (Oostendse), Willy Verschueren (Linkeroever) en Frederik Willemyns (Mergus). Ook de hulp van diegenen die (hun) waarnemingen meedeelden op de Belgische Dutch Birding-vogellijn (03-4880194) was hier onontbeerlijk.

Gerald Driessens, Bosstraat 44, 2500 Lier, België

DB Actueel

Scharrelaar te Zaamslag Van 4-7 juni 1994 verbleef een adulte Scharrelaar *Coracias garrulus* op en rond een groot boerenerf langs de Axelsestraat, net 1 km ten zuiden van Zaamslag, Zeeuws-Vlaanderen, Zeeland. Pas op 6 juni wisten de bewoners de vogel op naam te brengen en besloten, gezien de status van de soort, enkele leden van de plaatselijke natuurvereniging te informeren. Deze bevestigden de waarneming in de avond van 6 juni. Op uitdrukkelijk verzoek van de bewoners werd de waarneming geheim gehouden voor het publiek. Dankzij bemiddeling van Marcel Capello werden wij echter wel in de gelegenheid gesteld de vogel op 7 juni te bekijken en te fotograferen. Hij bevond zich meestal op een uitstekende tak van een fruitboom langs de rand van het erf, vanwaar hij korte vluchten ondernam naar omliggende akkers.

Na 10:30 uur vloog de vogel in zuidelijke richting weg waarna hij niet meer is waargenomen, ondanks zoekacties de volgende dag. Het laatste twitchbare geval betreft twee vogels die op 21-26 mei 1982 in Flevoland aanwezig waren. De Scharrelaar van Zaamslag is het negende geval voor Nederland sinds 1980. ERIK SANDERS, ROB SPONSELEE & JACO WALHOUT

134 Aziatische Goudplevier / Pacific Golden Plover *Pluvialis fulva*, Bakkersdam, Petten, Noordholland, 24 juli 1994 *(Arnoud B van den Berg)*

Big days in voorjaar 1994 De afgelopen maanden zijn opvallend veel pogingen ondernomen om lokale, provinciale of nationale *big day*-records te breken. Hieronder volgt een overzicht van deze pogingen. Het spits werd afgebeten door Breskens, Zeeland, waar op 3 mei de kwantitatief beste trekdag van dit voorjaar in totaal 116 soorten opleverde (waarvan 106 langs- of overvliegend). Geen nieuw record voor deze befaamde trektelpost (dat staat op 126) maar Erik Sanders vestigde op deze dag wel een Zeeuws record van 131 soorten door na het trektellen op Breskens nog wat soorten op Walcheren mee te pikken. Op 7 mei zag en hoorde Egbert Boekema in de provincie Groningen 142 soorten; een respectabel aantal voor een éénmans-*big day*. Ook op 7 mei hielden Roy de Haas, Anja Nusse en Ed Nusse een *big day* op Texel, Noordholland, en kwamen tot een totaal van 119 soorten, zes minder dan het record dat Roy en Anja op 6 mei 1988 op het eiland vestigden. Op dezelfde dag werd de '10-uurs race' gehouden in en direct om Katwijk, Zuidholland. Tussen 07:00 en 17:00 turfde het winnende team van Jaap Dijkhuizen, Marc Guyt en Erik Lindhout 102 soorten; in totaal telden de vijf teams 122 soorten. Op 12 mei ondernamen Sander Lagerveld, Raymond van Splunder en Wim van Splunder de eerste landelijke poging van dit jaar. Ondanks het tijdverlies van ruim twee uur door de spectaculaire ontdekking van de Rode Rotslijster *Monticola saxatilis* kwamen zij tot 161 soorten. Een dag later, op 13 mei, vestigden Roy de Haas, Leo Heemskerk, Jan van der Laan en Willy Leurs een nieuw Nederlands record van 165 soorten, waarbij de Duinpieper *Anthus campestris* echter maar door één waarnemer werd gezien en de Raaf *Corvus corax* slechts door de helft van het team werd gehoord. Het team van Ferry Ossendorp, Arnold Veen en Lammert van der Veen kwam bij hun eerste schreden op het terrein van *big days* tot 141 soorten. Op dezelfde dag brachten Rolf de By, Carl Derks, Paul Knolle en Bert Pieterson het record in Twente van 119 op 121 soorten. Weer een dag later, op 14 mei, vestigden Enno Ebels, Jan Mulder en Wim van der Schot een nieuw Nederlands record van 166 soorten (die alle door de drie deelnemers en zonder hulp van geluidsapparatuur werden gehoord of gezien). Het goede weer zorgde overdag voor veel soorten, waaronder onverwachte zeevogels en veel roofvogels, en zonder de harde regen in de avonduren zou op de Veluwe, Gelderland, de magische grens van 170 zeker in beeld zijn gekomen. Meest opvallende missers van dit team waren Zwarte Specht *Dryocopus martius*, Duinpieper, Matkop *Parus montanus* en Raaf. Voor Wim was het record een bekroning van jarenlang actief *big day* vogelen; de afgelopen twee decennia heeft hij bijna elk jaar één of

[Dutch Birding 16: 174-176, augustus 1994]

meer pogingen ondernomen! Op 16 mei ondernamen Sander Lagerveld en Raymond en Wim van Splunder, aangevuld met Sietse Bernardus, een nieuwe poging maar deze bleef door het slechte weer in de ochtend op 157 steken. Tenslotte kwamen op 22 mei Marco Deenink, Erik Ernens, Robert Keizer, Ronald de Lange en Roland van der Vliet bij een landelijke poging tot 157 soorten. Uit de reacties van de verschillende teams mag worden opgemaakt dat volgend voorjaar aanvallen verwacht kunnen worden op alle bestaande of denkbare records. Voor die tijd zullen een aantal betrokkenen zich buigen over het opstellen van eenduidige telregels voor *big days* want op dit gebied bestaat nog veel onduidelijkheid. ENNO B EBELS

Trio Aziatische Goudplevieren bij Hondsbossche Zeewering Op donderdag 21 juli 1994 ontdekte Frits-Jan Maas een 'kleine goudplevier' *Pluvialis dominica/fulva* in zomerkleed in De Putten bij Camperduin, Noordholland. Door tegenlicht, luchttrillingen en afstand was de precieze determinatie lastig. Later op de dag, toen de lichtomstandigheden beter werden, kon de vogel door gewaarschuwde vogelaars als Aziatische Goudplevier *P fulva* worden gedetermineerd, onder andere op grond van de doorlopende lichte flankstreep, de zeer korte handpenprojectie en de lange poten. 's Avonds zaten c 25 vogelaars de vogel te bestuderen terwijl deze achter in De Putten foerageerde. Om c 20:00 kwamen Leon Edelaar en Ruud Vlek hen in duidelijke staat van opwinding waarschuwen dat zij bij de plasjes van Bakkersdam, ten zuiden van Petten en ruim 2 km ten noorden van De Putten, nog een Aziatische Goudplevier hadden ontdekt. Toen ze deze vogel zagen dachten ze eerst nog dat het misschien de vogel van De Putten was die zich verplaatst had. De aanwezige vogelaars vertrokken direct om dit mirakel met eigen ogen te aanschouwen en konden na enkele minuten bevestigen dat er twee verschillende Aziatische Goudplevieren in het gebied aanwezig waren. Het betrof een vrijwel identieke vogel met alleen een iets andere borsttekening en iets lichtere wang. De volgende dagen bleven beide vogels aanwezig, zij het niet voortdurend, en trokken veel bekijks. De vogel van Bakkersdam liet zich het beste bekijken en als enige goed fotograferen. Op maandag 25 juli ontdekten Eric Bos en Ruud Schenk toen ze de vogel van De Putten bekeken in de directe nabijheid nog een derde Aziatische Goudplevier! Deze vogel week af van de andere twee door een iets groter formaat en nog opvallendere flankstreep. Ook op dinsdag werden in totaal drie vogels gezien, twee in De Putten en nog steeds één bij Bakkersdam. Op woensdag 27 juli was alleen deze laatste vogel nog aanwezig en de volgende dag waren alle Aziatische Goudplevieren weer verdwenen. ENNO B EBELS

Poelsnip op herhaling in Workumerwaard Op zaterdag 30 juli 1994 gingen we een dagje vogelen in Noordholland, waar de laatste juli-week zeer goed was geweest met drie Aziatische Goudplevieren *Pluvialis fulva* en de altijd leuke Lachsterns *Gelochelidon nilotica*. Omdat de goudplevieren weg waren en de onder water gezette bollenveldjes nog wat 'leeg', besloten we ons geluk te beproeven in de Workumerwaard, Friesland. Om c 17:00 ontdekten we daar, speurend vanaf de uitkijkpost aan het eind van de weg door het gebied, tussen de vele Watersnippen *Gallinago gallinago* een grotere snip die zich meer solitair gedroeg. De snip deed in houding denken aan een baltsende Poelsnip *G media* doordat hij hoog op de poten met de borst vooruit om zich heen zat te kijken. Tevens vielen de korte snavel en zwaar gebandeerde onderzijde op. Eerst dachten we te maken te hebben met een 'fata morgana'; gezien de temperatuur van 30°C geen onlogische gedachte. Omdat het een juveniele vogel was ontbraken de voor een adulte Poelsnip karakteristieke witte vleugelbanden. Mede daardoor durfden we aanvankelijk nauwelijks te geloven echt met een Poelsnip van doen te hebben. Nadat we de vogel ongeveer een uur hadden bekeken zagen we de vogel vliegen waarbij deze een eenmalig *krok* liet horen. Vervolgens verdween hij achter een rietkraag. Overtuigd van de determinatie werden om c 18:30 andere vogelaars gewaarschuwd. Diezelfde avond werd de Poelsnip niet meer gezien maar de volgende ochtend bleek al vroeg dat hij nog steeds aanwezig was en die dag konden vele 10-tallen vogelaars deze zeldzame soort zien. Op maandag 8 augustus werd de vogel voor het laatst waargenomen.

De laatste 'twitchbare' Poelsnip werd op 16-17 juni 1989 eveneens in de Workumerwaard vastgesteld. Sindsdien waren er geen gevallen meer tot de laatste week van juli 1994, toen ook een juveniele Poelsnip werd gevangen en geringd bij Zandvoort, Noordholland. Het betreft het 11e en 12e geval sinds deze soort in 1977 tot CDNA-beoordeelsoort werd gepromoveerd. MAX BERLIJN & TEUS J C LUIJENDIJK

Kleine Zilverregen... Op 16 augustus 1994 zagen Peter Meininger en Pim Wolf drie Kleine Zilverreigers *Egretta garzetta* in het Rammegors bij St Philipsland, Zeeland. Ze besloten die middag ook nog even het Dijkwater op Schouwen-Duiveland, Zeeland, te controleren, omdat hier de vorige dagen ook Kleine Zilverreigers waren gemeld. Er bleken hier nog steeds drie exemplaren aanwezig. Het gericht afzoeken van – in hun ogen geschikte – gebieden langs de Grevelingen, Zeeland/Zuidholland, leverde nog eens 11 exemplaren op: vijf op de Slikken van Bommenede, Schouwen-Duiveland, één nabij het zanddepot op de Slikken van Flakkee, Goeree-Overflakkee, Zuidholland, drie op het noordelijke deel van de Slikken van Flakkee en twee in de polder Oudeland bij Ouddorp, Goeree-Overflakkee. De Dutch Birding-vogellijn meldde die avond, naast deze 17, nog de aanwezigheid van zes vogels in het Zwin, Zeeuws-Vlaanderen, Zeeland, en van twee vogels langs de noordkust van St Philipsland, terwijl uit andere bronnen werd vernomen dat er vier aanwezig waren in het Quackjeswater, Zuidholland, en één in het Veerse Meer, Zeeland. De volgende dag zagen zij nog twee vogels op het schor bij Waarde, Zuid-Beveland, Zeeland, maar inspectie van het Zoommeer en de

135 Grote Mantelmeeuw / Great Black-backed Gull *Larus marinus*, nest, Veerse Meer, Zeeland, mei 1994 *(Peter L Meininger)*

Markiezaat, Zeeland/Noordbrabant, leverde niets op. Omdat de voorgaande weken regelmatig Kleine Zilverreigers aanwezig waren in het Verdronken Land van Saeftinge, Zeeuws-Vlaanderen (maximaal 24!), vormde de ene vogel die op 19 augustus door Floor Arts en Rob Strucker werd gezien bijna een teleurstelling. Wel troffen zij deze dag twee exemplaren aan op het Paulinaschor, Zeeuws-Vlaanderen. Er kan derhalve worden aangenomen dat er half augustus 1994 minimaal 30 Kleine Zilverreigers aanwezig waren in het Deltagebied, een aantal dat nog niet eerder in Nederland werd vastgesteld. PETER L MEININGER

Bonapartes Strandloper bij Holwerd Op vrijdag 19 augustus 1994 ontdekte een groepje Duitse vogelaars bij Holwerd, Friesland, langs de pier van de veerboot naar Ameland een Bonapartes Strandloper *Calidris fuscicollis*. Op zaterdag 20 augustus werd de waarneming door één van de ontdekkers, Christian Riedzen, doorgegeven aan de Dutch Birding-vogellijn waarna de vogel op zondagmiddag 21 augustus door een groot aantal vogelaars werd waargenomen. Het betrof een adult exemplaar ruiend van zomer- naar winterkleed. De volgende dag bleek hij niet meer aanwezig. Dit was (nog maar) het tweede geval voor Nederland. Het eerste was in oktober 1977 op de pieren van IJmuiden, Noordholland (Dutch Birding 3: 115-116, 1981). BERT DE BRUIN

Grote Mantelmeeuw nieuwe broedvogel voor Nederland Na de eerste, niet succesvolle broedpoging van een paar Grote Mantelmeeuwen *Larus marinus* in Nederland in mei 1993 nestelden in mei 1994 drie paren in het Veerse Meer, Zeeland, waarvan één paar jongen uitbroedde. PETER L MEININGER & ARNOUD B VAN DEN BERG

BEVER BOEK & KAART

Bever Boek & Kaart hoort tot één van de grootste speciaalzaken van Nederland met een enorme keus:

Klimgidsen, reisgidsen, LAW- en GR-gidsen, instruktieboeken, tijdschriften, kanoboeken, fietsboeken. Alles bij elkaar 3000 verschillende boektitels en meer dan 10.000 landkaarten.

Lekker rondsnuffelen bij Bever Boek & Kaart of in één van de boekenhoeken in onze filialen. Schriftelijk of telefonisch bestellen mogelijk.

Superdikke katalogus 070-3883700

BEVER®
ZWERFSPORT
OUTDOOR INNOVATORS

Den Haag 2521 AB Calandplein 4, Tel.: 070-3885839.
Rotterdam, Utrecht, Arnhem, Haarlem, Breda, Apeldoorn, Hilversum, Steenwijk, Amsterdam.

CULTUUR OP'S NIVO'S • CULTUUR OP'S NIVO'S • CULT

THE COMPLETE 'CRAMP'

Teken nu in op nivo 0

volume VIII:
Crows to Finches
volume IX:
Buntings and New World Warblers

verschijnen dit najaar

Donner Boeken

Lijnbaan 150 Rotterdam (010) 413 20 70

architectura+natura

international booksellers

Leliegracht 44 – 1015 DH Amsterdam-C
Telefoon 020-6 23 61 86 – Holland

- Raptor conservation today
  B U Meyburg & R D Chantellor **ƒ 98.70**
- New World Warblers
  Jon Curson, David Quinn & David Beadle **ƒ 82.25**
- Where to watch birds in Ireland
  Clive Hutchinson **ƒ 38.70**
- Where to watch birds in southern Spain
  Ernest Garcia & Andy Paterson **ƒ 45.75**
- The birds of the Western Palearctic
  Volume 8: Crows to finches
  Stanley Cramp & Christopher M Perrins (editors) **± ƒ 288.00**
- Moult and ageing of European passerines
  Lukas Jenni & Raffael Winkler **ƒ 142.50**
- De broedvogels van Zeeland
  Jan-Willem Vergeer, Gerard van Zuylen & Provincie Zeeland **ƒ 59.50**

British Birds

Published by its own non-profit-making company

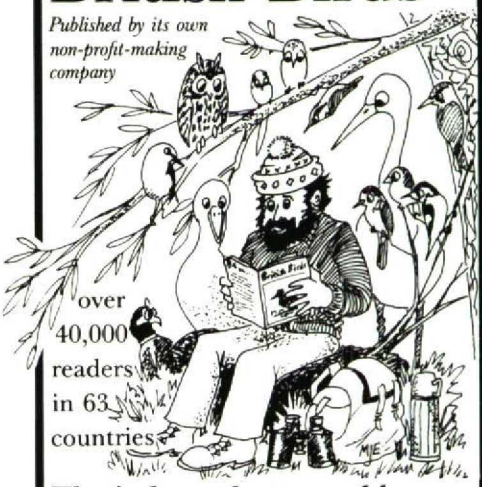

The independent monthly magazine that's always worth reading . . .

For your FREE sample copy, write to *Mrs Erika Sharrock, Fountains, Park Lane, Blunham, Bedford MK44 3NJ, England*

Subscribers to *Dutch Birding* can claim 25% off a *British Birds* subscription

DUTCH BIRDING TRAVEL REPORT SERVICE

- When you are planning a birding trip or holiday abroad, ask for recent reports by fellow birders
- More than 1000, worldwide, reports available, in English and Dutch
- Quality, birding- and general nature-, travel reports urgently required
- ***! Send us your travel reports for new catalogue before September 30, 1994 !***

For a free, p&p only, catalogue and other information please contact:

DBTRS ..... *New address!*
Ib Huysman
Postbus 737
9700 AS Groningen
The Netherlands

Telephone
050 - 145 925 (+31 - 50 145 925 from abroad)

Fax
050 - 144 717 (+31 - 50 144 717 from abroad)

BIRDS & BIRDERS, WE CARE FOR BOTH!

Word lid van SOVON

SOVON is een vereniging waarin de vogeltellers van Nederland georganiseerd zijn. De resultaten van tellingen en inventarisaties worden beleidsondersteunend gebruikt door o.a. Vogelbescherming Nederland, Min. van Landbouw en Staatsbosbeheer. Steun ons door lid te worden. Individuele leden betalen maar F 15,- per jaar en ontvangen daarvoor viermaal SOVON-Nieuws. Voor groepen is de contributie afhankelijk van het aantal leden.

Vraag informatie bij **SOVON,**
Rijksstraatweg 178,
6573 DG Beek-Ubbergen,
tel: 08895-43753.

Dutch Birding

International journal on Palearctic birds

Chief editor Arnoud van den Berg (+31-23378024)

Deputy chief editor Enno Ebels (+31-30961335)

Executive editor André van Loon (+31-206997585)

Photographic editor René Pop (+31-104508879)

Editorial board Marc Argeloo, Ferdy Hieselaar, Graham Holloway, Peter Meininger and Frank Rozendaal

Editorial advisory board Christine Barthel (Germany), Peter Barthel (Germany), Gerald Driessens (Belgium), Klaas Eigenhuis (Netherlands), Dick Forsman (Finland), Ted Hoogendoorn (Netherlands), Lars Jonsson (Sweden), Killian Mullarney (Ireland), Hans Schekkerman (Netherlands), Hadoram Shirihai (Israel) and Peter Symens (Saudi Arabia)

Editors: Dutch Birding, Postbus 116, 2080 AC Santpoort-Zuid, Netherlands (fax +31-23376749)

Photographic editor: Dutch Birding, c/o René Pop, Floris Burgwal 54, 2907 PH Capelle aan den IJssel, Netherlands

Subscription administration: Dutch Birding Association, c/o Anja Nusse, Symfoniestraat 21, 1312 ET Almere, Netherlands

Board: Dutch Birding Association, Postbus 75611, 1070 AP Amsterdam, Netherlands

Dutch Rarities Committee: CDNA, Postbus 45, 2080 AA Santpoort-Zuid, Netherlands

Editorial assistants Ruud van Dongen, Gerald Driessens, Hans Gebuis, Hans van der Meulen, Peter de Rouw and Jaap Schelvis

Production and lay-out André van Loon and René van Rossum

Advertising Peter Meijer (+31-348031905, fax +31-348020394)

Subscriptions 1994: NLG 52.50 (Netherlands), BEF 1150.00 (Belgium), NLG 60.00 (other countries inside Europe) and NLG 70.00 (countries outside Europe, airmail). Giro account (Netherlands) 01 50 697; giro account (Belgium) 000 1592468 19; bank account 54 93 30 348 of ABN•AMRO (Bilthoven). All accounts are in the name of the Dutch Birding Association. Payment may also be made by credit card (Access, Eurocard, MasterCard or Visa). Please indicate the account number and expiry date and append a signature. Note: This method of payment is not applicable to subscribers resident in the Netherlands and Belgium.

Dutch Birding is a bimonthly journal with issues in February, April, June, August, October and December. It publishes original articles and notes on morphology, systematics, occurrence and distribution of birds in the Benelux, Europe and elsewhere in the Palearctic region. It also publishes contributions on birds in the Asian-Pacific region and other regions.

The Dutch, English and scientific bird names follow: the *List of Dutch bird species 1994* by A B van den Berg (1994, Santpoort-Zuid); *The 'British Birds' list of English names of Western Palearctic birds* by British Birds (1993, Blunham); the list compiled by C S Roselaar in the Dutch edition of *The illustrated encyclopedia of birds of the world* by C M Perrins (1991, Weert); and *Distribution and taxonomy of birds of the world* by C G Sibley & B L Monroe Jr (1990, New Haven).

Manuscripts should be typewritten or printed with double line-spacing and wide margins on both sides. Word-processed manuscripts should preferably also be submitted on diskette (either in Macintosh or MS-DOS format). More information is available from the editors.

A schedule of payment rates for authors, photographers and artists is available from the editors.

Dutch Birding Association

Board Gijsbert van der Bent (president, +31-171813606), Chris Quispel (secretary, +31-71124825), Arnold Veen (treasurer), Arnoud van den Berg, Roy de Haas and Peter Meijer

Board assistants Theo Admiraal, Gerald Driessens, Ron van den Enden, Hans Gebuis, Ger Meesters, Anja Nusse, Ferry Ossendorp, Wim van der Schot and Kees Tiemstra

Dutch Birding Travel Reports Service (DBTRS) Ib Huysman, Postbus 737, 9700 AS Groningen, Netherlands, telephone +31-50145925, fax +31-50144717

Dutch Rarities Committee (CDNA)

Members Edward van IJzendoorn (chairman, +31-23391446), Karel Mauer, Jan van der Laan, Kees Roselaar, Jelle Scharringa (secretary, +31-30523801), Hans Schekkerman, Gerard Steinhaus and Wim Wiegant (archivist)
The CDNA is a committee of the Dutch Birding Association and the Netherlands Ornithological Union

© 1994 Stichting Dutch Birding Association. The copyright of the photographs and drawings remains with the photographers and artists.

ISSN 0167-2878.

Printed by Albédon/Klop BV, Postbus 3211, 2220 CE Katwijk, Netherlands

Dutch Birding

Jaargang 16 nummer 4 augustus 1994 *Volume 16 number 4 August 1994*

Artikelen

133 Rare birds in the Netherlands in 1992 *Wim M Wiegant, Gerard H Steinhaus & CDNA*

Mededelingen

148 Geese and ducks in captivity in the Netherlands in 1991 *Bertus van der Laar, P A Maas, Paul Vossen & Arnoud B van den Berg*

150 Kleine Trap bij Grijpskerke in november-december 1993 *Erik Sanders & Tobi Koppejan*

151 World Series of Birding in New Jersey in 1994 *Arnoud B van den Berg*

153 Cirlgors op Maasvlakte in april 1994 *Marten van Dijl*

154 Bill colour of female Pallas's Reed Bunting *Arie Ouwerkerk*

Recensies

154 *Identification guide to European non-passerines* by K Baker *Tom M van der Have*

155 *Bird migration. A general survey* door P Berthold *André J van Loon*

155 *Videoguides for birdwatchers: Calidris sandpipers* door A Butler *Peter C Meijer*

DBA-nieuws

156 DBA-vogelweek op Texel in oktober 1994

Aankondigingen & verzoeken

156 Coastal calendar 1995; Pittas; Taigaboomkruipers in Zuid-Limburg; Vogels in en om Den Haag; Complete photographic index to premier birding journals and books

WP reports

157 WP reports: May-July 1994 *Arnoud B van den Berg*

Recente meldingen

167 Nederland: mei en juni 1994 *Ruud M van Dongen, Hans Gebuis & Peter W W de Rouw*

171 België: mei en juni 1994 *Gerald Driessens*

DB Actueel

174 Scharrelaar te Zaamslag; Big days in voorjaar 1994; Trio Aziatische Goudplevieren bij Hondsbossche Zeewering; Poelsnip op herhaling in Workumerwaard; Kleine Zilverregen...; Bonapartes Strandloper bij Holwerd; Grote Mantelmeeuw nieuwe broedvogel voor Nederland

Voorplaat: Roodkeelduiker *Gavia stellata*, IJsland, juli 1985 *(René Pop)*
Front cover: Red-throated Diver *Gavia stellata*, Iceland, July 1985 *(René Pop)*

Abstracted/indexed in: Auk, Ecological Abstracts, Emu, GEOBASE (Geo Abstracts Database), Ibis, Ornithologische Schriftenschau, Wildlife Review, Zoological Record